

Nhiều Tác Giả

Sống Yêu Thương

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

“Đừng hỏi thế giới cần gì mà hãy tự hỏi điều gì khiến bạn tràn trề sức sống và bắt tay vào làm điều đó. Bởi thứ mà thế giới này cần là những người có sức sống mãnh liệt.”
Howard Thurman

30 *Khát vọng*
năm Giảm nghèo • Chia sẻ yêu thương

Nhiều Tác Giả

Sống
Yêu Thương

Lời Trao Gửi

“Ý chí và nghị lực sống của những con người bình dị trong Sống yêu thương rất đáng trân trọng, mang đến cái nhìn tích cực, lạc quan và đầy tình yêu thương về cuộc sống. Sống yêu thương là món quà ý nghĩa đối với mỗi chúng ta, cuốn sách đã lan tỏa lý tưởng sống cao đẹp của những người lao động đầy nhiệt huyết, khát khao cống hiến, để cuộc sống có giá trị, sống để yêu thương và vì cộng đồng, xã hội”

Ông Đặng Ngọc Tùng
Nguyên Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam
Nguyên Chủ tịch Hội đồng Quản trị CEP

“Sống yêu thương là sự kết tinh của những tấm lòng nhân hậu và những con người đầy nghị lực, quyết tâm, đã tạo nên những giá trị nhân văn cao đẹp của những ý chí khát khao giảm nghèo vươn lên. Tôi thật sự cảm động về những mảnh đời nghèo khó đã nhận được sự sẻ chia, đồng cảm, đầy tình thương và trách nhiệm của tổ chức và cán bộ CEP. Tài chính vì mô kết hợp với tình yêu thương nhân ái đã và đang tô đậm truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam và thấp sáng hơn nữa niềm tin về một Thế giới ngày mai sẽ không còn nghèo đói!”

Ông Đào Minh Tú
Phó Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam

“Bằng câu chuyện người thật, việc thật vô cùng xúc động, cuốn sách đã lan tỏa tới người đọc giá trị cốt lõi của cuộc sống, đó là **Sống yêu thương**. Tôi thực sự ngưỡng mộ họ – những con người trong câu chuyện. Đời sống vật chất họ có thể thiếu nhiều thứ, nhưng họ không thiếu nghị lực, sức sống và tình yêu. Và tôi tin rằng điều kì diệu cũng sẽ đến với mỗi chúng ta, chỉ cần chúng ta không ngừng nỗ lực và sống yêu thương.”

Chị Quách Tường Vy
Phó Cục trưởng Cục III, Cơ quan Thanh tra, Giám sát ngân hàng
Ngân hàng Nhà nước Việt Nam

“Tôi thực sự xúc động khi đọc những câu chuyện từ đời thực, rất đổi gần gũi trong **Sống yêu thương**, như gặp lại chính mình, người thân, đồng nghiệp, người hàng xóm... Họ đã vượt qua những gian khó, nghịch cảnh một cách kiên trì, nhẫn nại vì luôn có niềm tin vào chính mình, vào cuộc sống và tình yêu thương của con người. **Sống yêu thương** là nguồn năng lượng tích cực cho mỗi chúng ta và thế hệ trẻ, sống cống hiến với những giá trị cao đẹp”

Chị Trần Thị Diệu Thúy
Chủ tịch Liên đoàn Lao động Tp. Hồ Chí Minh

“Chúng ta chỉ thật sự thất bại khi từ bỏ mọi cố gắng. Những nhân vật từ đời thực trong **Sống yêu thương** đều trong hoàn cảnh vô cùng khó khăn nhưng chỉ cần có niềm tin và nụ cười, họ có thể quên tất cả để mạnh mẽ tiến về phía trước, chiến thắng số phận. Cuộc đời này thật đẹp khi chúng ta sống với tấm lòng yêu thương, vì cộng đồng, vì những người xung quanh cần sự giúp đỡ. Vì vậy, có thể mai là ngày anh phải ra đi nên hôm nay, nếu làm được điều gì thì cứ cố gắng hết mình”

Nghệ sĩ Quyền Linh
Ủy viên Thường vụ Hội Điện ảnh Việt Nam

Lời Nhà Xuất Bản

Thông điệp "Sống yêu thương" là tôn chỉ hoạt động của Tổ chức Tài chính vi mô (CEP), định hình từ những ngày đầu thành lập và cứ thế trao truyền đã 30 năm qua. Yêu thương thế nhân; yêu thương con người, để từ đó kiếm tìm và định nghĩa giá trị cốt lõi trong từng số phận hiện hữu giữa cuộc đời. Đó là hành trình 30 năm lan tỏa yêu thương mà đội ngũ tín dụng CEP đi xác minh hoàn cảnh, đánh giá khả năng vay vốn, hoàn vốn để quyết định mức cho vay đối với từng trường hợp; là những bước chân anh em CEP lặn lội vùng xa tìm cách giúp người nghèo trả dứt nợ vay nặng lãi, tiếp cận vốn vay, tìm đường mưu sinh.

Khởi đầu từ địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, đến nay CEP đã phát triển vững chắc với 35 chi nhánh (17 chi nhánh tại Thành phố Hồ Chí Minh, 18 chi nhánh ở 08 tỉnh Đồng Nai, Bình Dương, Tây Ninh, Long An, Bến Tre, Tiền Giang, Vĩnh Long, Đồng Tháp). Trên hành trình đó, bằng ân tình, bằng niềm tin vào sự tử tế và khát vọng vươn lên của mỗi con người, CEP lại tiếp tục kết nạp những thành viên đã từng là người vay vốn thoát nghèo từ chương trình.

Tập sách *Sống yêu thương* cô đọng trong 22 bài viết của chính các cán bộ, nhân viên CEP và bài ghi chép lại từ lời kể của nhân vật vay vốn CEP, được phân thành 4 nhóm (truyện ngắn, tản văn, tường thuật và tự thuật). Ở “Nỗi đau và nghị lực”, bạn đọc được trải qua ký ức một thời khốn khó đổ ập xuống phận người; trong “Sức mạnh niềm tin”, ta thắm khâm phục ý chí vượt lên nghịch cảnh đằng sau những khúc quanh; với “Tình yêu thương”, ta cảm nhận sâu sắc điểm tựa vững bền ở đâu giữa bão giông cuộc sống; và chốt lại, khi đủ chín chắn để “Sống có giá trị”, thì tập thể CEP, từ chị thủ lĩnh, các anh chị kinh nghiệm nhiều năm đến lớp trẻ mới gia nhập đội hình, đều nhận chân giá trị để tiếp tục xông pha, tiếp tục yêu thương.

Sống yêu thương là niềm tự hào của Tổ chức Tài chính vi mô CEP trên chặng đường 30 năm phát triển. Nơi đây, người đứng đầu CEP đã trải qua tuổi thanh xuân tươi đẹp và đầy thử thách. Nơi đây, những giá trị sống sẽ được tiếp nối để trở thành dấu ấn 35 năm, 40 năm, và hơn thế nữa...

Nhà xuất bản Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh trân trọng giới thiệu cùng quý độc giả.

Lời Giới Thiệu

Ai trong đời cũng là “chất ngọc”

Trên đời, bất kỳ ai dù để bọc điều, xênh xang ngựa xe, võng lọng rợp trời, nhất hô bá ứng, tả phù hữu bật gì gì đi nữa cũng có lúc phải thở ngán than dài, đại khái, “đời là bể khổ”. Không khổ sao được, nhìn từ triết lý nhà Phật, thi sĩ Xuân Diệu đã từng quan niệm về vũ trụ này, cõi trần gian này:

Trái đất ba phần tư nước mắt

Đi như giọt lệ giữa không trung

Thế thì, nước mắt ấy còn nhiều hơn cả đại dương đấy chứ. Hạnh phúc thì giống nhau, ai cũng có điều kiện cảm nhận, miễn lấy đó làm sự hài lòng, ưng ý; còn bất hạnh thì không, có nhiều sắc màu u ám đậm nhạt khác nhau. Rằng, đôi lúc tưởng rằng mình đã khổ, đã chìm xuống tận cùng của cõi ta bà này, nhưng rồi, có lúc người ta sẽ nghĩ lại: “Ồ, thì ra mình vẫn còn may mắn lắm”.

Thì đó, khi đọc tập sách *Sống yêu thương* của tổ chức CEP, thú thật, tôi nghĩ không riêng gì tôi, chắc hẳn nhiều người có lúc sẽ cảm nhận như được tiếp cận với ngọn lửa ấm áp, niềm lạc quan, tia nắng mới, biết rằng đã có và còn sẽ có nhiều hơn nữa trong đời thật. Kỳ lạ, có những con người, những số phận bất hạnh đến cùng cực nhưng rồi, bạn mình ơi, hãy nhìn kia, trên môi họ có tắt đi tiếng cười lạc quan, nụ cười thắm tươi yêu đời phơi phới? Không hề. Sức mạnh gì thế? Tất nhiên, ở họ là từ nội tâm, từ sự vững tin vào chính mình.

Và gì nữa?

Có thể nói rằng, tôi tâm đắc với bố cục của tập sách người thật việc thật này, sự phân chia ấy đã là câu

trả lời hoàn toàn thuyết phục: “Nỗi đau và nghị lực”; “Sức mạnh niềm tin”; “Tình yêu thương” và “Sống có giá trị”. Theo tôi, đó chính là những “gạch đầu dòng” cho câu hỏi trên.

Văn chương là gì nhỉ? Khó có thể nói một cách chu toàn, nhưng tôi nhìn ra rằng, có những câu chuyện thật trong thế giới này, rất thật, khi kể lại dù không phải “làm văn” nhưng kỳ lạ, nó lại đủ sức lay động niềm thương cảm, sự ngưỡng mộ của nhiều người. Tôi ngạc nhiên, bạn ngạc nhiên. Chúng ta ngạc nhiên không hiểu làm sao, giải thích làm sao khi trong đời thường lại có những con người biết quên mình đi, sống vì người khác, sống cho người khác một cách bất vụ lợi, thôi thúc họ làm việc đó, không gì khác ngoài lòng nhân.

Tại sao thế?

Những câu chuyện trong *Sống yêu thương* đã cho chúng ta sự suy ngẫm ấy. Và còn có nhiều bài học mang ý nghĩa nhân sinh tích cực mà ta gạt hái từ tập sách này, tôi nghĩ cũng chính là chủ đích của CEP: thông điệp truyền đi một “giá trị sống đẹp”. Dù thế nào đi nữa, hãy tin chung quanh mình vẫn còn đó nhiều tấm lòng nhân ái tìm đến an ủi, chia sẻ, vực mình đứng dậy miễn là mình không buông xuôi đầu hàng số phận. Họ đến, không cho mình con cá nhưng trao chiếc cần câu, từ đó, mình vẫn có thể tạo nên một thế đứng “sống có giá trị” để trở thành “chất ngọc” như mọi người khác. Cuộc đời đáng yêu quá, phải không?

Vì thế, tôi nghĩ rằng, một tập sách về lòng yêu thương, *Sống yêu thương* không là con chữ nằm trên trang giấy, nói cách khác, nó chính là hạt sống đã được gieo trong cõi sống, cõi đời này. Rồi, mùa sau sẽ trở hoa xanh mầm tiếp nối...

Nhà văn Lê Minh Quốc

Lời Mở Đầu

Sống yêu thương là một cuốn sách đặc biệt, khi tất cả các tác phẩm đều viết về những nhân vật có thật, những câu chuyện có thật về những khách hàng của CEP, về những nhân viên CEP; họ là đại diện cho hàng triệu người công nhân, người lao động nghèo khó mà CEP đã và đang phục vụ; họ là đại diện cho hàng trăm bạn trẻ CEP với cái tâm sáng trong, hết lòng với sứ mệnh phục vụ người lao động.

Sống yêu thương - là những câu chuyện đời chân thực, hiện lên qua từng lời văn mộc mạc. Dưới ngòi bút của các tác giả không chuyên, dẫu chưa thực sự trau chuốt, mượt mà thì cứ thế trong veo và chân thành đến lạ! Các nhân vật bước vào trang sách một cách vẹn nguyên, với bước chân vẫn còn lấm đất, hơi thở phả ra còn ấm nóng, giọt mồ hôi còn ánh, hay nơi sống mũi còn cay cay...

Ta dễ dàng bắt gặp những hình ảnh gần gũi giữa đời thường: người mẹ tảo tần, mái tóc cha nhiều những sợi bạc, mái tranh nghèo ấm áp tình thương, những đêm mưa... mẹ giành nằm chỗ ướt...

Và nhiều khi ta bắt gặp cả chính mình trong đó - giữa những nỗi đau, những nỗi niềm trần trở, giữa những lưng chùng hạnh phúc hay sự lựa chọn một lối đi...

Bằng nghị lực, niềm tin vào chính bản thân, sự sẻ chia của cộng đồng, những nhân vật từ đời thực trong *Sống yêu thương* đã vươn lên, vượt qua nghịch cảnh, không ngừng ước mơ về tương lai tươi sáng.

Cuốn sách này ra đời vào năm thứ ba mươi của hành trình CEP, hành trình của khát vọng, niềm tin và chia sẻ yêu thương, cũng là năm khó khăn, biến động nhất của đất nước trước đại dịch Covid -19 và các hộ gia đình công nhân, lao động nghèo là đối tượng bị ảnh hưởng nặng nề nhất về thu nhập, việc làm, cuộc sống trở nên bấp bênh và hết sức khó khăn.

Chúng tôi hy vọng với những câu chuyện chân chất và bình dị, *Sống yêu thương* sẽ mang đến cho mỗi chúng ta cái nhìn đẹp hơn, tích cực hơn về cuộc sống. Bởi rằng, mỗi người đều là một cá thể cần được đối xử với sự tôn trọng, tình yêu thương và lòng trắc ẩn; rằng bất kỳ ai trong chúng ta cũng có thể giúp đỡ người khác và người cần giúp đỡ có thể ở ngay bên cạnh. Chúng ta chỉ cần để mắt và trái tim rộng mở, thì dù ở trong bất cứ hoàn cảnh nào, chúng ta vẫn có thể trao đi những điều tốt đẹp, niềm tin và tình yêu thương, để sống cuộc đời đầy năng lượng, nhiệt huyết và khát khao sống có giá trị.

I

NỖI ĐAU & NGHỊ LỰC

Trong cuộc đời, ai cũng phải trải qua những nỗi đau.

Đó có thể là những đòn đau về thể xác, tinh thần; là sự nuối tiếc khi những tâm nguyện không thành; là những áp lực cuộc sống mà chúng ta phải đối diện mỗi ngày...

Đã bao giờ bạn thốt lên hoặc nghe thấy những lời than vãn:

“Giá như tôi có thêm thời gian”

“Công việc này thật nhàm chán”

“Mình thật sự vô dụng, mình chẳng làm được gì cả”

“Tôi thấy mệt mỏi và muốn buông xuôi”

“Tôi không thể hòa hợp được với họ”

“Tại sao mọi người lại đối xử với tôi như thế?”

“Tại sao cuộc đời lại bất công với tôi đến thế?”

“Tôi cảm thấy mình rất cô đơn”

“Tôi không tìm được ý nghĩa của đời mình”...

Tôi đã từng như thế và có lẽ bạn cũng đã từng.

Chúng ta có thể vẫn nghĩ rằng chỉ riêng mình bị như vậy, phải gánh chịu, gặp phải những vấn đề và bất công ấy.

Chúng ta day dứt, tuyệt vọng, nuối tiếc, than vãn... cùng những nỗi đau.

Sự thật thì tất cả chúng ta đều đã, đang hoặc sẽ trải qua những vấn đề rất giống nhau.

Và khác nhau ở cách mỗi người đối diện, vượt qua nó.

Giọt nước mắt có tác dụng làm dịu nỗi đau. Nên cứ khóc khi bạn muốn, không cần phải cố giấu.

Rồi sau đó,

Bạn muốn chìm trong nước mắt, những nỗi dày vò, những lời than vãn?

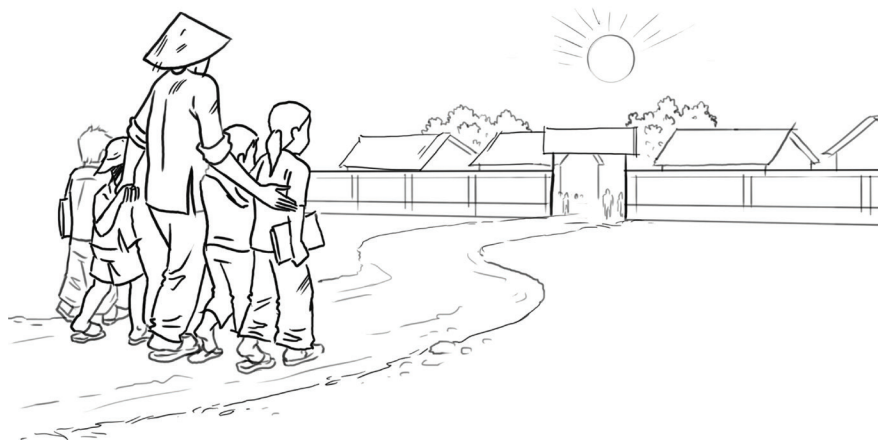
Hay bạn muốn đứng dậy mạnh mẽ vượt qua nó bằng ý chí và nghị lực; bằng niềm tin và tình yêu thương?

Bạn muốn cuộc đời phía trước của bạn được vẽ nên viễn cảnh như thế nào?

Điều đó nằm trong sự lựa chọn của chính bạn.

Hãy tin rằng, trong nỗi đau luôn ẩn chứa nguồn sức mạnh của nghị lực, để bạn tìm thấy, vượt qua và viết nên câu chuyện về cuộc đời của chính mình.

“Tôi đã học được rằng nếu một người tự tin tiến bước theo hướng của giấc mơ và nỗ lực sống cuộc đời mình đã mừng tượng thì anh ta sẽ bất ngờ gặp được thành công trong những lúc bình thường”
(Henry David Thoreau)

Người phụ nữ nghèo đưa bốn con vào giảng đường

Phạm Ngọc Duyệt

Câu chuyện phi thường về nghị lực của một người mẹ mang trong mình những nỗi đau; đi qua những năm tháng đông gió mà dìu dắt bốn đứa con khôn lớn thành tài!

Cái nắng tháng Tư hầm hập như đổ lửa. Sau hơn ba giờ đi thực tế tại cơ sở, tôi và Nam đã ướt đầm mồ hôi. Chúng tôi tấp vào một quán nước ven đường. Cái cây to rợp bóng trước quán và mái lợp bằng lá dừa nước làm cho không khí dịu mát hẳn. Vừa kéo chiếc ghế để ngồi thì một giọng nói nhỏ nhẹ vang lên từ phía sau:

“Cô ơi, mua giúp dùm tờ vé số” - một người phụ nữ nhỏ nhắn, dưới chiếc nón vải cũ là gương mặt lấm tấm mồ hôi, đang chìa xấp vé số về phía tôi với bàn tay gân guốc. Chợt thấy Nam, chị hớn hờ gật đầu: “Chú Nam đi làm đấy à?” - một nụ cười rất tươi trên khuôn mặt chị, dấu vẩy thì cũng không đủ che đi nhiều vết khắc khổ còn hằn. Có lẽ, của một đời đã nhiều sương gió...

“Dạ chị” - Nam vui vẻ, gật đầu chào đáp lời. Rồi hai người tíu tíu hỏi thăm nhau như thể người thân lâu ngày gặp lại.

Chúng tôi mua giúp vài tờ vé số và mời chị cùng ngồi uống nước, nhưng chị từ chối vì còn phải đi bán tiếp cho kịp giờ.

Chị chào tạm biệt rồi thoăn thoắt bước đi. Bóng chị nhỏ dần dưới cái nắng chói chang, oi ả.

Nam quay sang tôi, gật gù khâm phục:

“Nhìn vậy mà một mình nuôi bốn đứa con vào đại học đó chị. Chị ấy tên Vân, cũng là khách hàng CEP mình đấy; nhà ở tận cuối xóm trong. Ngày trước lúc em mới đến trao vốn hỗ trợ thì nhà còn cực lắm. Mấy năm nay, có hai đứa lớn ra trường, đi làm rồi nên cũng khá dần. Nể chị ấy thiệt!”

“Đó, nhìn lại mình coi, mới có hai đứa nhóc mà cậu đã la làng lên rồi”

Tôi chọc Nam một tiếng, rồi hướng mắt nhìn theo bóng chị khuất dần; có gì đó trong người phụ nữ này cứ khiến tôi muốn gặp lại.

.....

Quê chị ở khu Bình Hưng Hòa, nhà khó khăn nên chị chỉ học đến lớp ba rồi nghỉ, mười mấy tuổi chị đã đi bán vé số. Từ ngày lập gia đình, chồng thương mà không cho đi bán nữa. Chị gặp anh từ mấy bận bắt xe đò xuống tận vùng Bình Chánh bán vé số, rồi nên duyên.

Anh có nghề bốc thuốc nam. Nói là cho có cái nghề vậy, chứ nguồn thu nhập - tùy tâm từ người đến bốc thuốc - vốn chẳng nhiều nhận gì, còn không ổn định. Cuộc sống gia đình vì thế nhiều khó khăn, nhất là khi lần lượt bốn đứa con ra đời. Chăm cự được một thời gian, hai vợ chồng chị quyết định rời thành phố, khăn gói về Long An lập nghiệp.

... Dù được chỉ đường từ trước, thì cũng phải loay hoay hơn nửa giờ, tôi mới tìm được nhà chị. Căn nhà cấp bốn nằm lọt thỏm giữa những vương tôm, bên cánh rừng dừa nước. Những chiếc lá dừa lay theo gió, khua lên những thanh âm xào xạc. Người phụ nữ nhìn ra khoảng không xanh vợi trước mặt, trầm tư.

Thấm thoát đã hai mấy mùa gió nổi, từ những ngày đầu tiên đặt chân đến mảnh đất này; từ những ngày... chị còn có anh... Hồi ấy, cả nhà cứ quẩn quýt cạnh nhau; anh chị đào đất đắp nền và dựng lên căn chòi lá để gọi là nhà, dù chỉ rộng khoảng bốn mươi

thước vuông. Hàng ngày, chị ở nhà trông đàn con nhỏ, anh đi lo cái ăn cho gia đình. Tuy thiếu thốn mọi bề thì mái nhà tranh ấy vẫn luôn đầy ắp tiếng nói cười rôm rả...

Những bữa cơm tối, gia đình quây quần trong gian bếp nhỏ; cũng có gió lùa vào và lá dứa khua xào xạc. Dầu giờ, căn bếp năm xưa đã được chị sửa sang, coi nói đẹp đẽ và tiện nghi hơn; thì tất cả vẫn ở đó - rõ mồn một - trong miền ký ức hiện ra nơi khóe mắt chị.

Bình yên, hạnh phúc ấy được ba năm, thì anh mất sau cơn bạo bệnh. Cuộc sống không phải lúc nào cũng là mặt hồ yên ả. Anh ra đi, để lại cho chị nỗi đau vô bờ và bốn đứa con còn thơ dại. Nhìn di ảnh chồng trên bàn thờ nghi ngút khói hương; nhìn nắm mộ mới đắp phía sau nhà còn chưa xanh cỏ; căn nhà bỗng đứng trống hoác, lạnh tanh... lòng chị như chết lặng.

Những đêm, thời gian như ngưng lại... dài đến vô cùng...

Những ngày ấy, chị cứ thẫn thờ như người mất hồn. Đám trẻ lẩn lóc, chưa thấu nỗi đau mất cha; lại thêm những ngày thiếu mẹ chăm bẵm... còi cọc và cô cút.

Con hai bé con út chìm trong tiếng khóc xé lòng. Những ánh mắt thơ ngây của các con tìm chị bầu vú... Chị không biết phải làm gì, chẳng biết phải bắt đầu từ đâu nữa. Trước một tương lai vô định, đôi mắt chị ráo hoảnh.

...

Vậy rồi, như cây lúa nàng thơm của vùng đất Long An này; dù bị mưa dông, gió đập thì vẫn kiên cường vươn

ngon, sống mà đơm bông. Khi nước mắt đã cạn dần, khi hũ gạo trong nhà chỉ còn sót lại những hạt cuối cùng, những cánh tay bé xíu bám vạt áo chị, tìm điểm tựa... Nhìn đàn con xanh xao, giàn giụa trong nước mắt - chị chợt tỉnh giấc chơi vơi, vươn mình đứng dậy.

... Hùng đông, chị dậy sớm lo lót dạ cho bốn đứa nhỏ rồi đưa chúng đến trường. Sau đó, chị lấy vé số tranh thủ đi bán, để kịp chạy về lo cho các con bữa trưa, rồi lại quày quả đi bán tiếp. Bao nhiêu con đường, ngõ ngách..., nơi nào cũng đã in dấu chân chị đi qua.

Dẫu vậy cũng không thể đủ đầy cho đám nhỏ.

Bữa ăn thường xuyên của gia đình chị là mì tôm hòa với nước, nấu làm canh để chan cơm - mấy đứa con cứ hay đùa nhau là món râu hùm trộn hạt trân châu. Bữa nào bán được thì chị đãi các con bằng hai con cá, kho lên, thế là mỗi đứa được phần nửa con. Chị chan nước cặn - nhìn các con ăn ngon lành.

Bốn đứa nhỏ ngoan ngoãn, chăm học và học rất giỏi. Những tấm giấy khen đủ màu xanh đỏ, được dán dày kín một góc vách lành lặn, trong căn nhà có mái lá rách bươm cũng đủ màu xanh đỏ, từ mấy tấm nilon chị vá vúi, che tạm ở những chỗ chỉ đứng ngược lên đã thấy trời...

Niềm hạnh phúc ấy, những mảng màu đối lập ấy, đã cho chị thêm sức mạnh phi thường mà diu dặt đám nhỏ đi qua những ngày tháng nhọc nhằn...

Nhớ... những ngày chạy ăn từng bữa.

Nhớ... những lần hụt vốn vì người ta mua thiếu, chậm trả; chị phải cắn răng đi vay nóng lãi cao để có vốn buôn bán, nuôi con.

Nhớ... những đêm phụ việc thêm ở các quán ăn đến khuya khoắt, mấy mẹ con tần tiện gom dành tiền mà trả nợ vay.

...

Bao nỗi truân chuyên chị gánh gồng, chịu đựng và vượt qua. Cứ thế, chị và các con không ngừng nỗ lực, đứa lớn phụ thêm mẹ chăm chút đứa em, đi qua những ngày gian khó mà no ấm như hôm nay.

Thảng thốt giật mình, chị cứ ngỡ như mới vừa hôm qua.

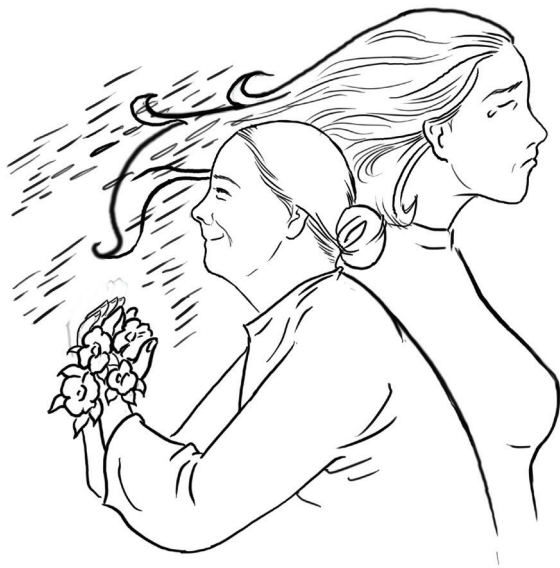
Vậy mà, chuỗi ngày gian nan ấy, mấy mẹ con chị dắt díu nhau đi qua cũng non nửa kiếp người... Cho đến ngày con bé lớn tốt nghiệp, đi làm. Cuộc sống gia đình chị bắt đầu vơi bớt những lo toan.

Từ những tờ vé số, từ những tấm lòng sẻ chia, yêu thương của cộng đồng, từ những đồng vốn CEP... chị dìu dắt bốn đứa con lần lượt bước vào giảng đường; mang theo niềm tin, tình yêu thương của mẹ và ước mơ về một tương lai tươi sáng!

...

Từ trong nỗi đau và những nỗi nhọc nhằn chị đã viết nên một câu chuyện phi thường về nghị lực và truyền cảm hứng cho những đứa con mình - sống tử tế nên người!

*“Chúng ta chỉ thật sự thất bại
một khi chúng ta từ bỏ mọi cố gắng”
(Khuyết danh)*

Câu chuyện đời cô Ánh

Trần An Phong

Ngôi nhà, ở gần cuối con hẻm, có chi chút những chậu nha đam lớn bé, xanh mọng nước. Một vài khóm rau trên mảnh đất nhỏ trước vườn. Một giàn bầu che rợp lối đi, có mấy trái con con đang nằm vất vẻo, ngang qua mấy cọng thân đã già. Người phụ nữ lom khom, đang chăm chút tưới nước, cho đám cây mau lớn, kịp buổi chợ sớm mai.

“Đó, là nhà Ánh đó”; tôi ngược mắt theo cái chỉ tay của chú Sáu – người phụ trách quản lý thành viên

vay vốn CEP ở khu phố. Khung cảnh thật bình yên. Cảm giác như cuộc sống vội vã ngoài khu chợ kia cũng chẳng kịp chen tới nơi này. Những năm tháng về già, vậy là yên ả. Cuộc đời không bạc với người phụ nữ siêng năng, tảo tần ấy; sau nhiều những vất vả, gian truân.

...

Có lẽ, giờ cũng chẳng còn mấy ai nhớ tới cô Ánh bán chè năm xưa, ở bến đò nữa. Đã lâu quá rồi, tận những ngày cô còn là thiếu nữ. Cái bến đò ấy, từ ngày cầu Hóa An được xây lên cũng chẳng còn. Nghe kể, hồi ấy cô đẹp, chăm chỉ, siêng năng nức tiếng cả một vùng, khiến bao người thâm thương trộm nhớ mà theo đuổi. Ấy vậy mà mãi đến gần tuổi bốn mươi cô mới lập gia đình.

Người đời thường bảo: đời người con gái sướng khổ định bởi tấm chồng. Những tương chút duyên muộn màng là thứ hạnh phúc mà cuộc đời ban tặng người con gái đẹp người đẹp nét ấy. Thế rồi, như một lẽ oái ăm ở đời – hồng nhan thì bạc mệnh – mà cuộc đời cô từ đó cũng tròng tránh tựa những chuyến đò ngang...

Hai vợ chồng cô sớm đón đưa con gái đầu lòng. Dầu vậy, thì niềm hạnh phúc trong gia đình nhỏ ấy cũng không trọn vẹn, bao nhiêu thứ phải lo toan đều đè nặng lên tấm thân gầy, một mình cô gánh vác. Còn chồng cô vì ham mê rượu chè mà chẳng chịu chí thú làm ăn, chăm lo hạnh phúc gia đình.

Hồi đó, cô chuyển từ bán chè qua làm bánh lọt. Mọi công đoạn từ ngâm gạo, xay bột, quậy bột, đổ

bánh đều một mình cô xoay xử. Có ngày người ta đặt hàng nhiều, cô phải quậy nổi bột những năm sáu chục ký khiến chân tay mỏi nhừ, lại đau nhức vì ngâm nước nhiều mà lở cả da tay. Nhiều hôm, cô lầm lũi đạp xe giao bánh mười mấy cây số, tận mấy bận đi đi về về...

Căn nhà lá xập xệ cuối con hẻm ở xóm nước đen ấy, tự bao giờ đã chìm trong âm lặng; hoặc chỉ là tiếng chửi bới say xỉn ngã nghiêng theo bóng dáng người chồng... mỗi đêm nhậu về.

Dạo ấy, cô bị mất tiếng. Có người bảo bởi u buồn mà nghẹn ứ nơi cổ họng, có người nói cô bệnh nên thế... Chỉ thấy cô vẫn ngày ngày chăm chỉ làm việc, tất bật lo toan cuộc sống, chăm sóc chồng con.

Bao nhiêu tiền bạc chắt chiu dành dụm của gia đình, chồng cô đem ném vào cá độ, những trò đỏ đen, may rủi cả. Bao đêm thức trắng, cô nhẫn nại chuyện trò, khuyên nhủ vẫn chưa thành. Chẳng mấy chốc, không những khốn khó, gia đình cô còn vướng vào cảnh nợ nần. Chồng cô phải trốn biệt tăm hơn một năm trời; để lại cho cô những khoản nợ và đứa con thơ dại.

Những năm tháng đói khổ, ký ức tuổi thơ trong con bé là những lần chạy theo mẹ qua nhà hàng xóm khi cha đuổi đánh; là nỗi sợ khi hai mẹ con lủi thủi trốn về nhà ngoại, khi người ta tới đòi nợ.

Là những đêm khuya được gặp cha lén về thăm nhà, trong những ngày cha còn đi trốn...

Là ngôn ngữ bằng dấu khi nói chuyện với mẹ.

Là dòng chữ trên mảnh giấy của mẹ “muốn thành tài thì phải chăm chỉ thôi con” – ngày mẹ bắt gặp em trốn học đi chơi với đứa bạn.

Với tính chăm chỉ hơn người, miệt mài sau hơn một năm cô cũng trả hết khoản nợ nặng lãi và đón chú trở về. Trong tình yêu thương, săn sóc của vợ con, chú dần thay đổi, giảm hẳn rượu chè, cùng cô chăm sóc đứa con gái. Cuộc sống bình yên được mấy năm thì chú qua đời vì bệnh nặng, sau những năm tháng sức khoẻ bị bào mòn bởi rượu và bệnh tật.

Bao nhiêu nước mắt, mồ hôi, bao nhiêu vất vả đắng cay đã trải qua; niềm hạnh phúc bình yên lúc cuối đời với cô cũng thật quá ngắn ngủi...

Ôm trong mình nỗi đau cố giấu, một mình cô lại tảo tần, dành hết cả tình yêu thương cho cô con gái bé bỏng. Nay đã là cô sinh viên năm hai, học làm cô giáo ở thành phố.

Đạo ấy, ngoài làm bánh lọt, cô còn nhận thêm phụ giúp việc nhà, dọn vệ sinh, bán trái cây ở chợ... Nhờ vậy, không những trang trải chi tiêu trong nhà, cô còn dành dụm gửi tiết kiệm được mấy chục triệu – số tiền giúp cô an lòng lo cho con bé, ngày nó vào Đại học.

Làm việc với cô như là một niềm vui hạnh phúc. Chú Sáu cứ cười nói: “...Siêng lắm, chẳng bao giờ cô ấy chịu để cho chân tay ngơi”.

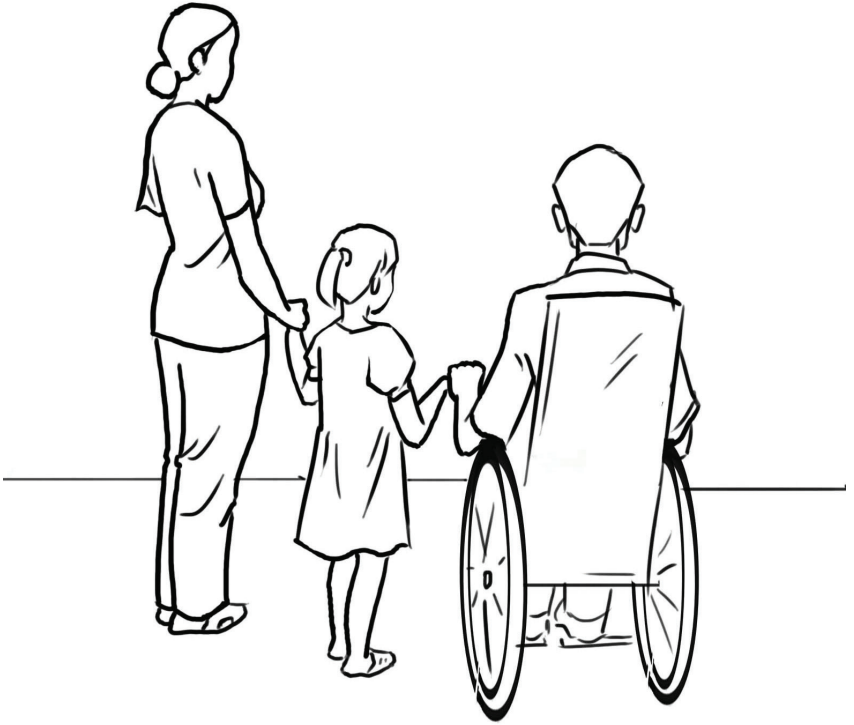
Khi tuổi đã xế chiều, cô vẫn miệt mài và yên vui với công việc mỗi ngày – cứ có chỗ nào đất trống là cô lại đặt vào đó một chậu nha đam xanh mọng nước; hay khóm rau, hay một gốc cây bầu... Và chăm sóc

cho người chị ba bệnh tật mà cô đón về ở cùng mấy năm nay.

Niềm vui bây giờ với cô giản đơn là ngày ngày chăm bẵm mấy cây cỏ trong vườn để sáng sáng mang ra chợ bán. Là mỗi cuối tuần, ngồi sau xe đưa con chở đi dạo quanh một vòng quanh phố; gió thoảng hương thơm và nụ cười...!

“Có một thứ đẹp đẽ cũng đáng được gọi là tài năng - đó là sự chăm chỉ!”

Thứ tài năng không chỉ giúp bạn đi qua những ngày gian khó; mà còn vun đắp và chấp cánh cho những thứ tài năng khác được ươm mầm, nở hoa... Khi lười biếng và hưởng thụ dần trở thành căn bệnh trầm kha; thì sự chăm chỉ càng trở nên có giá trị và đáng trân quý.

Ngày mới nắng lên

Võ Bảo Siêu Việt

Năm 2000, trên chuyến xe đưa nhiều người từ Cao Lãnh đi lao động ở tận Sài Gòn, một tai nạn giao thông nghiêm ngặt đã cướp đi vĩnh viễn cánh tay trái của chị.

Ngày ấy, chị vừa tốt nghiệp trung học phổ thông. Từ già cha mẹ, chị xách ba lô lên đường đi tìm khoảng trời mới của riêng mình. Mười tám tuổi - ở cái tuổi đẹp nhất của người con gái, chị hụt hẫng nhìn bao nhiêu mơ ước, hoài bão bỗng chốc tan theo mây khói. Và giờ đây là một cơ thể không còn lành lặn.

Những ngày tay còn bó bột, chị vẫn thường loanh quanh khắp xóm cho khuây khỏa. Cái chợ xép nhỏ lúc nào cũng rộn tiếng cười nói. Xung quanh chị, những mảnh đời bình dị vẫn miệt mài mưu sinh và vui sống. Chú Năm xe ôm lúc nào cũng cười tươi bên chiếc xe đã cũ; thím Ba ngày ngày xuống tận Cái Răng bán buôn, thi thoảng mua về cho đám con nít vài ba cái bánh tét; ông Sáu giảng câu từ sáng sớm, trưa về làm chút rượu ngà ngà, cao hứng cất giọng ngân nga vài bài ca cổ...

Biến cố xảy ra làm chị phải gác lại ước mơ lập nghiệp chốn thị thành; thì đổi lại cho chị những tháng ngày bình yên bên gia đình ở chốn quê nghèo! Chị dần nguôi ngoai những nỗi tiếc và cảm giác hụt hẫng ở trong lòng.

Sau những ngày buồn bã; chị tập đón nhận cuộc sống mới bằng tinh thần lạc quan để bước tiếp những năm tháng phía trước của cuộc đời. Chị chọn cho mình công việc bán vé số, để đỡ dần chăm sóc cho cha mẹ.

Hàng ngày, bán ở những nơi đông đúc, đôi khi trong buổi chợ chị thấy một vài cô gái ở Sài Gòn về xúng xính váy áo thướt tha. Có chút buồn vu vơ trong người con gái đang độ xuân thì. Dầu vậy, từ khi mất đi cánh tay, chị đã thôi bận lòng về hạnh phúc cuộc đời riêng của mình. Ngày qua ngày, đôi chân dọc ngang trên những nẻo đường quen thuộc; đời chị cứ thế trôi đi, nhẹ nhàng như những trái gòn khô, bung ra trắng xóa mỗi độ gió lớn.

Những ngày xuống bán ở chợ xa, tận Cái Tàu Hạ, chị gặp được anh. Người ta nói anh ở xa, về đây lập nghiệp. Về người chừng chạc, chứ không buông thả như những thanh niên ở chợ. Nhìn cái áo thun đã cũ, chị đoán nhà anh cũng nghèo, chắc cũng như mình. Chiều chiều, khi chị bán hết sớm. Anh lại ra tìm chị bên bến sông. Xe ngoài đường vẫn hối hả chạy, kẻ qua người lại, buổi chợ chiều tấp nập.

...Những lần hẹn hò ngại ngùng ấy vậy rồi nên duyên. Một thời gian sau, anh ngỏ lời muốn cưới chị. Đám cưới diễn ra trong niềm vui của họ hàng. Nhiều người mừng cho chị “có chồng rồi, đời nó bớt khổ”. Rồi thằng nhóc kháu khỉnh Đăng Kỳ ra đời, hạnh phúc như vậy là đủ đầy, chị không còn mơ ước gì hơn.

Vậy mà ngẩn ngui...

Chẳng bao lâu sau đó, cuộc hôn nhân tan vỡ. Chị ôm Đăng Kỳ về nhà cha mẹ, một mình gồng gánh nuôi con.

“Ấu ơ...

Ví dầu câu ván đóng đinh

Cầu tre lắc lẻo gập ghềnh khó đi

Khó đi mẹ dắt con đi

Con đi trường học, mẹ đi trường đời...”

Tiếng ru con dứt quãng giữa trưa hè, man mác, đượm buồn, chất chứa bao nhiêu đớn đau. Chẳng phải là nỗi đau thể xác ngày trước; cũng chẳng phải những nhọc nhằn của bao năm đã qua. Nó nhức nhối và âm ỉ tận trong sâu thẳm lồng ngực.

Chị không trách ông trời nghiệt ngã; cũng chẳng oán cuộc đời chua cay. Mà thương... thương cho phận mình long đong... Với chị, nó cay đắng hơn muôn phần.

Xóm giếng chẳng còn thấy cái Ngọc nhí nhánh, lạnh lợi ngày trước nữa. Từ dạo ấy, chị ít nói hẳn; cứ lặng lẽ làm việc. Chị lãnh nhiều vé số hơn, đi bán từ sớm bưng đến tận chiều tà mới nghỉ. Chị cố làm cho mình thật bận rộn...

Cũng để vừa kiếm tiền, chăm sóc mẹ cha và dành dụm lo cho tương lai Đăng Kỳ - những yêu thương luôn còn bên chị... chẳng cần có lý do và cũng chẳng có những xót xa.

...

Cuộc sống cứ thế lầm lũi trôi đi, chị sống an phận với cuộc đời mình. Dầu trong suốt thời gian ấy, có một người vẫn luôn thầm yêu thương chị. Sau tổn thương, mở lòng trở lại hẳn là một chuyện chẳng dễ dàng gì. Nỗi đau thì đã nguôi ngoai, nhưng ám

ảnh vẫn còn hoài day dứt. Nỗi sợ của tổn thương và ám ảnh về sự tự ti thân phận... cứ khiến chị ngập ngừng... Dẫu trong sâu thẳm, tự bao giờ chị cũng đã yêu mến anh – người bạn cùng cảnh ngộ; đã không đầu hàng trước số phận tật nguyền.

Quê anh ở tận vùng chợ Đất Sét, bị sốt bại liệt từ nhỏ mà hai chân co quắp không đi lại được. Anh lên thuê trọ, mưu sinh bằng nghề bán vé số quanh chợ Cao Lãnh đã mấy năm nay. Dù không lành lặn, anh vẫn kiếm sống bằng chính sức lao động của mình và phụ giúp mẹ cha nuôi mấy đứa em đang đi học.

Suốt mấy năm quen nhau, bầu bạn, sẻ chia những buồn vui, những nỗi nhọc nhằn trong công việc. Sau bao lần ngập ngừng, thì chị cũng đã mở lòng trở lại. Không phải là tình yêu mãnh liệt của một thời thiếu nữ. Đó là tình yêu, sự đồng cảm của hai tâm hồn đồng điệu. Họ về bên nhau trong một mái ấm gia đình. Đám cưới giản đơn và niềm hạnh phúc bình dị, sâu sắc ấy – anh chị trân quý lắm!

Không lâu sau đó, chị có thai. Cái bụng ngày càng lớn, anh xót xa khi thấy nhiều bữa chị cầm những tờ vé số chạy đôn, chạy đáo trước giờ xổ. Sau nhiều ngày đêm suy nghĩ, vợ chồng anh chị quyết định trả trọ, dọn đồ về nhà cha chị ở xã Hòa An để nương nhờ trong lúc chờ sinh em bé. Chị nghỉ bán, nguồn sống chính của gia đình giờ đè nặng lên đôi vai của anh. Nỗi lo cơm, áo, gạo, tiền và học phí của Đăng Kỳ ngày một nhiều hơn. Đôi lúc cảnh nhà lâm vào bế tắc, một mình anh không thể kham nổi.

Những lúc ngặt quá, chị phải chạy mượn nhờ hàng xóm. Cũng nhờ vậy, bà Sáu biết chị túng thiếu mà giới thiệu chị hỏi vay nguồn vốn CEP.

Vốn tính ham làm, chẳng quen ngôi nhà một chỗ. Vậy là chị tìm vay vốn CEP, rồi xin che tạm căn chòi nhỏ cạnh bờ sông, trên phần đất chú Út để mở tiệm tạp hóa nhỏ.

Chị có sinh kế mới, vừa có thêm thu nhập phụ chồng chuẩn bị cho đứa con bé bỏng sắp chào đời, vừa có thời gian dạy dỗ Đăng Kỳ. Cuộc sống gia đình từ đó dần ổn định hơn. Dầu chưa dư giả nhiều thì cũng đủ đầy, hạnh phúc và bình yên!

...

Ngoài trời nắng lên rực rỡ, sau cơn mưa đêm những bông hoa dại nở trắng vệ đường. Mùi khói bếp nhà ai bay lên cay xè khóe mắt, hay đó là những giọt nước mắt hạnh phúc của chị. Mùa xoài cát mới lại về, từng dòng người hối hả thu hoạch để kịp đợt xuất hàng đi các nước. Cuộc sống đang từng ngày khởi sắc tại một vùng quê, chưa lúc nào chị có cảm giác yêu quê hương xứ sở nhiều như lúc này.

*Đôi khi một lời nói vô cùng bình dị
lại tràn vừa khít khe nứt trong trái tim bạn
Những điều tưởng chừng nhỏ bé
lại chứa đựng một ý nghĩa lớn lao
(Khuyết danh)*

Xương rồng trên cát

Cao Nguyễn Phương Anh

“Mẹ ơi! Con không sống được nữa rồi, con gửi con lại cho mẹ, mẹ chăm sóc Bo dùm con nha mẹ...”

Những lời sau cùng của chị Phương cứ vang vọng mãi bên tai và trong tâm trí cô. Từng ký ức đã khắc sâu lần lượt ùa về, từng cảnh, từng cảnh một. Nơi đáy mắt cô là cả một bầu nỗi niềm khắc khoải... Con người ta ai chẳng muốn chỉ có hạnh phúc. Thế nhưng cuộc đời cô niềm vui thì ít mà nước mắt, nỗi đau thì nhiều.

Một tuổi thơ sớm chìm nổi với đời!

... Sinh ra và lớn lên trong một gia đình nghèo, lại đông con. Tám anh chị em nhà cô nào có điều kiện được đi học như bao bạn bè đồng trang lứa. Từ nhỏ, cô đã phải lao vào phụ giúp cha mẹ kiếm tiền nuôi em. Rồi cha mất sớm, mẹ đi thêm bước nữa; mấy anh chị em cứ thế tự bươn chải mưu sinh.

“Còn cha gót đỏ như son, đến khi cha chết gót con đen sì”

Câu nói ấy như vện đúng vào cuộc đời cô. Một cô bé vừa tròn chín tuổi, ở cái tuổi mà bao đứa trẻ khác còn ăn chưa no, lo chưa tới, cô đã phải một mình lăn ra với đời mà kiếm sống... kể sao cho hết những khó khăn, bao nỗi uất hờn mà cô đã trải qua.

Năm tháng tuổi thơ cô qua đi chẳng vẹn tròn của một đứa trẻ. Lớn lên cùng thăng trầm, cám dỗ và những đẩy xô ở đời, giữ được mình mà trưởng thành hẳn đã nhiều nước mắt và chông gai.

Giấc mộng tha phương và những lưng chùng hạnh phúc! Một dạo, cô liêu đi theo người ta lên vùng kinh tế mới, chỉ mong tìm kiếm được cơ hội thay đổi cuộc đời. Thân con gái một mình nơi xa xứ, trải đủ những công việc nặng nhọc. Cuộc cày đến bong tay, sưng chân; thức đêm dậy sớm... quần quật những mấy năm mà cái nghèo vẫn cứ đeo mãi trên lưng.

Từ bỏ giấc mộng kinh tế mới; cô quay về Bình Dương, bắt đầu lại từ đầu với đôi bàn tay đã chai sạn hơn nhiều.

Cô làm phụ hồ, gặp chú nơi công trường. Họ thương nhau rồi nên chồng nên vợ. Cô chú có với nhau lần lượt năm mặt con. Cảnh nhà đông đúc, nheo nhóc; bảy người chen chúc trong căn nhà tạm bợ. Mái nhà bằng lá thủng lỗ chỗ, nền chưa tráng được xi măng. Mỗi khi trời mưa thì lại ngập trước đột sau, sinh lên nhầy nhụa. Công việc chân tay, thu nhập ít ỏi. Cuộc sống khó khăn, thiếu trước hụt sau. Dầu vậy, hạnh phúc là thứ mà cô cảm nhận được rõ ràng lắm. Bữa cơm gia đình dầu chỉ toàn rau, khoai với cháo mà ấm tình yêu thương – điều mà cả một quãng đời trước đó cô luôn thèm khát.

Bình yên được chừng mấy năm, những biến cố lại bắt đầu ập đến với gia đình cô; khi đứa con trai thứ ba không may mắc phải căn bệnh bại não, sau một trận sốt cao. Từ đó, em phải nằm một chỗ; đến việc cơm nước, vệ sinh... cũng cần có người chăm sóc. Sau khi bàn bạc với chú, cô nhận hàng về nhà làm, từ lột hành, lột tỏi, lột hạt điều, đến se nhang... Cô vừa có thể ở gần chăm sóc con, vừa kiếm thêm chút tiền phụ chồng.

Tình thương con của người mẹ bao la biển cả, cứ thế suốt mấy năm trời – cho đến ngày, người con trai của cô ra đi mãi mãi...

Nỗi đau chồng chất nỗi đau!

Khi nỗi đau mất con còn chưa kịp vơi, thì chồng cô bỏ nhà đi không một lời từ biệt; để lại mình cô chèo chống với bốn đứa con vẫn còn nhỏ dại. Những tưởng lúc này, cô đã gục ngã trước số phận. Nhưng không, cái tính gan lì, mạnh mẽ mà cuộc đời đã trui rèn từ khi lên chín đến bây giờ, một lần nữa đã vực cô đứng dậy – tiếp tục sống can trường để nuôi dạy các con.

Một thân một mình, cô gánh gồng năm số phận long đong giữa chất chồng những nỗi đau!

Đó cũng là quãng thời gian mà chúng tôi vừa có dịp biết đến cô, khi khu phố giới thiệu cô tiếp cận nguồn vốn CEP. Giờ đây, cô có thêm một người bạn đồng hành để vượt qua khó khăn – niềm vui hiếm hoi của một cuộc đời đã có quá nhiều thời gian lầm lũi bước đi một mình...

Được tiếp thêm sức mạnh, cô lao vào làm việc từ sáng đến tối, không nề hà nặng nhọc, nắng mưa, sương gió... Ban ngày cô đi làm phụ hồ, chiều về lượm lật ve chai, khuya lại đi phụ quét rác đến sớm tinh mơ. Chịu thương, chịu khó, chắt chiu từng đồng, cô ráng lo cho các con ăn học.

Thương mẹ vất vả, con gái thứ hai của cô vừa học hết lớp 9 thì xin mẹ nghỉ học để đi làm. Dù công việc bấp bênh, không ổn định, bị người ta đuổi tới đuổi lui vì chưa đến tuổi lao động. Kiếm được bao

nhiều tiền, Phương đều đưa hết cho mẹ, chỉ xin mẹ ba trăm ngàn rồi chạy ra mua cái lẩu về mấy mẹ con ăn với nhau.

Từ tấm bé, người khổ với mẹ nhiều nhất, tâm sự với mẹ nhiều nhất, phụ giúp mẹ nhiều nhất, chăm sóc mẹ mỗi khi mẹ bệnh là Phương. Phụ mẹ tiền xây sửa nhà, lợp mái tôn, thay vách tôn, lót sàn gạch... cũng là Phương.

Ngôi nhà vừa xây sửa khang trang được vài tháng thì Phương mất vì bệnh nặng. Niềm hạnh phúc lúc gần cuối đời của người mẹ vừa chớm, đã lại mang thêm hình hài của nỗi đau. Thương người con đã vất vả, cực khổ quá nhiều; vậy mà chưa kịp hưởng chút ít niềm vui, sau bao tháng ngày phải sống trong căn nhà ọp ẹp, ẩm thấp ấy, đã vội vã ra đi...

Phương giống y hệt cô mấy mươi năm về trước; giống cả trong những vất vả của cuộc đời...Đã hai năm trôi qua, nhưng mỗi lần nhìn di ảnh con là cô lại khóc...

... Thương con

... Thương những phận long đong nổi chìm!

Phía trước, sẽ bình yên hơn!

Đằng sau nụ cười là những giọt nước mắt, đằng sau nước mắt là những niềm đau. Dầu vậy, cô vẫn giữ được nụ cười hiền lành, tỏa sáng trên gương mặt khắc khổ, sạm đen. Sức mạnh của nghị lực phi thường đã cùng cô đi qua những sóng gió cuộc đời cho đến tận bây giờ.

Nhìn người phụ nữ trước mặt, đã mạnh mẽ đi qua
chùng ấy chìm nổi; tôi cứ tự hỏi: nếu là mình thì đời
đã trôi về đâu?!

*Cuộc sống dẫu vô thường, thì vẫn luôn mở
ra những cánh cửa mới cho những ai biết
trân quý và chiến đấu với một sức sống
mãnh liệt!*

Bình yên trong nỗi đau

Trần An Phong

Là bình yên mà vui sống
Là cứ mãi mang theo những nỗi dằn vò chẳng thể khác đi
Hay là gì đó nữa

...

Tất cả là sự lựa chọn của chính mình!

Ông lão nằm bất động trên băng ca, cô y tá đẩy nhanh vào phòng cấp cứu. Mặt lão có những vệt máu loang ra từ mí mắt. Mái tóc đã bạc gần trắng; chắc ông lão cũng đã ngót nghét bảy mươi.

Bác xe ôm chở lão tới nói với theo: “Ông Năm bán cháo ở chợ đấy, bị té; đã gọi vợ lão rồi”. Đoạn, ngồi xuống băng ghế gỗ trước bệnh xá, bác châm điều thuốc.

Cô y tá dạ một tiếng rồi chạy đi lấy thuốc, bông băng gì đó.

Sau một lúc sơ cứu, tiêm thuốc; ông lão đã tỉnh lại và đang nằm truyền thêm nước.

“Cũng may, bác ấy chỉ bị rách mí mắt; khâu ba mũi” – cô y tá báo tin, rồi ngồi xuống bên bác xe ôm.

Không gian trở lại tĩnh mịch như thường lệ; gió đưa mấy tán cây bằng lăng lắc lư, làm loang lổ trên nền nhà mấy vệt sáng tối; hắt lại từ ngọn đèn vàng bên vệ đường. Khu bệnh xá của thị trấn nhỏ nên đêm cũng vắng bóng người.

Một lúc sau; trên tay xách bạch cháo, một bác gái hốt hải chạy vào, làm cho bạch cháo cứ tung tăng nhảy múa.

“Ông đâu rồi? Có sao không vậy?” Rồi chẳng chờ ai trả lời, bác cứ thế đi vào bên trong tìm ông lão.

“Tĩnh rồi; ông chưa chết đâu mà bà hoảng lên thế” – bác xe ôm cười khểnh khảng.

“Mà ai bảo; trẻ cậy cha, già cậy con. Hai vợ chồng già cứ lủi thủi chăm nhau thế đấy”

Rít một hơi thuốc, bác nhả khói chầm chậm ra những chữ O, rõ tròn; rồi trầm ngâm kể tiếp chuyện còn đang dở...

“Cảnh lão tội, cái số khổ vì con...”

Lão ở cạnh nhà bác đấy; trước đây khu đó phức tạp lắm, tệ nạn với nghiện ngập nhiều, khu bến xe bến tàu mà, nó vậy. Thăng con thứ của lão cũng từ đó mà bị dính Sida. Nào phải nó hư hỏng gì; một hôm đi tìm con bé út thì đâu mấy thằng nghiện chích cho cái, thế là mang cái bệnh ấy vào người.

Con bé út thì số kiếp nó ngắn ngủi. Từ nhỏ đến lớn hiền lành, chịu thương chịu khó. Cứ tưởng lão được nhờ... Vậy mà con bé bạc mệnh. Mang thai gần sinh thì chồng nó bỏ đi.

Thăng con vừa được tuổi rưỡi thì nó cũng đột ngột qua đời, vì bệnh hen suyễn. Để lại thằng nhỏ cho vợ chồng lão chăm nom.

Hai vợ chồng cú thế thay nhau phụ quán cháo ngoài chợ hàng đêm, kiếm đồng ra đồng vào, thuốc men cho thằng con và thay cha mẹ nuôi thằng cháu; đã mười mấy năm nay rồi.

Có thằng lớn thì khoẻ khoắn, lành lặn. Rồi chẳng biết nó học cái tính từ ai mà suốt ngày ăn chơi, cờ bạc. Sống vất vưởng ở đâu chẳng ai biết, lâu lâu về lại ăn chực cơm nhà; có khi còn lấy tiền rồi lại đi đâu mất tăm dăm bữa nửa tháng; cái thằng thiệt chẳng biết nghĩ...”

Bác lại chầm điếu thuốc, dăm chiêu nhìn vào khoảng không loang lổ trước mặt...

“Nói vậy, chứ con cái sinh ra, bỏ sao được.

...

Đoạn, bác gái từ trong bước ra.

“Nước truyền gân xong rồi, cô xem cho ông về nhà nằm nghỉ được chưa cô?”

“Dạ, bác trai chỉ bị vết thương bên ngoài; truyền nước xong, khoẻ là về được thôi bác”. Cô y tá đáp lời.

Xong xuôi đầu đấy, mọi người lên xe rời đi. Trời cũng bắt đầu tờ mờ sáng.

Gia đình bác Năm sống trong căn nhà nhỏ mười mấy mét vuông – chật ních những cơ man là đồ: cái tủ, cái kệ, cái máy quạt, cái ghế xếp... ai cho gì bác cũng mang về. Đứa con đang bệnh nằm trên chiếc giường cũ, ọp ẹp ở góc nhà. Dáng người đã gầy gò, xanh xao. Khuôn mặt hốc hác với một nụ cười trông rất hiền lành. Chắc hẳn, nếu như không vướng phải căn bệnh quái ác ấy, thì anh đã có thể đỡ dần cho bác được nhiều những vất vả lo toan.

Mấy năm trước, căn nhà được chính quyền hỗ trợ, rồi chòm xóm mỗi người phụ thêm một tay mà được chắc chắn, kiên cố như bây giờ. Mỗi khi trời mưa, gió lùa, bác không còn phải lật đật chạy ra dầm mưa che chắn, đứa cháu cũng có được những giấc yên lành hơn.

Vốn tính giản dị, hiền lành nên bà con xóm giềng, hay mấy người ở chợ, ai cũng thương cũng quý mến bác.

Cả xóm, từ người già đến mấy đứa trẻ con, đã thân thuộc lắm hình ảnh ông lão đẩy xe bán cháo miệt

mài sớm tối, mộc mạc và chân chất ấy. Hai mươi mấy năm nay, cuộc sống của bác cứ đều đều trôi qua như thế - đâu có lẽ cũng chẳng dễ dàng gì?

Đã đi gần trọn một kiếp người, bác vẫn sống một cuộc đời bình dị, chẳng mưu cầu cao sang, chẳng tranh giành hơn thua được mất. Bác vẫn bình lặng những khuya sớm tảo tần, săn sóc người con đang bệnh và chăm lo cho đứa cháu học hành.

Cho đến bây giờ, khi mái tóc đã bạc, sức khỏe đã hao mòn, thì những năm tháng phía cuối cuộc đời, đôi vai bác vẫn còn nặng gánh lo toan. Nỗi lòng người cha già vẫn còn hoài trăn trở cho đứa con đã lớn vẫn chưa nên người...

....

Đâu có mơ hồ xót xa về những nỗi đau; có những trăn trở về những ngày còn lại phía trước, thì trong không gian đơn sơ ấy, trước cuộc đời giản dị của bác, trong tôi dâng một cảm giác là lạ. Đó hoàn toàn không phải là cảm giác của lòng thương hại khi gặp những mảnh đời cơ cực, khiến mình xót xa, thương cảm. Mà nhẹ nhàng - cảm giác hồ như cuộc sống cứ thế giản đơn mà chậm chậm trôi.

Như cuộc đời bác, mấy chục năm vẫn thế:

... những nhọc nhằn yên ả, ... những nỗi đau có ủa đến... nhúc nhối, day dứt... rồi cũng sẽ lặng yên.

Chẳng thể quên và chẳng thể nào thay đổi
những hiện thực đã xảy đến trong cuộc sống.
Trước nó, chúng ta chỉ có thể lựa chọn – lựa chọn cách
đối diện và vượt qua những biến cố ở đời ...
Tất cả là sự lựa chọn của chính mình!

Cầu vồng sau mưa

Nguyễn Thị Diệu Vân

Cô đến thăm em – cô gái nhỏ đồng nghiệp – đang nằm viện, vào một chiều mưa như trút nước. Giọt mưa nặng rơi kéo lòng người nặng trĩu... Em được chẩn đoán mắc chứng bệnh u não khi vừa bước vào những năm tháng đẹp nhất của cuộc đời. Tuổi thanh xuân đang rạo rực trong mình bao ước mơ cháy bỏng, một bầu nhiệt huyết căng đầy. Em đành tạm xếp lại để đương đầu chống chọi với cơn bạo bệnh.

Những cơn đau đầu, buồn nôn, ói mửa bắt đầu hành hạ em từ mấy tháng trước. Vốn tính mạnh mẽ, quen khổ cực từ nhỏ, em cứ thế một mình vượt qua. Những ngày hai chị em đi cơ sở cùng nhau, dưới cái nắng như nung như nấu của ngày hè, mồ hôi nhễ nhại, tôi vẫn thấy trên gương mặt em không bao giờ thiếu đi nụ cười. Ngang qua những gánh hàng rong của các cô, các chị, em vẫn thường ghé lại niềm nở hỏi thăm. Mỗi lần như thế em thường kể về mẹ, về những ngày ấu thơ...

Sinh ra và lớn lên trong cảnh gia đình nhiều khó khăn, ở một vùng quê nghèo Đồng Tháp, tuổi thơ em lớn lên cùng với gánh hàng rong của mẹ. Là những sớm tinh mơ, có bóng mẹ, dáng cha miệt mài chiên từng cái bánh tiêu nóng hổi, làm từng cái bánh bò thơm lừng. Là những ngày nghỉ học, em cùng mẹ lang thang khắp các nẻo đường quê...

Khi những thân thương khắc hình hài vào trong tâm khảm, em yêu thương luôn cả những tiếng rao bất chợt gặp trên đường. Cô bé vẫn thường thì thầm *“Có... đôi gánh hàng rong tôi bước vào trong cuộc đời này. Tiếng ru thưở nằm nôi là tiếng rao nuôi lớn đời tôi...”* (*)

Em vẫn thế, bình dị và tử tế mà dành hết tình yêu thương cho tất cả những người quanh mình. Một cô gái hiền hậu, gần gũi, gương mặt rạng ngời, vui tươi, lúc nào cũng tràn đầy sức sống.

Mấy hôm nay, chi nhánh cứ thấy trống vắng, thiếu thiếu một cái gì đó thân thuộc. Anh em cắt cử thay phiên nhau vào “chơi” với em. Mấy anh chị, cô chú thành viên vay vốn CEP cứ hỏi thăm và lo lắng.

(*) lời bài hát “Gánh hàng rong” – tác giả Lê Quốc Dũng

Bác sĩ và mấy chị y tá cũng hết mực yêu thương mà săn sóc, chuẩn bị chu đáo cho em trước ca mổ sắp tới. Cả mấy cô ở phòng kế bên cũng vậy... “*Con bé sống, làm việc tử tế và hiền hậu thế, trời sẽ thương*”.

Trước mắt em là ca mổ não nhiều hiểm nguy và những đợt xạ trị, hóa trị đầy đau đớn. Mẹ giữ lại mái tóc xoăn, bông bênh và khỏe khoắn của em – “*cho nó làm kỷ niệm*”. Nghe mẹ nói, em nhăn răng cười khì, vẫn vui vẻ như mọi ngày, dấu đôi môi đã nhạt màu và gương mặt cũng xanh xao đi nhiều...

Mẹ cầm cà-men đi mua cháo, em ghì chặt tay tôi, rưng rưng:

“Em thương mẹ quá, cả đời vất vả nuôi nấng mấy anh chị em, giờ lại khổ vì em nữa. Xíu chị động viên mẹ đừng lo quá giùm em với. Nhìn mắt mẹ thâm quầng, chắc mấy hôm nay lại không ngủ...”

Tôi ậm ừ, cười, rồi nói lảng sang chuyện khác:

“À, bữa chị ghé, cô Năm mới mua được cái quạt mới cho đám nhỏ ngồi học đỡ nóng rồi đấy. Cổ khoe vui lắm.” (cô Năm là thành viên vay vốn CEP mà em đang phụ trách quản lý).

“Hai đứa con cô Năm học giỏi lắm”, em cũng tính năm nay đề nghị cấp học bổng CEP cho bé lớn”. Em khẽ cười.

Chúng tôi lại tíu tít về những câu chuyện vui trong công việc, như thường ngày em đi cơ sở về cũng hay ríu rít gọi anh chị khoe: anh Ba đổi được chiếc xe mới để chạy xe ôm; chị Tư cũng đã gây thêm được con nái và bầy heo con...

Niềm vui của chúng tôi nhẹ nhàng và giản đơn như thế cùng những thăng trầm trong cuộc sống của bà con lao động nghèo.

...

Đoạn, ăn xong bát cháo, thì em thiếp đi. Những cơn đau hẳn vẫn thôi không ngừng.

“...Nhức lắm, con bé kiên cường đấy, từ bữa nhập viện đến giờ chẳng thấy nó kêu la. Thức dậy là cười, rồi mệt thì thiếp đi thôi. Con bé vậy, mỗ cho nó tôi cũng an lòng và tin tưởng sẽ thành công” – lời bác sĩ chia sẻ, sau khi khám, làm chúng tôi cũng vững lòng hơn.

Để em nghỉ ngơi, tôi và mẹ em đi ra ngoài, ngồi dưới hàng cây, gió mang hơi mưa khê lùa vào, se se...

“Thương con bé, chịu cực với cô từ nhỏ, đến giờ ông trời vẫn còn muốn thử thách thêm nó nữa...”

Nghe cô trải lòng mà cảm phục. Hẳn em học cái bản lĩnh kiên cường từ mẹ nhiều lắm. Bởi vậy mà chẳng mấy khi chúng tôi thấy em than vãn điều gì. Ngày còn sinh viên, em cũng không quản ngại khó khăn, làm thêm đủ thứ việc để cha mẹ với bớt gánh nặng. Một cô gái năng động, chịu thương chịu khó, kiên cường, không hề khuất phục trước những thử thách khó khăn trong đời.

Có ai đó đã nói: *“Những thứ đã không thể làm bạn chùn bước thì nhất định làm bạn mạnh mẽ hơn”*. Tôi tin em cũng thế.

Em đã luôn phấn đấu nỗ lực vượt qua quãng thời thơ ấu cơ cực để có được công việc ý nghĩa như em hằng mơ ước – giúp đỡ những người nghèo khác qua công việc tại CEP.

Em đã không ngại những ngày nắng gắt hay những cơn mưa rào, để đem những đồng vốn kịp thời hỗ trợ cho người dân lao động nghèo quê em. Em là thế và tôi tin em sẽ chiến thắng bệnh tật như em đã luôn là người chiến thắng.

“...Câu vông đẹp bởi nhiều sắc màu, cuộc đời đẹp bởi có cả hạnh phúc và khổ đau.”
(Thầy Thích Tâm Nguyên)

Ngày 03/12/2014 em lên bàn mổ để phẫu thuật cắt bỏ khối u não

Những ngày sau đó là những đợt xạ trị, hóa trị triển miên

...

Ngày 15/06/2015, sau hơn sáu tháng kiên cường chiến đấu với căn bệnh u não, em Nguyễn Thị Cẩm Hương – nhân viên tín dụng CEP chi nhánh Cao Lãnh đã chính thức chiến thắng căn bệnh u não quái ác; trong niềm vui sướng vỡ òa của gia đình và tập thể cán bộ nhân viên tổ chức CEP.

Trong những ngày tháng ấy, Hương đã sống trong tình yêu thương vô bờ bến từ gia đình; trong vòng tay của anh em đồng đội – Tôi đã không cầm được lòng mình khi xem lại những thước phim tài liệu về câu chuyện ấy – những cái ôm ấm áp, những thìa cháo ân cần từ chị Tổng giám đốc CEP đút cho đứa em gái nhỏ, những giọt nước mắt của hạnh phúc lan tỏa ra mọi hướng...

Một câu chuyện đẹp với màu hồng ấm!

Nghị lực kiên cường, tình yêu thương và lòng trắc ẩn của những con người tử tế mà bình dị trong câu chuyện đã, đang và sẽ mãi làm đẹp thêm cuộc đời này!

II

SỨC MẠNH CỦA NIỀM TIN

Đã có rất nhiều những điều kỳ diệu được viết nên bởi Niềm tin trên thế giới này. Hầu hết chúng đều bắt nguồn trong những nghịch cảnh khốn cùng, khi chúng ta nghĩ rằng dường như không còn một lối thoát nào nữa thì cũng chính là lúc sức mạnh của niềm tin được trỗi dậy một cách mạnh mẽ nhất.

Tuy vậy, có một điều rất cần phải chú tâm suy ngẫm; bởi nếu ngộ nhận chúng ta sẽ không thể khám phá và sử dụng được hết sức mạnh của nó - khác với hy vọng, niềm tin thôi thúc con người hành động thay vì chờ đợi điều may mắn sẽ xảy ra.

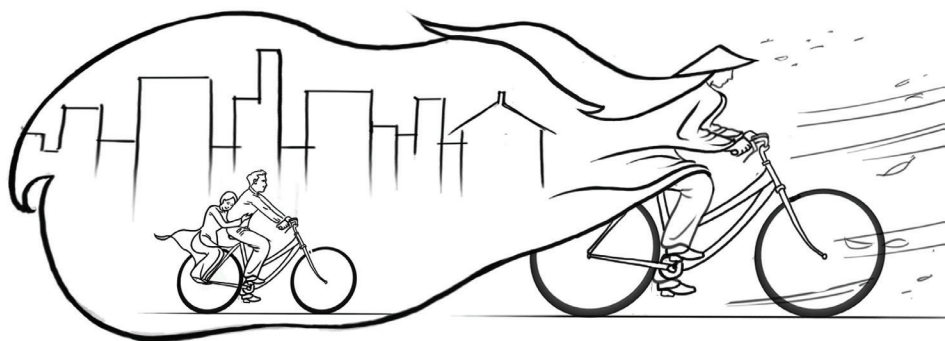
Niềm tin còn mang một ý nghĩa và sức mạnh lớn lao hơn những gì chúng ta thấy. Niềm tin không chỉ là sức mạnh để mỗi người vượt qua thử thách của chính mình. Đó còn là một thứ quý giá mà bạn có thể trao đi để gieo nên những cuộc đời khác - đang cần!

Gieo và nuôi dưỡng hạt giống Niềm tin trong tâm hồn. Bạn sẽ nhận ra mình làm được nhiều hơn những gì mình có thể!

*“Tôi đã học được rằng nếu một người tự tin
tiến bước theo hướng của giấc mơ và nỗ lực sống
cuộc đời mình đã mừng tượng thì anh ta sẽ bất ngờ
gặp được thành công trong những lúc bình thường”
(Henry David Thoreau)*

Tình yêu nỗi nhớ và niềm tin

Trần An Phong

Ngày ấy, anh vẫn thường ghé chở chị sau giờ tan ca, trên chiếc xe cà tàng – mà hai vợ chồng dành dụm sắm được. Có khi thì ghé tiệm chè bên bờ sông hóng gió; có khi cũng chỉ loanh quanh qua vài con phố, hai vợ chồng cứ thế huyền thuyên đủ thứ chuyện, cười nói vui vẻ cho đến tận nhà.

Cuộc sống giản đơn và tràn đầy hạnh phúc của họ, cả cái Xóm Cùi này ai cũng biết; cứ hễ đến đầu xóm mà

hỏi nhà Hoàng – Lan thì y như rằng ai cũng chặc lưỡi
“cái cặp đi đâu cũng chờ nhau ấy hả?”

Anh vẫn luôn yêu thương và chiều chuộng chị như thế, dẫn đến khi đã có với nhau những ba mặt con. Hẳn đã là đàn bà, ai mà không thêm khát thứ tình yêu mà chị đã từng có.

... Ngày ấy, chị đã từng ước, chỉ cần thế này thôi cho đến tận cuối đời! Bởi mọi sự ở đời cứ vô thường... niềm mong ước của chị giờ chỉ còn là ảo ảnh – anh đã rời xa chị khi đứa con đầu lòng mới lên bốn tuổi; còn hai đứa nhỏ sinh đôi thì vẫn còn nằm nôi...!

... Tiếng võng đều đều kêu lên kéo kẹt giữa màn đêm tĩnh mịch, xen lẫn giữa tiếng ru hời từng nhịp dứt quãng... hoặc do bà lão đã già, hoặc là nấc nghẹn mà càng thêm da diết. Bà lão vốn đáng lẽ ở với đứa con trai. Nhưng rồi thương mấy đứa cháu ngoại bơ vơ mà qua ở với chị; cũng vì bà sợ chị nghĩ quẩn... câu nói dứt đoạn, bà hướng mắt ra cổng, mong ngóng chị về.

Sau giờ làm, chị vẫn hay chạy xe loanh quanh mấy con phố nhỏ, như những ngày xưa... đã từng. Hễ cứ thấy người ta chờ nhau tình tứ là chị ghét lắm – cái ghét của sự ích kỷ và lòng đố kỵ mà thật thà đến trần trụi; cái ghét bắt nguồn từ những khắc khoải vẫn hoài thổn thức của người đàn bà đang mang trong mình nỗi u uất - những giọt nước mắt cứ ứa ra bất giác, lòng quặn lại... Chị nhớ anh! Chị đã trách anh nhiều lắm, thường thì vẫn thế: người đi thì đã đi rồi, người ở lại thì đón đau và những bộn bề...

Sau khi anh mất, cuộc sống gia đình càng thêm khó khăn. Chưa kịp nguôi ngoai, chị đã phải cố đè nén nỗi đau vào bên trong mà lao mình vào công việc. Ban ngày, chị làm chà nhám ở xưởng đá mài; ban đêm thì làm trong công ty kẹo. Ngay cả những người đàn ông sức dài vai rộng thấy chị làm cũng ái ngại. Dầu vậy, tần tiện lắm cũng chỉ đủ trang trải qua ngày. Mấy đứa con ăn uống thiếu thốn cứ lí nhí mãi, chẳng chịu lớn. Tương lai thì vẫn đeo mang một màu xám úa, mặc cho những nỗ lực của chị không ngừng...

Rồi thì sức người cũng đâu chịu thấu cái cường độ làm việc đến thế. Chị gục ngã với căn bệnh u não; cũng may trời thương mà ba cục u trong não chị là u lành tính. Thời gian nghỉ bệnh càng khiến cho cuộc sống gia đình chị rơi vào cùng cực.

Những lúc như thế, chị nhớ anh da diết. Niềm vui của chị là những đêm ngồi nhìn tấm hình anh mà chuyện trò, khi mấy đứa nhỏ đã chìm vào giấc ngủ. Niềm vui trong dòng nước mắt lăn dài và nỗi nhớ. Nỗi nhớ khắc khoải trong cô đơn của một người đàn bà đã từng hạnh phúc trong tình yêu. Không còn anh bên cạnh làm chỗ dựa, chị chỉ còn có thể đặt niềm tin vào chính mình; để đủ kiên cường vượt qua nỗi đau và để làm cả “cha” của ba đứa trẻ.

Chẳng mấy lâu sau đó, con bé út được chẩn đoán bị bệnh tim bẩm sinh. Nhưng lúc ấy, chị túng quần đến độ, dù con bé trong độ tuổi được phẫu thuật miễn phí; thì vẫn không đủ tiền để trang trải chi phí thuốc men, bồi bổ sau khi mổ... Cho đến tận khi con bé chín tuổi, chị mới có thể chữa bệnh được cho con.

Rồi con bé Hoa – đứa con lớn nhà chị học hết lớp 12, chuẩn bị bước vào ngưỡng cửa Đại học. Gia đình khó là thế, vậy mà ba đứa con đứa nào cũng chăm ngoan, chịu học hành và sáng dạ lắm.

Con bé thương mẹ khổ, tự ti về thân phận mình mà giấu mẹ định không đi thi.

Nhưng cuộc đời vốn thật lạ. Nó đẹp diệu vợi, ngay trong những nhỏ bé rất đời thường! Con bé đậu Đại học Nông Lâm TP. Hồ Chí Minh, từ số tiền mà hai đứa bạn thân góp lại bắt nó đi thi. Bạn sẽ không cầm được nước mắt; bạn sẽ run lên trong thời khắc bắt gặp câu chuyện ấy. Tôi chắc chắn bạn sẽ như thế; bởi ngọn nguồn câu chuyện không chỉ giản đơn như ngôn từ mà tôi kể. Chúng đã sống được thật tử tế với nhau; đôi khi khiến nhiều “người đã lớn” như chúng ta thấy mà chột dạ...

Hồi con Hoa còn nhỏ, anh chị tổ chức sinh nhật cho nó. Con bé cũng chỉ rủ hai đứa bạn thân qua nhà ăn kẹo. Nhưng, hễ cứ ở trong cái Xóm Cùi ấy, thì gần như mặc định bạn sẽ nhận về cái nhìn khinh khi và xa lánh. Hai con bé chưa kịp bước qua cái cầu để vào Xóm Cùi thì đã bị kêu về...

Cũng từ ấy, con Hoa nhà chị chẳng có thêm cái sinh nhật nào nữa. Nhưng tình yêu thương và niềm tin mà lũ trẻ đám bạn dành cho nhau thì cũng chẳng cần đến điều ấy mà vẫn đưa hương cho đến tận bây giờ.

Đó là quãng thời gian đầy những cam go và thử thách dồn lên cuộc đời chị.

Dù tất bật ngược xuôi suốt ngày, thu nhập chị kiếm được cũng không thể đủ trang trải chi phí sinh hoạt

gia đình và chuyện học hành của đám nhỏ. Rồi cũng giống như bao phận nghèo lận đận trong cái Xóm Cùi ấy, chị vướng vào cái bẫy vay nợ của lão Tư Sẹo – người làm nghề cho vay nặng lãi ở đó.

Trong cái xóm nghèo là thế, ấy vậy mà lão Tư Sẹo giàu lắm, lão có không biết bao nhiêu nhà mà kể; hầu hết cũng là nhà mà người ta cần nợ cho lão.

Nhiều lúc chị cũng tưởng rồi mình sẽ lâm vào hoàn cảnh ấy. Nhưng rồi cuộc đời cũng không phụ công người!

Vốn đã quen cực khổ; bốn mẹ con tiếp tục tần tiện chi tiêu để không vay thêm. Cùng với nguồn vốn vay từ CEP; những nỗ lực không ngừng mà sau ba năm chị đã trả hết khoản nợ cho lão Tư. Cuộc sống và tinh thần từ đó cũng bắt đầu được cải thiện.

Chị cười cười khi nhắc lại câu chuyện vui năm nào với Trầm – anh tín dụng CEP, trong ngày nhận vốn vay đầu tiên: Hôm ấy Chị vừa cười vừa hỏi Trầm: “Biết chị nghèo, rồi còn đang nợ ông Tư, cho chị vay tiền có sợ chị giật không?” Chị không nhớ rõ câu Trầm nói; nhưng đại ý là: Không; Trầm tin chị và Trầm biết chị cũng đã rất tin chị, khó khăn sẽ qua thôi”

Nhìn chị bây giờ, tôi biết rằng: cũng là nụ cười ấy, nhưng lúc này đã khác lắm. Nụ cười để che đi sự tủi ti và cảm giác lo sợ của ngày xưa đã được thay bằng nụ cười của niềm vui và hạnh phúc.

Cuộc sống sau bao vất vả giờ bắt đầu ổn định. Hai bé lớn đã đi làm; bé Út vẫn còn lí nhí nhưng cũng đã là cô sinh viên năm hai.

Ba cô con gái ngoan hiền, đi cùng chị qua những năm tháng đói khổ, giờ đã thành tài; hẳn là niềm hạnh phúc to lớn nhất mà chị có được, hay như lời của chị là may mắn!

Trong khóm mắt đỏ của người phụ nữ kiên cường ấy, bây giờ là niềm vui với tương lai mang màu xanh ấm.

Cảm ơn nghị lực phi thường của Chị

Và cảm ơn Trâm – thứ mà anh đã gieo lòng chị không giản đơn là lời động viên. Mà đó là Niềm tin – một thứ quý giá ở trong đời!

“Tất cả chúng ta đều có cuộc đời riêng để theo đuổi, giấc mơ riêng để dệt nên, và tất cả chúng ta đều có sức mạnh để biến ước mơ trở thành hiện thực, miễn là chúng ta giữ vững niềm tin”
(Lousia May Alcott)

Niềm tin trong gian khó

Lê Anh Khương

(Viết theo lời kể của chị Phạm Ánh Phụng
– thành viên chi nhánh CEP Nhà Bè)

“Má ơi, đừng cho em!”

Bé gái tầm lên tám, người đen nhẻm, nước mắt giàn giụa, ôm chầm lấy chân người phụ nữ trên tay bồng đứa con trai mới sinh còn đỏ hỏn. Khuôn mặt chị tái nhợt, tóc rối bù quện đầm mồ hôi, mắt rưng rức nhìn con theo hướng tay đưa về phía người đàn bà đối diện đang chìa tay đón. Khu bệnh xá chật chội, ngột ngạt, bé gái khóc

to hơn, kéo rì vạt áo chị... Nắng chiều vàng đục, hắt lên giọt mồ hôi chị rơi trên má phúng phính của con trai vẫn còn say giấc, lấp lánh... Bất chợt chị rút tay, ghì con sát vào lòng, ánh mắt cương nghị: “Tui nuôi được bốn đứa con trong cảnh khốn khó, giờ thêm một đứa lẽ nào không vượt qua”. Chị quyết không rời khúc ruột của mình.

Người đàn bà tiu nghiu, vội lấy lại ba lượng vàng từ tay người mối lái, đon đả bỏ đi. Không có tiền đóng viện phí hơn hai trăm ngàn đồng, bệnh xá cho mẹ con chị về nhưng giữ lại giấy chứng sinh mà mãi một năm sau - năm 2001 - chị mới có đủ tiền đến lấy, làm giấy khai sinh cho Vũ - tên chị đặt cho cậu con út.

Xóm chài nghèo ven sông Sài Gòn rộn rã ngày chị bế con từ bệnh xá về. Từ đầu hẻm, thoáng thấy dáng mẹ một tay ôm em, tay cầm nón che, tíu tít theo sau là chị hai tay ôm phích nước; con ba, thằng tư, con năm cùng đám nhỏ nhà hàng xóm réo lên, đua nhau chạy văng cả dép. Người lớn trong nhà túa ra, xúm tụm xem mặt em bé, nói cười ríu rít. Ai cũng mừng cho chị vì đã quyết giữ lại con. Người mang cho miếng thịt, người thì ký đường, lon sữa.

Chị thấy ấm lòng...

Xóm chài Khu phố 2, Phú Mỹ vốn ven trên dưới ba chục nóc nhà, ai cũng nghèo; đa phần là người địa phương hoặc từ Nhà Bè, xa lắm là Long An phiêu bạt về. Năm 1980, cuộc sống khó khăn, mẹ chị bán nhà rồi mua mảnh đất ở xóm chài này, dựng lều tạm, cả gia đình mười người túm tụm cùng nhau.

Chị khi ấy mới mười một tuổi, thường xuyên trốn học đi làm thuê để có cái ăn nên chỉ gắng đến lớp hai. Ai thuê gì làm đó, lột tôm, bắt còng, bóc khoai mì khô, đi lưới. Cứ thế chị lớn lên rồi gặp anh năm hai mươi bốn. Anh là người địa phương, làm nghề đóng đậy, cũng không biết đọc, biết viết. Mẹ chị cắt một phần đất cho anh chị dựng cái chòi, mái bằng bạt và tôn cũ. Cột kèo bằng cây gá vào tường nhà hàng xóm. Hai vợ chồng không có tiền mua ghe, cũng không đủ tiền mua lưới nên cả hai đành đi làm công cho chủ.

Nghề đóng đậy vất vả theo con nước thay đổi mỗi ngày, nước xuống thì thả lưới, chờ tầm sáu tiếng, nước lên mới kéo. Cá, tôm bắt được đem bán ở chợ Phú Xuân; chủ ghe hai phần, vợ chồng chị một phần. Cuộc sống chỉ vừa đủ ăn theo con nước lên xuống, đầy vơi.

Đặt con trai mới sinh xuống tấm nệm mỏng đã ố màu, chị âu yếm nhìn. Trời nóng bức mà thằng bé vẫn ngủ say, chị khẽ quạt, với tay buông mừng cho con, rồi ra ăn tối. Anh và sắp nhỏ đang quây quần bên mâm cơm, trên nền đất. Hôm nay cả nhà có bữa ngon. Miếng thịt heo hàng xóm cho, con hai đem kho tiêu đen quện, cay nồng, kèm với rau muống luộc chấm nước mắm dầm trứng vịt. Sắp nhỏ đua nhau ăn, tiếng đũa va vào nhau tanh tách, thi thoảng ho sặc sụa vì tiêu cay.

Anh chị nhìn nhau thương lũ trẻ. Nhà nghèo, con hai chuẩn bị vào lớp ba phải nghỉ, theo anh chị đi

đóng đáy thuê. Con ba đang học lớp một, năm sau chắc cũng nghỉ vì không ai đưa đón. Thành tư, con năm còn nhỏ, anh chị gửi ngoại trông mỗi khi đi lưới. Giờ có thêm Vũ, ngoại vất vả nhiều...

Anh chị thao thức... Màn đêm tối mịt, từng cơn gió nhẹ thoang thoang mùi phù sa từ sông Sài Gòn thổi vào, rì rào hàng dừa nước. Tiếng bìm bịp kêu khắc khoải trên những cây bần, vắng vắng tận bên kia sông...

Bà con trong xóm chẳng còn lạ khi thấy chị ở cũ chưa tròn tháng đã theo chồng ra sông đóng đáy. Mẹ chị ngồi tựa cửa, tay bế bé Vũ, nhìn theo mà xót: “Tội nghiệp, mấy lần đẻ trước cũng vậy, đúng ngày thứ mười bảy là nó đi làm, một mình chồng nó đâu đủ nuôi”. Cũng may, trời thương cho chị sức khỏe hơn người, chẳng bao giờ bệnh nặng phải nhập viện, chỉ vài lần cảm xoàng chị tự mua thuốc uống. Mà trông chị khỏe thật, vóc người đậm, cao trên một mét sáu, vai rộng, nước da ngăm đen, tóc dày và cứng, giọng nói sang sảng, tay chân thô ráp vì nắng gió...

Nghề đóng đáy nhiều rủi ro, những khi mưa giông, chị sợ sấm chớp, sóng lớn lật úp thuyền. Sông Sài Gòn ngày càng nhiều tàu lớn qua lại, người ta nói do kinh tế phát triển mà chị có biết kinh tế là gì, chỉ biết việc đánh cá trên sông trở nên nguy hiểm hơn. Nhiều người mất ghe, lưới, thậm chí bỏ mạng vì những con sóng từ tàu lớn. Xóm chài dần không còn mấy ai theo nghề đóng đáy, họ bán ghe kiếm việc khác.

Những người không có vốn như anh chị buộc phải chuyển vào các kênh nhỏ chài lưới, mò cua, bắt ốc. Nhưng rồi những con kênh cũng dần bị san lấp để khu đô thị Phú Mỹ Hưng mọc lên, công việc ít, nguồn sống cạn dần... Anh buồn rầu, uống rượu đến mất sức, người khô đét, không thể làm việc gì, chỉ quanh quẩn trong nhà. Anh còn sinh tật, thường rủ rê bạn nhậu, mỗi bữa ăn không có rượu là chửi bới vợ con, đập tô, đá chén. Nhiều lần khuyên ngăn không được, có hôm giận quá, chị bế thốc chồng quăng vào góc nhà, đấm bạn nhậu buông đũa chạy tán loạn, từ đó anh hiền tính hơn, chỉ còn lằm bằm.

Chị và con hai giờ là trụ cột của gia đình bảy miệng ăn. Cứ ba giờ sáng, khi trời còn tối mịt, sương đêm lạnh buốt, chị rón rén nhóm lửa, bắc nồi cơm, luộc mấy cái trứng vịt để sẵn cho sắp nhỏ. Con hai nghe tiếng động, theo thói quen ngồi dậy, lẹ làng phụ mẹ chuẩn bị vật dụng đi soi. Khép nhẹ cửa, hai mẹ con tay cầm đèn dầu, tay cầm nơm, ngang lưng đeo giỏ đựng, lẳng lặng lội men theo bờ sông Sài Gòn, rồi rẽ vào nhánh sông nhỏ. Từ xa, chỉ còn thấy hai đốm sáng nhỏ xíu, chập chờn trong màn đêm đen kịt...

Tội nghiệp con hai, nó thấp quá, đầu dóm lội xa bờ, một tay túm chặt từng bụi cỏ, tay còn lại nó cố quạt nước để theo kịp mẹ. Những hôm giông gió, không có đèn dầu, chị và con hai mò thăm từng bước, chị liên tục ngoái nhìn vì sợ lạc mất con. Hơn bốn tiếng lặn hụp, chị và con vội đem tôm, cá ra chợ bán đến tận giữa trưa, gom tiền mua ít thức ăn. Chị sợ nhất khi mưa, cá tôm cay mắt lặn mắt. Có bữa, chị và con hai đành tìm hái rau dại, bình bát ven sông đổi

lấy gạo. Buổi chiều, chị cùng con rong ruổi xuống chợ Phước Long hoặc ngược lên chợ Tân Mỹ lượm ve chai đến tối mịt. Những khi nước lớn, để đỡ vác nặng, chị lấy bao đựng đầy chai nhựa làm phao, đặt con hai lên trên rồi ôm trôi theo sông về nhà...

Sắp nhỏ nhà chị lớn dần như cỏ dại ven sông, cơm cháo không đủ ăn nhưng đứa nào cũng khỏe. Sức chị và con hai không đủ lo miếng ăn cho cả nhà, lần lượt con ba, thằng tư, rồi con năm nghỉ học theo chị bắt cá, mò tôm. Đất Quận 7 ngày càng đất đỏ, người ta lấp kênh, xây nhiều khu biệt thự và nhà cao tầng dọc sông Sài Gòn. Cá tôm thưa dần, năm mẹ con lặn lội cả ngày mà tiền bán cá không đủ đong gạo, túng quá chị vay nóng vài trăm ngàn đắp đổi qua ngày, trả lãi bạc mười phân, ba mươi phân mỗi tháng. Chị cứ tưởng, chỉ cần vài ngày bắt được cá tôm, mẹ con chị sẽ trả hết nợ. Đâu ngờ, tiền bán cá không đủ ăn, lấy đâu chị trả tiền lãi.

Chủ nợ cộng lãi vào vốn, cứ thế, số tiền tăng dần. Chị vay đâu này trả đâu kia, ngót nghét đã vài chục triệu. Không còn sức trả lãi, ngày nào chủ nợ cũng đến nhà chửi bới, chị khẩn khoản xin chủ nợ cho trả vốn, chủ nợ lạnh lùng “Cứ trả lãi, nợ vốn khi nào chết thì xóa”...

Chị đã từng tin vào bản thân mình để quyết giữ lại con, giờ niềm tin ấy càng thêm mãnh liệt trước lời cay nghiệt, mắt chị ráo hoảnh...

Kể từ hôm đó, chị thôi nghề bắt cá, theo nhóm đàn ông trong xóm đi phụ hồ. Nghề hồ nặng nhọc, vậy mà chỉ vài ngày, chị không những thạo việc mà

còn làm đám trai tráng thán phục bởi sức khỏe hơn người và sự cần mẫn. Đã thành thói quen, bốn giờ sáng chị xuống chợ Phước Long lượm ve chai, sáu giờ quay về nấu sẵn nồi cơm cho buổi trưa. Không ăn sáng, chị vào làm từ 7h30, vắc xi măng, trộn hồ, đẩy xe rùa, ném gạch, cắt đá, uốn thép... mồ hôi nhễ nhại, liên tục không nghỉ đến 11h30. Trưa chị đạp xe về, ăn vội cơm với trứng luộc rồi quay lại làm việc lúc 13h30 cho đến 17h30. Hai chai nước ngọt chủ cho mỗi ngày chị không uống, mang về bán lại. Mỗi tuần được nghỉ ngày Chủ nhật, nhưng chị mong chủ cho làm suốt tuần để có thêm tiền trả nợ vay nặng lãi.

Năm 2008, chị được giới thiệu vay vốn CEP 4 triệu đồng. Cứ thế, sau mỗi vòng vay, CEP tăng vốn cho chị để trả dần nợ vay nặng lãi; và ổn định dần cuộc sống. Không một lời than vãn, chị giờ đã 53 tuổi, quen với nghề phụ hồ nặng nhọc đến quên cả việc chỉ vài năm nữa mình không còn đủ sức. Các con của chị đã lớn và lập gia đình, cuộc sống vẫn khó khăn, vợ chồng đều làm hồ hoặc làm thuê. Riêng Vũ – đứa con chị định cho để đổi lấy ba lượng vàng – được CEP hỗ trợ học bổng đến lớp 9 thì cháu nghỉ, đi bộ đội mới về, giờ cùng chị đi làm hồ. Gia đình dẫu chưa khá giả gì, thì cũng đã thoát nghèo và tươi tốt hơn. Một chặng đường dài gian nan đã qua, bằng niềm tin mãnh liệt vào cuộc sống, vào chính mình, chị và các con xứng đáng có cuộc sống tốt đẹp ở phía trước.

Mùa chò nâu

Đoàn Minh Thảo

Sài Gòn, đã lại đến mùa chò nâu.

Eú mỗi độ cuối tháng Tư, đầu tháng Năm về; Sài Gòn như chậm lại... Cái thời khắc giao mùa nắng mưa; cũng là khi những quả chò bung mình theo gió; xoay vòng trên không trung rồi lặng lẽ rớt xuống đâu đó bên vệ đường. Dọc đường Nguyễn Thái Bình, Mạc Đĩnh Chi, Lê Quý Đôn..., hay như khu nhà thờ Đức Bà... chò cứ thể rơi đây, phủ kín cả lối đi...

Người ta thường bảo, Sài Gòn chỉ có hai mùa mưa nắng. Còn với tôi, Sài Gòn có thêm một mùa rất đặc biệt nữa – mùa chò nâu!

Nó chẳng phải mùa lãng mạn của mấy tay nhiếp ảnh lang thang; để kịp níu giữ một chút gì đó chậm chậm – một khoảnh khắc rất khác của Sài Gòn hồi hã kia. Cũng chẳng phải là mùa tình tứ của những đôi tình nhân – tay trong tay trên phố, nhặt quả chò rơi, khắc tên hai người; mà lưu giữ những hình hài kỉ niệm...

Tôi gọi nó là mùa tuổi thơ; mùa của Mẹ...

Những ngày tháng ấy, nếu như không có mẹ, có lẽ cuộc đời tôi cũng đã xoay mòng theo gió trôi như những quả chò kia...

Tôi vẫn nhớ như in câu hỏi của mình cách đây tám năm – *“Mẹ ơi, ba đi đâu mà mấy ngày nay chưa về?”* – ngây ngô và khờ dại. Mẹ im lặng, ánh mắt nhìn ra đầu ngõ xa xăm mà rưng rưng nước mắt. Tôi thấy mẹ lén quay người, lấy tay áo lau vội những giọt nước mắt trên má mình, rồi mẹ ôm tôi và em gái nhỏ vào lòng – con bé vừa bước qua tuổi thôi nôi. Ba tôi đã rời bỏ mẹ con tôi ra đi như thế, không lời từ biệt, không lời hỏi thăm, từng ấy năm biến biệt... chưa từng quay về.

Những ngày mắt mẹ sưng húp vì những buổi khóc đêm, vì tủi hờn từ những miệng đời dị nghị – mà một đứa trẻ sáu tuổi nào có thể hiểu thấu nó đón đau ra sao. Nhìn mẹ khóc, tôi chỉ biết lặng lẽ ôm từ đằng sau...

Ngày ấy, mẹ bán báo trước cổng bệnh viện. Hình ảnh một người phụ nữ với xấp báo giấy, một tay bế đứa con gái và một bé trai luôn bám chân mẹ không rời đã không còn quá xa lạ với cán bộ nhân

viên, với khách ra vào bệnh viện và với những người dân quanh đây. Dọc con đường Sư Vạn Hạnh cũng trống nhiều chò nâu lăm. Mùa chò nâu về, ba mẹ con chúng tôi lại say sưa ngắm những quả chò xoay trôi theo gió. Đó, là khoảnh khắc dịu êm nhất trong những ngày tháng ấy của ba mẹ con tôi – khoảnh khắc hiếm hoi tôi thấy nụ cười của Mẹ.

Sau này lớn lên, tôi mới hiểu được phần nào niềm hạnh phúc nhỏ nhoi và giản đơn ấy của mẹ sau những nhọc nhằn và hờn tủi...; mới biết trân quý hơn những khoảnh khắc ấy trong cuộc đời... Quả chò cũng gần như là món đồ chơi duy nhất của chúng tôi ngày bé. Tôi đã từng ao ước có một chiếc xe ô tô chạy bằng pin, hú còi inh ỏi...

Những năm tháng đầu đời của tôi trôi qua như thế. Theo mẹ những ngày bán báo ngắm quả chò xoay, hồn nhiên của một đứa trẻ con. Kí ức về ba nhạt nhòa và chìm vào quên lãng, như đang mãi nhìn một quả chò thì gió cuốn bay mất vào bên trong bức tường nhà cao tầng trước mặt. Ba bỏ đi thì biết là thiếu ba vậy thôi, chứ có hiểu thấu điều gì.

Cho đến khi tôi vào lớp sáu - thằng nhóc mười tuổi ngây ngô ngày nào bắt đầu cảm nhận được sự thiếu vắng và những nỗi đau của một đứa trẻ thiếu ba...

“Đồ không cha! Không ai chơi với mày!” Câu nói thật thà đến trần trụi mà đấm bạn buông ra, khiến tôi buồn rười rượi. Tôi không khóc, có gì đó nặng trĩu, rồi tôi muốn hét lên:

“Tôi có ba!

Ba ơi ba đâu rồi?

Tại sao ba lại bỏ rơi con, bỏ rơi mẹ, bỏ rơi em?

Ba ơi, con nhớ ba!

Ba có nhớ con không?”

Tôi chạy vụt ra khỏi lớp và chiều hôm đó tôi trốn học, đi lang thang. Tôi thèm khát cảm giác được ba đưa đón, được ba mua kem cho như các bạn; thèm khát được đá bóng cùng ba, hay được một lần ba dạy cho làm đồ chơi. Những thèm khát của thằng con trai mới lớn với ba mình như vậy liệu có quá lớn lao hay không? Có lẽ, tôi đã hận ba?!...

Dạo ấy, tôi không còn muốn đến lớp nữa; tôi không muốn chơi cùng các bạn. Tôi khép lòng mình lại – lấm lũi và cô độc.... chỉ còn những quả chò xoay đến mùa thì vẫn cứ xoay mòng theo gió cuốn. Niềm vui ngày bé đã không còn khiến tôi cười mà say sưa nhìn ngắm nữa.

Tôi hay nổi quạu với em gái, cãi lời mẹ; lấm lì và ít nói hẳn...

Mỗi lần nhớ lại khoảng thời gian bông bột và ngây dại ấy của một đứa trẻ mới chập chững lớn, tôi lại cười ngắc nghẻo về chính mình.

Mẹ vẫn nhẹ nhàng bên tôi những ngày tháng ấy.

Một buổi tối, nằm bên cạnh tôi, mẹ xoa lưng cho tôi như những ngày xưa, vừa nói khẽ:

“Mẹ biết con thiệt thòi hơn so với các bạn. Mẹ vừa là mẹ, mẹ cũng vừa là ba, nên không thể cho con cuộc sống đủ đầy như các bạn, nhưng mẹ mong con hãy hiểu. Mẹ không mong con phải tài giỏi hay nổi tiếng,

mẹ chỉ cần con sống với một tâm thế rằng dù không có ba, nhưng con vẫn trở thành người tử tế”.

Những giọt nước mắt ứa ra – tôi đã khóc.

Vẻ lì lợm và bướng bỉnh thường ngày cũng chỉ như một cái gai xù lên để khóa lấp những trống vắng; những khao khát yêu thương bên trong của một đứa trẻ.

Từ đó, tôi trở về với mẹ – những tôi của ngày xưa. Yêu thương nhiều hơn với mẹ và đứa em gái nhỏ!

... Tôi nhớ, một buổi sáng trời mưa tối mịt, mẹ vội vã gửi tôi cho hàng xóm, rồi ôm em chạy vào bệnh viện. Tôi chỉ biết rằng em không khỏe, người nó nóng như cục than, lâu lâu co giật lên từng hồi. Tối gần trưa bác hàng xóm dắt tôi vào bệnh viện trả cho mẹ, vì bác còn bận đi làm, bác dúm vội vào tay mẹ tôi ít tiền “Cầm mua gì cho cháu nó ăn, chứ chị cũng không có nhiều. Sáng giờ chị cũng hỏi mượn lòng vòng cho em mà không có”.

Giọng bác trầm xuống: “Họ bảo em chồng bỏ, một mẹ hai con, ở chung nhà với hai con nghiện, bán có vài tờ báo giấy, cho em mượn lấy gì mà trả”.

Rồi bác hốt hải chạy đi cho kịp giờ làm.

Mẹ ôm tôi vào lòng, tôi nghe lưng mình có gì đó rớt xuống nóng nóng và người mẹ rung lên từng cơn theo tiếng nấc cổ kìm nén...

Khi hai mẹ con tôi vừa ăn xong hộp cơm được cô giường bên cạnh cho, thì bác sĩ đi vào: “Chị thu xếp đồ đạc chuyển bé qua Bệnh viện Nhi đồng II gấp, thủ tục em làm rồi, tiền em cũng thanh toán rồi, mai một

lấy báo trừ sau nhé”. Không kịp để mẹ tôi cảm ơn, bác sĩ đã quay lưng đi ra.

Ngày em xuất viện, mẹ nắm tay tôi nhảy cẫng lên như một đứa trẻ – giống y như tôi vậy “*Con ơi, có tiền trả viện phí cho em rồi. Mẹ mừng quá, mừng quá con ơi*”.

Mẹ cứ lặp đi lặp lại trong niềm vui khôn xiết. Ánh mắt mẹ ngày đó là hình ảnh đẹp nhất mà tôi từng thấy – khoảnh khắc mẹ cười vui trong niềm tin và hy vọng.

Sau đó, mẹ mở thêm tiệm bán hủ tíu đầu hẻm; nghe câu chuyện của mẹ với bác tổ trưởng dân phố tôi mới biết vì sao mẹ có tiền. Tôi hiểu hơn về những giọt nước mắt rưng rưng hạnh phúc của mẹ ngày hôm ấy. Hạnh phúc của một người nhận được niềm tin, sau khi chạy đôn chạy đáo khắp xóm cũng không ai dám cho mẹ mượn tiền.

Và rồi từ đó, quán hủ tíu nhỏ của mẹ trở thành nơi các cô trong xóm thường tụm ba tụm bảy kể chuyện vui cho nhau mỗi khi rảnh rỗi; hay mỗi cuối tuần cùng đến đóng tiền quỹ CEP. Mỗi buổi tan trường, tôi lại về tíu tíu phụ mẹ dọn hàng; chơi đùa với đứa em...

Có một lần một cô hỏi mẹ:

“Động lực nào giúp chị có thể vượt qua bao sóng gió, tủi hờn, dám mạnh mẽ bám trụ lại nhà chồng dù nhiều lần bị đui, dù nhà có hai em chồng bị nghiện nhưng chị vẫn có thể mạnh mẽ nuôi dạy hai con mình chăm ngoan?”.”

Mẹ chỉ mỉm cười, lắc đầu không trả lời, kéo tôi và em vào lòng, xoa xoa đầu hai đứa:

“Với mẹ hai con là cả bầu trời, chỉ cần có hai con thì mẹ tin mẹ có thể vượt qua tất cả. Mà hai con biết không, ông trời ông ngộ lắm, ông chỉ là đang thử thách mình thôi, với mỗi thử thách ông đưa ra, chỉ cần mình tin là mình sống tốt rồi mọi chuyện sẽ tốt, chỉ cần mình tin là cuộc sống rồi sẽ tốt hơn thì ông sẽ giúp mình tốt hơn con à, quan trọng là con luôn giữ được niềm tin ấy”.

Trong cái nắng Sài Gòn tháng Năm rực rỡ, tôi và em tựa đầu vào mẹ mà thấy lòng thật bình yên.

Và rồi từ đó, cuộc sống chúng tôi tràn đầy nụ cười cho đến tận bây giờ...

Sài Gòn, đã lại đến mùa chò nâu.
Tôi gọi nó là mùa tuổi thơ; mùa của Mẹ...
Những ngày tháng ấy, nếu như không có mẹ,
có lẽ cuộc đời tôi cũng đã xoay vòng theo gió
trôi như những quả chò kia...

*“Khi bạn không thể tìm thấy ánh nắng mặt trời
Vậy thì hãy làm ánh nắng mặt trời”
(Khuyết danh)*

Giấc mơ bên dòng kênh nước đen

Phan Thị Kim Lan

Nghe tiếng mái chèo khua nước, bốn đứa nhỏ ùa ra “A, Mẹ về!”. Neo vội chiếc ghe, khom người bước vào “nhà”, chị ngồi bệt xuống sàn gỗ, tay xoa xoa đôi chân mỏi rã rời vì liên tục chèo từ sáng đến giờ. Con Tí ôm cổ chị thỏ thẻ “Mẹ, con đói lắm”...

Đưa mắt nhìn khắp “Nhà” một lượt, chị khẽ nén tiếng thở dài. “Nhà” của chị là một cái bè cũ nát

chấp vá rộng chừng mười hai mét vuông; mái lá, vách bằng tôn mục - thùng lỗ chỗ, toàn đi xin hay được cho mà chị mang về; sàn lót bằng những tấm gỗ ngấm nước sông nên đôi chỗ bị mủn ra, phải chấp vá lại. “Nhà” nổi được trên mặt nước nhờ những thùng nhựa cột vào mấy miếng ván sàn, bập bênh trên một góc sông đen kịt đầy rác, tù túng như một cái ao.

Mấy cái xoong sứt sẹo trong góc, thùng nhựa đựng gạo đã trống không, mấy cái gối mền cũ kỹ nằm trong góc. Nước sinh hoạt thì đi mua theo thùng với giá gấp mười lần giá nhà nước, điện càng là một thứ gì đó xa xỉ, tối lại cả nhà quây quanh cái đèn hột vịt rồi nhanh chóng đi ngủ để tiết kiệm dầu...

Chị thoãn thoắt gom mớ ve chai vớt được đem bán rồi đi mua gạo, mót lại mấy cọng rau muống già ai đó đã lật hết phần ngọn quăng bên bờ sông. Mâm cơm chỉ có đĩa rau muống luộc và chén nước tương vậy mà tụi nhỏ ăn ngon lành, cạo sạch nổi, than chưa no. Chị bưng mâm cơm ra sàn nước dọn rửa xong là trời cũng vừa sụp tối. Con Tí thấp cây đèn dầu, ánh sáng leo lắt hắt vào mấy bụi dứa. Chị mệt mỏi nằm im nghe từng khớp xương trong mình răng rắc đau nhức. Giấc ngủ nặng nhọc chập chờn đưa chị về những ngày giáp Tết khốn khổ năm nào...

Năm đó, chồng chị mượn xe máy đi thăm bạn nằm viện, không may gây tai nạn bị đi tù 6 tháng, còn phải đền bù một số tiền lớn, mình chị xoay xở đón cái Tết buồn nhất trong đời. Mừng 1 Tết, năm mẹ con đóng cửa nằm nhà với cái bụng trống sôi réo, chỗ

gạo ít ỏi cuối cùng cũng hết, thương sao thằng Út còn nhỏ cứ luôn miệng thèm thuồng: “Sao Tết mà nhà mình không có bánh chưng?”

Câu hỏi như xát muối vào lòng chị, đau rát.

“Mến ơi, mày có cơm ăn chưa?”; rồi có túm gạo và hai cây lạp xưởng được chìa qua khe cửa – người hàng xóm tốt bụng đem cho. Chị òa khóc rưng rức, tức tưởi như bao truân chuyên cay đắng của cuộc đời nén chặt trong lòng vỡ tan thành nước mắt. Cái cảm giác bất lực, đau xót của người mẹ không lo nổi cho con được miếng bánh chưng ngày Tết...

Giật mình thức giấc, trời cũng tờ mờ sáng, những tia nắng đầu ngày rụt rè xuyên qua mái lá. Mấy đứa nhỏ vẫn còn nằm co ro ôm nhau ngủ. Chị se sẽ ngồi dậy, vài vệt nước mắt trong mơ còn đọng nơi khóe mắt. Chị lật đật bắc nồi cơm, thu dọn mớ quần áo đem giặt, pha bình trà, chờ cơm chín rồi lớp dỡ đem theo, lớp chừa phần cho mấy đứa con.

Chị hồi hả chèo chiếc ghe cũ, lấy miếng ván làm điểm tựa; tựa riết rồi lưng xuất hiện cục chai to sần, thâm đen đến nỗi mẹ chị một lần nhìn thấy thảng thốt “Mày bị chồng đánh hay sao vậy con?” Theo đôi chân mỗi một đạp hai mái chèo của chị, chiếc ghe nặng nhọc, đi được một đoạn khá xa ra đến giữa dòng. Nhìn sông rộng dài và mênh mông sóng nước chị thương sao phận mình nhỏ xíu, cũng lênh đênh vô chừng. Thi thoảng vài con cá lượn lơ bên mạn ghe, không dừng chị lại bật cười – ước gì mình như con cá lòng tong kia, nhà của nó là cả một con sông dài, tha hồ vẫy vùng bơi lội, cũng không phải ngược

xuôi ngày ngày quá nhiều âu lo... Đã bao lần trên khúc sông này, chị âm thầm một mình nuốt ngược nước mắt vào lòng, gồng mình gánh cả bốn mùa.

Sau những ngày nắng cháy da, trời sáng nay trở mình xám xịt, vài giọt mưa rơi rớt, gió mang hơi đất bốc lên ngai ngái. Lòng chùng lại, chị nhắm tít, từ ngày lấy nhau đến giờ, không nhà, không nghề, vợ chồng chị dắt díu nhau trôi dạt kiếm ăn bằng nghề vớt ve chai trên khúc sông này cũng đã hơn mười lăm năm. Trên cái bè nát không điện, không nước; bốn đứa con chị lần lượt sinh ra, lớn lên, cùi cùi lặn lóc như củ khoai, củ sắn. Chuyện học hành thì dù muốn lắm chị cũng không kham nổi; đám nhỏ chỉ có thể học lớp tình thương ban đêm ở phường mà biết đọc, biết viết. Chị cũng không biết sau này tương lai của mấy đứa nhỏ sẽ đi về đâu...

Mười lăm năm...

Nước lớn rồi nước ròng. Bè đã thay bao nhiêu mái lá, bao nhiêu miếng ván sàn, bao nhiêu miếng tôn, ấy vậy mà sao cuộc sống của chị chẳng có gì thay đổi? Quần bách, quần quật ngày nào cũng như ngày nấy, chỉ mong kiếm được chút tiền còm nuôi mấy miệng ăn. Cái nghèo cứ đeo bám mãi không thôi.

Mười lăm năm hầu như không đêm nào chị ngủ yên bởi nỗi lo, sợ rằng sàn nhà có thể bục ra bất cứ lúc nào và tất cả có thể bị chìm xuống dòng nước. Không biết bao nhiêu lần cả nhà quàng quàng tỉnh giấc lúc nửa đêm, nước dâng ngập bè, thùng nhựa bị tuột dây trôi đi làm bè chao đảo sắp chìm, anh nhảy ùm xuống

sông lo cột lại các thùng nhựa, chị và các con thì lo tát nước, hiểm nguy cận kề...

Cả nhà chị dường như sống ở một thế giới khác!

... Bao lần, nhìn bầu trời đầy sao chi chít, nhấp nháy trong màn đêm tối... chị tưởng tượng ra căn nhà nhỏ trên bờ có ánh điện sáng trưng: con Tí ngồi thêu dưới ánh đèn điện, thằng Út và bé Ba ngồi xem tivi, chị nằm duỗi chân trong giấc ngủ ngon lành - một giấc đến sáng - không thấp thỏm lo âu, không bập bênh theo sóng nước... Nhà có cái thuyền lớn chạy bằng động cơ, lướt rào rào trên mặt nước không phải chèo chèo chân. Chị rảnh tay phụ anh vớt được quá chừng hộp nhựa, chai nhựa. Rồi chị tưởng tượng cái miệng phồng lên của thằng Út với miếng bánh chưng béo ngậy bên mâm cơm Tết, có đủ đầy thịt kho tàu, khổ qua, lạp xường...

Những dự tính, những mơ ước giản đơn ấy! Chị biết, mình làm được, chỉ cần ai đó tin chị, cho chị vay tiền làm vốn, nhưng... ở cái xóm ngụ cư nghèo, bên dòng kênh nước đen này, những điều nhỏ xíu ấy đã là những giấc mơ dang dở...

Sống lênh đênh trên sông bằng nghề vớt ve chai, có lẽ cuộc sống của gia đình chị vẫn sẽ bập bênh nghiêng ngả theo dòng nước thêm vài lần mười lăm năm nữa nếu như không có nguồn vốn từ CEP ngày ấy...

Cầm một triệu đồng từ lần vay đầu tiên trên tay, chị vẫn chưa tin vào mắt mình, chị đếm đi, đếm lại, đúng là một triệu. Chưa bao giờ trong đời chị cầm được số tiền lớn đến thế. CEP tin cho chị vay ư?

Từ đó, cái ghe được gắn máy động cơ, giúp anh chị đi xa hơn trên dòng sông ấy, nhờ đó mà thu nhập được cải thiện đáng kể. Từ mười mấy, hai mươi ngàn bây giờ chị kiếm được năm mươi, sáu mươi ngàn mỗi ngày. Ky cóp để dành tiền, chị “thê” với lòng không được trả chậm ngày nào - “nghèo cho sạch”, chị muốn làm gương cho bốn đứa con và chị trân trọng uy tín của mình.

Khoản vay thứ hai được chị tính toán kỹ lưỡng, anh chị mua thêm con thuyền lớn vững chãi hơn, còn cọt cái ghe sau thuyền để tăng thêm sức chứa...

Cứ thế, cần mẫn, ấp ủ hy vọng về một cuộc sống mới với ngôi nhà mơ ước, anh chị chặt chiu gửi tiết kiệm mỗi tuần mười nghìn, dành dụm sắm dần dần từng món vật liệu, để dành nuôi một giấc mơ... Một ngày, anh chị quyết định dồn tiền vay, rút tiết kiệm, rồi chị còn được xem xét hỗ trợ bốn triệu trong chương trình sửa nhà CEP, anh chị quyết tâm chuyển chỗ ở... lên bờ!

Một ngày đầu năm 2007 – một ngày đặc biệt trong cuộc đời, sau đàng đặng trọn nửa kiếp trên cái nhà lênh đênh.

Ngày anh chị có một căn nhà trên bờ

Một cuộc sống mới và từ đó no ấm dần lên.

Ở cái tuổi 61, trong căn nhà rộng rãi, chắc chắn. Năm đứa cháu chạy chơi lúp xúp. Thằng Út đòi bánh chưng ngày nào giờ đã thành cậu thanh niên to cao. Bốn con của chị đều có gia đình, có công việc làm ổn định, tuy không có đứa nào học cao nhưng đều chăm chỉ chí thú làm ăn và có hiếu với cha mẹ.

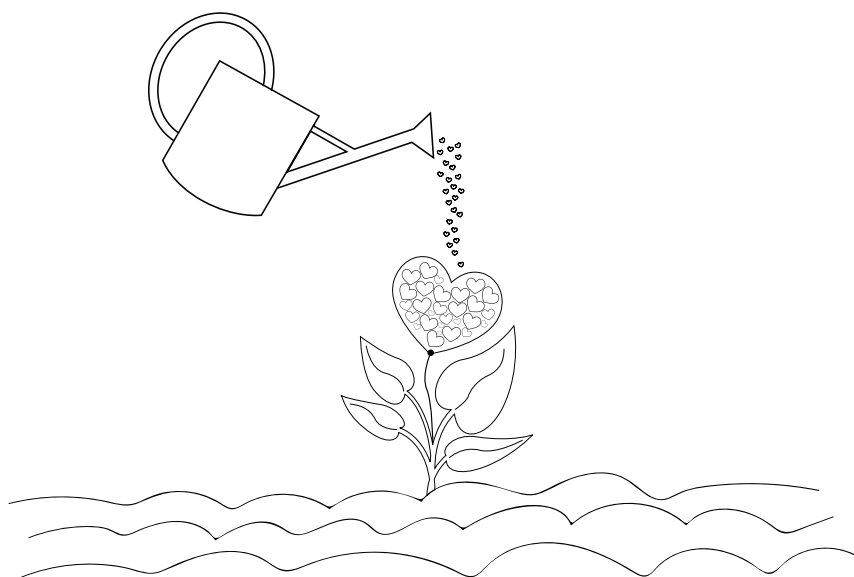
Ngôi nhà chìm trong ánh nắng của buổi hoàng hôn, nhưng không ảm đạm. Buổi hoàng hôn của cuộc đời chị lại ánh lên những màu sắc tươi vui. Chị vui vẻ, tưới tắm cho mấy chậu hoa treo ngoài hiên, nhà chị giờ nhìn đâu cũng thấy màu sắc, màu của hạnh phúc, màu của sự đầm ấm, no đủ. Cái thời ăn mót rau muống cùng cực đã lùi vào dĩ vãng, cái dĩ vãng không thể quên, nó nhắc nhở hiện tại đang hiện hữu, quanh chị, sáng như cả một mảng sông lấp lánh ngoài kia.

Năm 2017, chị vinh dự được chọn là một trong số các phụ nữ điển hình vượt khó để ra Hà Nội gặp ông Jim Yong Kim, chủ tịch Ngân hàng Thế giới.

Chị còn giữ mãi món đồ kỷ niệm ngày ấy – trân quý nó như trân quý cả một đời sương gió!

Niềm tin sau cơn mưa

Hoàng Thanh Hà

Đừng chụp hình tui, chụp hình vợ tui đó, bà đáng được ca ngợi hơn tui, bà hy sinh cho tui nhiều lắm”. Người đàn ông đang loay hoay bên chiếc xe đẩy bán cá - vội quay lại cố gắng quát thẹn thùng nói, khi tôi cùng vợ anh vừa đi tới. Chắc tại cái máy ảnh tôi vẫn thường hay mang theo để chụp những khoảnh khắc rất đời và rất thường trong suốt mười sáu năm qua.

Đây là người đàn ông của hơn mười năm trước đây sao? Tôi chưa hết bất ngờ và quay sang nhìn chị. Chị mỉm cười – một nụ cười bình an và hạnh phúc.

Mọi thứ đều có thể thay đổi; mọi thứ đều có thể trở nên tốt đẹp hơn rất nhiều. Tất cả đều bởi sự lựa chọn của chính mình vì cuộc sống vốn dĩ là một chuỗi những sự lựa chọn...

Nếu như ngày ấy chị không chọn can trường để níu giữ hạnh phúc; nếu như chị không chọn tiếp tục nỗ lực, không chọn niềm tin và tình yêu thương để cảm hóa một con người, thì chắc anh đã trượt dài và chẳng thể có ngày hôm nay.

Nếu như ngày ấy anh không chọn trở lại; nếu như anh đã không chọn mạnh mẽ mà buông xuôi, thì chắc hẳn, chị bây giờ vẫn chưa thể cười – nụ cười an lành ấy, và nước mắt bây giờ – chắc hẳn cũng chưa phải là những giọt hạnh phúc.

Mừng cho hạnh phúc mà anh chị đã giành lại được từ những chông chênh của cuộc đời...

Chị sinh ra và lớn lên trên mảnh đất quê hương Tiền Giang. Gia đình chị nghèo lắm, anh em đông, ba bị tai biến, mẹ thì mang trong mình căn bệnh ung thư quái ác. Làm sao để khá hơn khi cuộc sống cứ tiếp diễn những chuỗi ngày khó khăn chồng chất khó khăn?

Sau những đêm nghĩ suy, chị quyết tâm lên thành phố lập nghiệp bỏ lại nơi quê nhà nhiều niềm thương nỗi nhớ...

Chị vào làm công nhân cho một công ty may Hàn Quốc. Với nhiệt huyết tuổi trẻ, chị năng nổ tham gia

các hoạt động phong trào ở công ty. Trong khu trọ, chị được bầu làm phó Ban chủ nhiệm Câu lạc bộ nhà trọ, với nhiều bằng khen của Tỉnh.

Cũng chính nơi này, chị đã gặp và nên duyên với nửa kia của cuộc đời mình.

Ngày ấy, đám cưới tuy đơn sơ mà đông người tham dự lắm, ai cũng mừng cho chị vì lấy được chồng thành phố. Chồng chị rất hiền, hai người thật xứng đôi vừa lứa.

Kể từ bây giờ chị không còn phải sống những ngày tháng lủi thủi một mình nơi xóm trọ nữa ...

Cuộc sống thở ban đầu đầy mộng ước và rộn rã tiếng cười. Rồi chị có em bé, hai vợ chồng cũng tích cóp được chút vốn liếng, thế là quyết định nghỉ làm công nhân, về nhà cùng nhau buôn bán. Họ mơ hồ hình dung về một tương lai xán lạn...

Nhưng chẳng thể ngờ, đó lại là quyết định khởi đầu cho những sóng gió cuộc đời ập đến.

Công việc buôn bán gặp nhiều khó khăn. Chẳng mấy chốc không những hụt vốn mà chi tiêu trong gia đình cũng bắt đầu thiếu trước hụt sau.

Những khó khăn vất vả khiến cho cuộc sống của anh chị có nhiều áp lực, không khí gia đình ngày càng nặng nề. Anh dần lâm vào rượu chè, tính nết cũng cộc cằn và khó chịu hẳn. Trong những cơn say xỉn, gia đình chìm trong hỗn loạn, người chồng người cha chửi bới, đánh đập, vợ con thì bông bế nhau chạy trốn. Có những đêm chị cùng hai đứa nhỏ phải ngủ bờ ngủ bụi, chìm trong gió lạnh và tủi nhục.

Mong cho trời mau sáng, chờ anh tỉnh hẳn mấy mẹ con mới dám dắt nhau về nhà... Những ngày tháng ấy cứ triền miên, đến nỗi như một thói quen mà chị cứ phải chuẩn bị sẵn cái mền, để lỡ phải chạy trong đêm, còn có cái cho tụi nhỏ đắp lên người...

Thời gian đầu, chị thực sự suy sụp và tuyệt vọng. Một thân một mình cặm cụi làm lụng, nuôi chồng nuôi con. Gia đình, người thân thì ở xa, chẳng có ai gần gũi để sẻ chia những nỗi muộn phiền... Hai đứa nhỏ là niềm an ủi lớn nhất để chị tiếp tục nỗ lực vượt qua, với hy vọng một ngày nào đó anh sẽ trở lại với anh của thuở ban đầu lưu luyến ấy. Chị nhận ra rằng, chỉ có tình yêu thương và anh – cái con người thật thà bên trong anh – mà chị đã yêu là niềm tin để chị tiếp tục chiến đấu mà níu giữ hạnh phúc cho cái gia đình nhỏ này. Dần dần, chị vượt qua những nỗi ám ảnh để sẵn sàng và quan tâm anh nhiều hơn.

...

Nước chảy mãi thì đá cũng phải mòn. Trong những phút giây ngắn ngủi không bị con ma men tìm đến, anh thoáng giật mình nhìn thấy chị ngày càng tàn tạ bởi những nhọc nhằn mưu sinh và những dằn vặt bởi mình đã gây ra... Người vợ vẫn hết mực yêu thương, chăm sóc mình trong những cơn mê; những lần trúng gió mà kiệt sức... Anh bỗng thấy chạnh lòng, vội quay đi để giấu những giọt nước mắt – giọt nước mắt của người đàn ông vốn chẳng dễ rơi thế mà... lòng càng thêm nhói. Tận sâu bên trong người đàn ông cộc cằn và bê tha ấy, vẫn là anh trong niềm tin của chị. Anh bắt đầu cuộc chiến với

chính mình – cái điều vốn chẳng dễ dàng – để trở lại là anh của ngày xưa ...

Anh bắt đầu phụ giúp chị buôn bán, phụ chị chăm sóc con và làm những công việc lặt vặt trong nhà... cố làm sao cho mình thật bận rộn để quên đi con ma men và những cuộc rủ rê...

Anh cười cười, kể về những ngày tháng ấy.

“...Cái thứ đáng sợ không phải hẳn là rượu mà là sự thèm khát của chính mình; mình chiều nó thì sa vào; mình thắng được thì được thôi. Nhờ bả với hai đứa con cũng không nặng nề gì mà quyết tâm thêm.

Ngót nghét cũng gần một năm”

...

Anh bây giờ đã khác xưa nhiều lắm, anh trở thành người đàn ông tốt. Với gia đình anh biết chăm lo cho vợ con. Với xã hội, anh đóng góp cho khu phố những con đường xanh sạch, ngày nào anh cũng quét hết con đường của khu phố, xin từng viên gạch để lấp đầy ổ gà cho mọi người không bị té. Cuối năm, anh còn được khu phố khen thưởng “người tốt việc tốt”.

Sau quãng thời gian đầu chập chững buôn bán, anh chị cũng dần quen mà biết tính toán hơn. Rồi lấy nguồn vay CEP mà đổ vốn ra cái xe đẩy bán cá từ đó. Bán buôn khấm khá, kinh tế gia đình dần ổn định cũng làm tinh thần con người ta phấn khởi, vui vẻ, dễ chịu hơn...

Tình yêu thương bắt đầu sưởi ấm dần trong gia đình nhỏ ấy.

Và những nụ cười cũng bắt đầu nở thành tiếng giòn tan...

Nếu như chị đã không chọn can trường, tình yêu thương và niềm tin; nếu như anh không chọn là chính mình, không chọn mạnh mẽ mà buông xuôi.

Chắc hẳn, cơn mưa gió trong căn nhà nhỏ ấy sẽ còn kéo dài cho đến tận cùng...

...

Mưa... khoảng thời gian trầm lắng của cuộc sống, nét hiền hòa đọng lại trên từng nét mặt. Cái ấm áp khi ta choàng vai một ai đó để cùng thấu hiểu, cùng sẻ chia...

Ngoài kia, mưa đã tan, và nắng ấm sẽ tỏa sáng cho hạnh phúc. Trái đất vẫn không ngừng quay và cuộc sống cứ tiếp diễn hàng ngày, con người cứ xuôi theo dòng chảy của thời gian và cuộc đời. Tin rằng, sau tất cả, nụ cười và những điều tốt đẹp vẫn đang chờ anh chị phía trước... Những con người đã luôn giữ cho mình niềm tin và lựa chọn những điều tốt đẹp!

III

TÌNH YÊU THƯƠNG

Tình yêu thương có sức mạnh để chữa lành mọi nỗi đau.

Đó là món quà đặc biệt mà con người trao cho nhau, làm cho tâm hồn chúng ta dịu êm, mát lành, sáng trong, với muôn vàn hương sắc và thanh âm.

Khi mỗi tâm hồn tỏa ra, hòa quyện, cùng tạo thành một bức tranh vẽ, một bản tình ca... của tình yêu thương.

Khi ấy, một cuộc sống sẽ thật đẹp và thực sự quý giá!

*“Rất ít người trong chúng ta có thể làm được những việc
lớn lao, nhưng tất cả chúng ta đều có thể làm được
những việc nhỏ bé với tất cả tình yêu thương vô bờ.”*
(Mẹ Teresa)

Sức mạnh của tình yêu thương

Nguyễn Thị Cẩm An

Câu chuyện có thật về gia đình của Hạ - cô bé học sinh lớp chín trường THCS Tam Đông 1 huyện Hóc Môn; đã truyền cảm hứng mạnh mẽ cho anh em chi nhánh CEP Hóc Môn - tiếp tục vững tin trên con đường đồng hành, sẻ chia với những mảnh đời còn lắm gian khó; bằng niềm đồng cảm và tình yêu thương của con người!

Chiếc xe chuyển bánh lao nhanh trong màn đêm tối mịt; hai đứa trẻ cứ thế đứng ôm nhau nhìn theo cho đến khi chỉ còn vọng lại tiếng còi hú dứt quãng... Mấy cô hàng xóm kéo chúng về nhà; trước khi đi, ngoại đã nhờ họ trông giùm để theo xe đưa mẹ chúng lên Đắc Lắc – nghe người ta đánh tiếng trên đó có thầy lang chữa bệnh bằng thuốc nam hay lắm.

Bảy ngày từ khi đón mẹ nó về – do bệnh viện từ chối điều trị – ngoại đã gạt nước mắt, tìm cách chạy chữa khắp nơi, mong níu giữ cuộc sống ở lại với đứa con gái. Để có tiền thuê xe đi Đắc Lắc, ngoại đã phải gom góp tất cả những gì còn sót lại, chạy vay vay mượn khắp nơi. Tất cả cũng bởi tình yêu thương của một người mẹ!

Bà con chòm xóm biết tin, thấy hoàn cảnh gia đình; ái ngại mà khuyên ngoại dừng lại “*Hay là thôi, không cứu được lại thêm nặng nợ*”. Ngoại vẫn mặc. Hễ cứ có chút hy vọng nào là ngoại nhất quyết đi cho bằng được.

Mấy bà là bạn nối khố từ nhỏ của ngoại biết tính, chẳng khuyên can gì; lúc nhà có chuyện thì qua giúp một tay việc này việc kia “*Tính bà vậy rồi, xưa giờ. Thương chồng, thương con rồi cực mấy cũng mãn*”...

Đó cũng là nỗ lực cuối cùng mà ngoại còn có thể... Thế nhưng, mẹ cũng đã rời bỏ hai chị em nó, như hơn hai năm về trước ba nó đã từng.

Mười ba ngày ngắn ngủi mà đằng đằng, ngoại gồng mình làm tất cả vì tình yêu thương vô bờ dành cho con.

Mười ba ngày ám ảnh trong tiềm thức của một đứa trẻ, vẫn còn quá nhỏ để thấu hiểu hết thế nào là tình yêu thương...!

Ngày đó, Hạ mới lớp ba và đứa em tròn 6 tuổi.

... Những đêm hè năm ấy, tiếng ve râm ran quyện vào tiếng khóc mẹ của đứa em, cứ ám ảnh. Ngoại nằm ôm chúng vào lòng mà vuốt tóc, xoa lưng... đứa em trong mê ngủ quay sang ôm ngoại và nức lên “mẹ... mẹ...”

... Những chiều, đám bạn được ba mẹ đến rước, mua cho que kem, cái kẹo... mọi thứ làm Hạ nhớ da diết. Con bé chỉ biết cúi mặt lằm lũi bước; rồi ngược lên nhìn khoảng xanh ngắt vời vời, hoa phượng đã nở đỏ rực cả một góc trời. Cái màu ám ảnh! Mãi tận mấy năm sau, Hạ mới có thể như chúng bạn – nhặt một cánh phượng cuối mùa, ép vào trang giấy mà lưu giữ kỷ niệm thuở học trò...

Một chiều tan trường, Hạ lằm lũi bước như bao ngày đã qua. Khi ngược nhìn lên, một que kẹo bông chìa ra trước mặt cùng nụ cười hiền hậu của một người đàn bà tóc đã pha sương. Con bé nhảy cẫng lên vui sướng, chạy ùa tới ôm chầm lấy ngoại – trên đôi vai gầy gò vẫn là đôi quang gánh ve chai... Hai dòng nước mắt lăn dài, nhòe trên chiếc áo đã bạc màu của ngoại, lòng Hạ thổn thức ...Mẹ ơi!

Những nhõng nhẽo trẻ con của một đứa trẻ, Hạ đã không còn có được từ ngày ba mẹ lần lượt rời xa chị em nó; trở nên thật đặc biệt. Ngày hôm ấy khắc sâu vào lòng đứa trẻ tình yêu thương của một người Mẹ - nhẹ nhàng mà sâu lắng; giản đơn mà mạnh mẽ

đến vô cùng. Thứ tình yêu thương diệu vợ đã chữa lành nỗi đau và làm bừng sáng cuộc đời một đứa trẻ... Giây phút đó, Hạ chợt nhận ra từ bao giờ hai chị em nó đã có thêm một người mẹ thứ hai – mang tên Bà Ngoại.

Ngoại vẫn ân cần chăm sóc, vỗ về hai chị em từ ngày ấy cho đến tận bây giờ. Đứa em lớn lên với những giấc ngủ say nồng. Chúng nó lớn lên cùng những bữa cơm đạm bạc mà ấm áp. Con bé có người tâm sự cho những điều thầm kín, không biết nói cùng ai...

Có thêm một người Mẹ thứ hai sau khi mẹ rời xa cõi đời, chắc hẳn không phải là điều ai mong muốn. Nhưng với Hạ, đó là một điều may mắn mà hai chị em nó nhận được từ cuộc đời - vốn đã sớm có nhiều mất mát và thiếu thốn tình thương.

Từ ngày mẹ mất, nhọc nhằn đè lên đôi vai gầy của Ngoại ngày một nhiều thêm. Miệt mài sớm tối với đôi gánh ve chai trên lưng; Ngoại cần mẫn kiếm từng đồng bạc nhỏ để trả hết khoản nợ còn sót lại cho người con gái – mà ngày còn sống, mẹ nó đã vay mượn để chạy chữa bệnh cho ba. Người ta thấy hoàn cảnh cũng chẳng nề hà, mà ngoại nói - *“Thương nó, sợ nó không yên lòng.”*

Ngoại vẫn thế... như những ngày xưa.

Thời mẹ nó vẫn còn là một đứa trẻ, Ngoại cũng cùng ông chiến đấu suốt mười ba năm trời ròng rã với căn bệnh ung thư phổi. Cũng đôi bàn tay ấy – rần rỏi, thô cứng trong những bươn chải mưu sinh. Cũng bàn tay ấy – nhẹ nhàng, ân cần chăm nom những người thân yêu của mình... đàng đàng cả một kiếp người.

Ngày ông mất, Ngoại nén nỗi đau mà oằn mình kiếm sống; để nuôi nấng sáu người con đang tuổi ăn tuổi lớn. Khi trời còn tờ mờ sáng, Ngoại đã lục đục dậy để ra chợ Hóc Môn phụ bán rau đến trưa trở trưa trật mới về. Có những hôm ế chợ thu nhập cả buổi sáng vất vả của Ngoại cũng chỉ là vài chục ngàn và những bó rau chẳng còn tươi mới nữa. Sau bữa cơm trưa vội vã, mặc cho trời nắng gắt hay những chiều mưa tầm tã, Ngoại vẫn cần mẫn đi về với gánh ve chai trên vai. Tiếng rao của Ngoại đã là thứ thanh âm quen thuộc khắp làng trên xóm dưới, ở cái xứ “*Mười tám thôn vườn trầu*” này.

Năm tháng cứ thế đi qua, không một lời than vãn – Ngoại vượt qua tất cả nỗi đau, những vất vả nhọc nhằn với bàn tay chai sần, đôi chân không mỏi và một nghị lực phi thường. Bên trong người phụ nữ gầy gò, mái tóc đã bạc; khuôn mặt đã hằn đầy những vết nhọc nhằn gió sương ấy là một trái tim luôn ấm áp với tình yêu thương vô bờ.

Trên con đường hình mũi tên hướng đến tương lai của Hạ - có hình hài và tràn ngập ánh sáng của tình yêu thương!

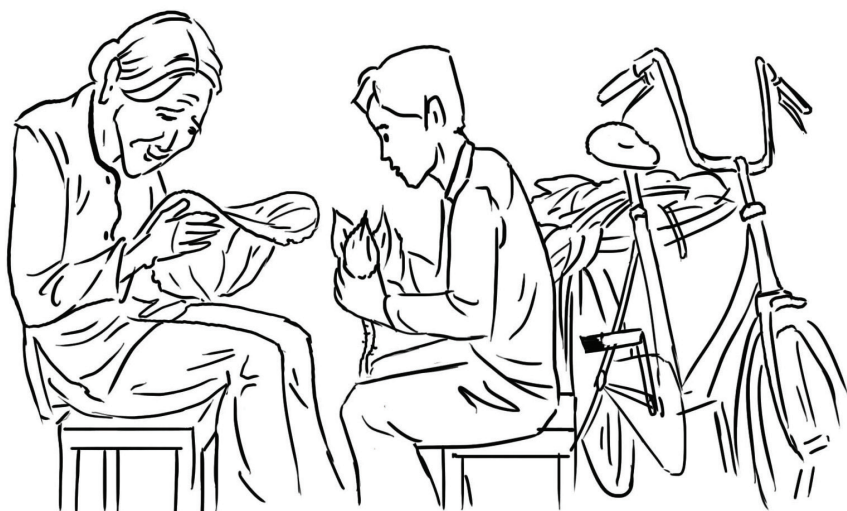

Câu chuyện cảm động về tình yêu thương ấy đã truyền cảm hứng cho cán bộ nhân viên chi nhánh CEP Hóc Môn. Để rồi từ khi biết đến, CEP đã luôn đồng hành, trao vốn hỗ trợ cho người Mẹ già buôn bán ve chai; nuôi nấng chăm sóc hai chị em Hạ; tặng những chiếc thẻ bảo hiểm y tế để phòng khi ốm đau; bằng niềm đồng cảm sâu sắc và sự sẻ chia với những mảnh đời còn lắm gian khó. Căn nhà thường xuyên ngập nước mỗi độ mưa về; đã được nâng nền sạch đẹp hơn. Niềm khát khao đến trường của Hạ, được tiếp thêm động lực từ quỹ học bổng CEP. Và ước mơ giản dị về chiếc xe đạp để ngày ngày đến trường và đỡ dần thêm cho gánh ve chai của Ngoại mà Hạ ấp ủ từ năm nào; cũng đã được hai người nhân viên CEP trao tặng; bằng tình yêu thương mát lành và sáng trong của con người!

Cuộc sống thật quý giá.
Đặc biệt là khi có tình yêu thương!
(Socrate)

Tình thương của mẹ

Võ Bảo Siêu Việt

Cờ mờ sáng, một tiếng gà gáy đầu tiên từ xa đưa lại. Đêm tàn, ngày mới bắt đầu. Qua khe cửa và những kẽ hở trên mái tôn mà cái nóng ban ngày đã làm hé tách ra, ánh nắng lấp lánh của ngày mới len lỏi bò vào nhà.

Sau tiếng loa phát thanh độ một giờ, thì trời sáng hẳn. Mặt trời to, tròn như lòng đỏ trứng gà từ từ ngoi lên phía chân trời. Mấy sợi mây hồng còn vắt ngang qua, mỗi lúc một mảnh dần, rồi đứt hẳn. CƠng gió nhẹ hiu hiu đưa lại, thoang thoang mùi hương thơm ngát.

Ở góc chợ, thấp thoáng bóng dáng một người phụ nữ nhỏ thó, độ ngoài sáu mươi; tay đang loay hoay, tỉ mẩn xếp đặt những gương sen còn đọng một vài giọt sương sớm trên cái sê bằng tre cũ. Chiếc xe đạp nhuộm màu thời gian dựng ngay ngắn bên cạnh, treo lủng lẳng vài ba bịch nilon, đựng đầy những hạt đậu phộng mới nấu thơm phức, khói bay nghi ngút.

“Cô Phới, đong cho tui hai lít đậu” – giọng một người đàn ông cao niên vang lên giữa những tạp âm của tiếng xe cộ, tiếng mời chào, ngã giá của buổi chợ sớm đang ngày một đông đúc.

“Chú Tư đi tập thể dục mới về à? Đậu hôm nay ngon lắm!” cô nhanh nhẹn đáp.

Ông Tư là mối quen, chủ tiệm Vĩnh Đức Đường chuyên bán thuốc Bắc nổi tiếng ở chợ này; sáng nào ông cũng ra mua ủng hộ cô, dù nắng hay mưa vẫn đều đặn. Hơn ai hết, chính ông là người hiểu rõ nhất cảnh khó nhà cô, từ cái hồi thằng Tâm mới bi bô tập nói.

... Nhấp xong ngụm trà, ông từ tốn kể:

“Hồi con gái, nó siêng nhất cái chợ này; tảo tần mua gánh bán bưng để đỡ đần cha mẹ; đến gần ba mươi tuổi mới chịu lấy chồng.

Ngày cưới, ai cũng mừng cho nó vì lấy được chồng là bộ đội phục viên. Nhưng kể từ ngày thằng con trai lớn nó lên mười, thì chồng bắt đầu nghiện rượu nặng, không dứt ra được”...

“Hồi đó, nó tham gia chiến đấu ở chiến trường

Campuchia một thời gian. Hòa bình lập lại, thằng Ba về nước, mang theo trong mình nhiều thương tích của chiến tranh; mà khổ nhất là căn bệnh sốt rét rừng quái ác, cứ hành nóng sốt mỗi khi trái gió trở trời. Cũng vì vậy mà thằng Ba nó tìm đến rượu, một phần để giảm đau, phần vì cái nghèo đeo bám; nó nghiện từ dạo ấy!” ...

Đoạn, ông Tư hất một ít bã trà còn đọng lại trong cái cốc sành, rồi tiếp câu chuyện:

“Thằng Ba mất ngày hai tháng nhóc còn nhỏ. Sớm mồ côi cha nhưng sắp nhỏ ngoan, suốt ngày lo học hành chú không tùm năm tùm bảy, ham chơi đua đòi gì...”

Có lần nhặt được tờ hai chục ngàn rơi ngoài sân trường, thằng Tâm cất kỹ vào túi áo, đêm về hỏi mẹ nó cách trả lại người đánh rơi. Sáng sớm hôm sau khi trống trường vừa điểm, hai mẹ con nó đã có mặt tại phòng Hiệu trưởng”.

Rõ thương, dẫu khó mà cái nết tụi nhỏ không tham lam.

Con Phới nó hiền lành; rồi cũng khéo dạy con.

Trong nhà, tiếng bà Tư nói vọng ra:

“Bao nhiêu khổ cực nó cũng chịu được hết, miễn sao có tiền lo cho hai đứa con đi học; dẫu lớn lên nếu không làm được ông này bà nọ, thì ít nhất tụi nó phải là người tốt, sống tử tế”.

Ở chợ, người ta đã quen ăn thứ quà quê cô bán, cũng mấy chục năm rồi; có khi đi xa thấy nhớ, lại thèm. Nhiều đứa học trò ghiền ăn từ xưa, đến nay đã lên

chức cha, chức mẹ lúc nào không hay. Ngân ấy năm trôi qua, vẫn sế hàng này, vẫn gương mặt hiền lành, đôn hậu này; một tay cô nuôi lớn hai con trong sự tảo tần, chịu thương chịu khó.

Khi Tâm bước vào đại học, cũng là thời gian khó khăn nhất với cô, thu nhập từ cái sế hàng không thể đáp đổi những khoản cần trang trải.

Những hôm Tâm từ Sài Gòn về quê thăm mẹ, lòng cô chớm vui nhưng không che giấu được nỗi lo âu. Cô chạy đôn, chạy đáo đi mượn nợ; chuẩn bị sẵn tiền cho con mang theo lên học. Mừng mừng tủi tủi, cô ôm Tâm động viên “tiền mẹ bán được nhiều lắm, yên tâm mà ráng học hành nghe con”.

Cô còn không quên dặn hết các chủ nợ đừng tới nhà thu tiền những ngày Tâm về, vì sợ con nó lo mà bỏ học giữa chừng tội nghiệp.

Cô mượn nợ nhiều đến nỗi phải có quyển sổ riêng để ghi chép theo dõi. Mượn hồi nào, ngày nào tới hạn trả.... Dẫu khó khăn vậy mà tuyệt nhiên cô không sai hẹn ai dù chỉ một lần.

Cuối năm 2008, cô bắt đầu được tiếp cận vốn vay, khi CEP mở rộng địa bàn hoạt động tại Cao Lãnh.

Như bám lấy được chiếc phao giữa dòng lênh đênh, cô trân trọng từng đồng vốn nhỏ, xoay sở bán buôn và trả dần những khoản nợ ngoài. Từ đó, lòng cũng nhẹ vơi đi những gánh nặng lo toan.

Những năm tháng vất vả, khó nhọc cũng đã trôi qua; giờ ngồi hồi tưởng lại, cô thở phào nhẹ nhõm. Hai người con trai đều đã tốt nghiệp ra trường và có

công việc ổn định tại Sài Gòn; người con trai lớn vừa học xong thạc sĩ và có mái ấm của riêng mình. Với cô, thế là đủ lắm rồi!

Lòng cô an yên hơn khi hai người con đã trưởng thành một cách chính trực và thiện lương – như bao năm dài đằng đẵng nuôi nấng cô vẫn hằng mong!

... Mười giờ hơn, bầu trời cao và trong xanh, nắng ươm vàng phố thị. Chợ đã vắng, chỉ còn lại những tiếng rao ngày một nhỏ dần. Không gian trở về yên ả.

Những lời “nói dối ngọt ngào” của người mẹ nghèo – với tất cả tình yêu thương dành cho con; cứ khiến lòng tôi thổn thức.

Cảm ơn những người mẹ bình dị mà phi thường trong lòng những đứa con như chúng tôi.

Quán cà phê bên đường chậm chậm ngân lên những giai điệu du dương những ca từ bài hát “lòng mẹ”

*Lòng mẹ bao la như biển Thái Bình dạt dào,
Tình mẹ tha thiết như dòng suối hiền ngọt ngào,
Lời mẹ êm ái như đồng lúa chiều rì rào.
Tiếng ru bên thềm trăng tà soi bóng mẹ yêu,.....*

Vũ trụ có nhiều kì quan,
nhưng tuyệt phẩm nhất là trái tim người mẹ.
(Khuyết danh)

Chiếc ba bánh đạp

Phạm Ngọc Duyệt

21 năm qua, bất kể là mưa hay nắng, cứ tầm 1 đến 4 giờ sáng, người dân xóm chợ Cần Duyệt lại nghe thấy tiếng xe cút kít. Âm thanh ấy quen thuộc đến mức không cần nhìn, họ cũng biết nó phát ra từ chiếc xe ba bánh chất đầy

rau củ quả, và phía trước là dáng người đàn ông gầy nhom, đội chiếc mũ vải sùm sụp đang khom người nắm chặt hai đầu xe kéo vào chợ.

Chỉ khác một điều, cứ mỗi năm qua đi, thì dường như bước chân kéo xe của người đàn ông ấy trở nên chậm hơn, gồng người nhiều hơn và tiếng thở dốc cũng nặng nề hơn.

Hơn 58 tuổi rồi còn gì, sao so bì được cái thời trai tráng, nhất là giai đoạn anh đi bộ đội ở Campuchia – lúc đó anh mới ngoài hai mươi. Bốn năm trong quân ngũ đã rèn cho anh sức khỏe, bản lĩnh và đặc biệt là một tinh thần cứng cỏi ít người bì kịp.

Là con thứ 11 trong gia đình lao động có đến 16 anh chị em; sau khi xuất ngũ về nhà thì ba mất, anh cùng mẹ và các anh chị em trong gia đình làm đủ thứ nghề để lo cái ăn, cái mặc, khi thì phụ các chị dọn hàng, lúc lại theo các anh đi bắt heo, mà thường nhất là chở nước thuê. Thời đó, nước sinh hoạt hiếm lắm, mỗi ngày anh đẩy cái thùng phuy to tướng sang xã kế bên lấy nước ao về đổ đầy lu cho các hộ ở chợ. Hai bàn tay anh đầy vết lở loét vì ngâm nước thường xuyên.

Anh vốn ít nói lại không giỏi giao tiếp, năm này qua năm khác cứ cặm cụi làm lụng, nên khi các anh chị đã lần lượt lập gia đình, có cuộc sống riêng thì anh vẫn lủi thủi một mình. Mãi đến năm 35 tuổi anh mới lập gia đình. Cũng nhờ người mai mối cho một cô gái ở xã bên cạnh, tiếng đồn giỏi giang, cấy hái, gặt đập.... việc gì cũng thạo.

Về chung một mái nhà, tình cảm được vun đắp dần qua thời gian, nhất là khi hai đứa con trai xinh xắn ra đời. Đó là quãng thời gian hạnh phúc nhất của anh. Chỉ tiếc rằng, khoảnh khắc ấy thật ngắn ngủi. Anh chưa kịp tận hưởng hết những hương vị ngọt ngào của cuộc sống gia đình thì phải đối mặt với hàng loạt biến cố xảy ra. Cứ như cái câu mà ông bà xưa thường nói “phước bất trùng lai, họa vô đơn chí”, rủi thay câu nói đó lại vện vào chính cuộc đời của anh.

Vừa hạ sinh đứa con thứ hai, vợ anh phát hiện có khối u trong cột sống sau những cơn đau nhức triền miên. Bác sĩ bảo không mổ được vì rủi ro cao, ảnh hưởng đến tính mạng.

Kể từ ngày đó, chị tập quen dần với cái cục u trên lưng, mỗi ngày cứ một lớn thêm. Cục u làm cho chị không đứng thẳng được. Lưng chị cong hình chữ C, nom như cái đòn gánh cong oằn mà thời con gái chị vẫn hàng ngày quảy lên vai đi gánh nước tưới. Tay chân cứ teo tóp dần. Rồi đến ngày, chị không còn đủ sức để phụ được anh gì nữa, kể cả những công việc đơn giản, nhẹ nhàng nhất trong nhà.

Gần hai năm sau thì mẹ anh cũng qua đời.

Căn nhà trống trải mà mẹ để lại chỉ có chiếc giường ọp ẹp, một cái bàn gỗ cũ và hai người chị độc thân, bệnh tật cần phụng dưỡng – một chị thì bị khờ, mang trong mình cục bướu to tướng và chứng bệnh hen suyễn hành hạ quanh năm, một chị thì từ sau khi mẹ mất bỗng dưng bị trầm cảm, không nói, không cười, cứ ngồi ủ dột một chỗ từ năm này qua năm khác.

Gia đình với sáu miệng ăn, hai đứa con nhỏ và ba người bệnh. Tất cả đổ dồn lên đôi vai anh và chiếc xe ba bánh đạp.

Vậy mà, không một tiếng thở than, có chăng, người ta chỉ nghe tiếng cút kít... đều đặn vọng vang giữa đêm trường tĩnh mịch.

Đã 21 năm nay, vẫn đều đặn như thế.

Số tiền ít ỏi từ việc vận chuyển thuê ở chợ không đủ để gánh cả gia đình, nhất là khi hai đứa nhỏ bắt đầu đi học. Anh nghĩ cách kiếm thêm thu nhập và mở ra sạp hàng bông bán tại nhà. Nói là “sạp” cho oai chứ thật ra là tấm manh trải trên nền đất, trên đó bày la liệt nào là cà rốt, su su, củ hành, chanh, tỏi, ớt... Hàng hóa anh bán không ổn định, hôm nay thứ này, ngày mai thứ khác, bữa ít, bữa nhiều... Khách hàng của anh cũng không có nhiều lựa chọn, nếu muốn ủng hộ anh thì phải sang xem hôm nay anh bán thứ gì rồi mới quyết định món ăn. Nhưng không một ai phàn nàn về điều đó, bởi lẽ ai cũng biết những món anh bày bán là được những chủ hàng – nơi anh vận chuyển thuê – cho không, có khi là hàng dạt, có khi là hàng ế... anh cứ mang về, lựa lại những mớ ngon, rồi bán rẻ cho bà con trong xóm.

Có những hoàn cảnh như mình thì anh cũng kêu thằng lớn mang qua cho các bác món này món kia.

Dẫu chẳng nhiều nhận, lớn lao, cũng chẳng phải là còn ngon tươi mới nữa, thì họ vẫn luôn trân quý nhau ở cái tình người.

Rồi anh còn nhận thêm việc đổi nước bình, cứ hễ ai kêu, bất kể lúc nào, thì anh lại vác cái bình 20 lít

đến đổi. Dù làm đủ thứ, thì vẫn chẳng thấm vào đâu. Anh chị em tuy đông nhưng cũng chẳng khá giả, thỉnh thoảng tạt qua gửi cho vài chục, vài trăm...

Nhưng ngặt nghèo quá, chẳng biết chạy đâu, anh đánh liều vay nặng lãi. Kể từ đó, những chuỗi ngày dài ăn ngủ chẳng ngon vì món nợ cứ ngày một to dần.

Khổ đến thế nào, người đàn ông ấy vẫn âm thầm chịu hết, chẳng hé răng kêu nửa lời, nhất là với các con anh. Với anh, chúng là báu vật, là niềm tin, là hy vọng, là tất cả của cuộc đời anh. Anh quyết lo cho chúng ăn học đàng hoàng để có một tương lai sáng sủa, để không giống như cuộc đời ba của nó.

Thương con là thế, nhưng chẳng bao giờ anh nói ra hay có những cử chỉ âu yếm dành cho chúng. Tình thương của anh là chăm chút từng manh quần, tấm áo của con được sạch sẽ, tinh tươm dù anh khoác lên mình chiếc áo cũ sờn vai, mỏng lét. Tình thương của anh là chuẩn bị sẵn những món ăn mà con thích mỗi khi con đi học về nhà...

Anh đã từng dạy con sự trung thực. Vậy mà, có lúc anh đã nói dối chúng: “*Con cứ đi học, ba đủ sức lo*”. Miệng anh nói cứng để động viên, tạo cho con niềm tin, an tâm đến trường, và giấu nhẹm chuyện đi vay nặng lãi.

Đến khi chúng phát hiện thì một đứa đã bước vào năm cuối của trường cao đẳng, vừa học vừa làm thêm. Rồi hơn một năm sau, tốt nghiệp và trở thành một anh nhân viên tín dụng CEP.

Còn thằng nhỏ học xong 12 thì quyết nghỉ học đi làm công nhân kiếm tiền phụ ba.

Từ ngày tụi nhỏ bắt đầu đi làm, có thu nhập phụ ba nuôi hai cô, cuộc sống đỡ hơn xưa rất nhiều.

Đoạn, anh trầm giọng xuống “khi tụi nhỏ nó đi làm, kiếm được đồng tiền thì mẹ nó mất, bỏ đi mà chưa kịp thấy...”

Bỏ lửng câu nói lửng chừng, anh giương đôi mắt xa xăm nhìn ra cửa, như kiếm tìm một bóng hình quen thuộc...

21 năm cọc cạch bên chiếc ba bánh đạp, chìm nổi với biết bao biến cố, đốn đau và được mất. Thì ý chí và tình yêu thương trong con người anh vẫn chưa bao giờ nguội tắt mà sống đẹp với đời.

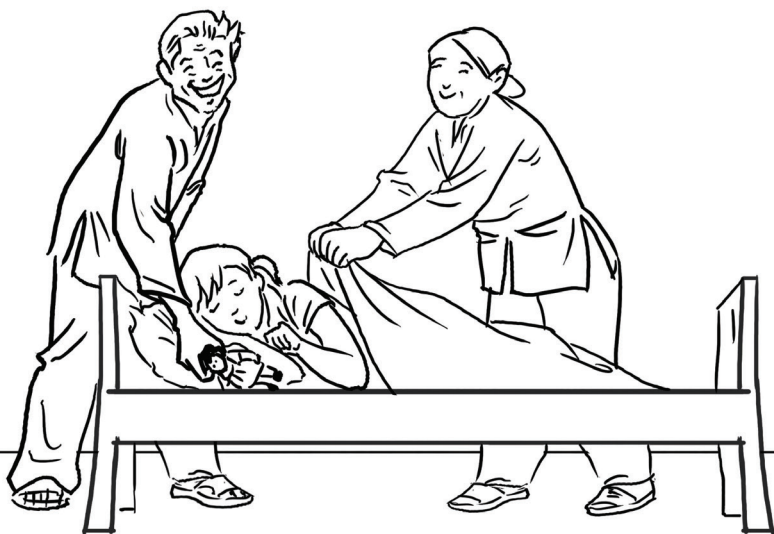
Và giờ đây, con anh cũng bắt đầu những bước chân đầu tiên trên cuộc hành trình đồng hành, hỗ trợ những thành viên nghèo của CEP – như ba nó ngày xưa.

Cậu vẫn mang trong mình biết bao điều tốt đẹp về ý chí và nghị lực, về niềm tin và sức mạnh của tình yêu thương mà anh đã “dạy”. Không phải bằng những giáo điều, sáo rỗng mà bằng chính cả cuộc đời anh đã sống – bình dị, giản đơn và giàu cái tình người!

Sẽ có lúc biển lặng sóng êm, cũng có lúc bão tố dồn dập ập đến và nhấn chìm bạn. Đừng buông xuôi, đừng mặc cho số phận, hãy ngoan cường và sống đời thật đẹp với tình yêu thương của con người.

Những câu chuyện tình yêu

Lê Thanh Bình

- Bé Kim -

Buổi sáng nọ, ông đang cho cá ăn, một người phụ nữ bước tới. Dáng người nom còn cỡ hơn rất nhiều so với tuổi, mà nhìn vào khuôn mặt người ta cũng đoán được chưa tới ba mươi. Người phụ nữ một tay cầm vé số, tay kia ẵm đứa bé trên tay xanh xao, ốm yếu. Được hàng xóm chỉ mà chị qua gặp ông bà, nhờ ông bà trông giùm đứa bé. Sắp tới chị tính đi làm công nhân, mong có một thu

nhập ổn định hơn để lo cho ba đứa con còn đang tuổi ăn, tuổi học.

Ban đầu ông bà cũng phân vân lắm, thấy đứa bé suy dinh dưỡng nặng, đẹt chét, xanh dờn, không biết lo cho nó được không. Sau thấy chị cú khấn khoản, nài nỉ, nên ông bà đành chấp nhận. Dù sao thì giữ trẻ cũng có thêm thu nhập, lại có thêm một cục để bế bồng, chăm sóc.

Hai tháng đầu, chị gửi trước tiền công cho ông bà đầy đủ. Mấy tháng sau chị tới nhờ ông bà giữ giùm, sẽ gửi tiền sau, nhưng rồi không thấy đâu. Ông bà ngỡ thấy một mình chị làm công nhân sáng sớm đi, tối mịt, tối mù hết thấy mặt người mới về; rồi thì một tay lo cho 3 đứa, cũng không nỡ đòi. Mỗi lần giao con cho chị, ông bà chỉ nhắc: *“Tối về nhớ coi bé Kim kỹ, coi chừng muỗi cắn, bữa giờ thấy vết muỗi cắn kín chân, tội nghiệp!”*

Có lần, ông bà ghé chỗ ở của bốn mẹ con, đúng lúc cả nhà đang ăn cơm. Dưới ánh sáng lờ mờ của ngọn đèn dầu, bốn con người tụ lại quanh đĩa rau lang và mấy con cá lòng tong kho. Ông bà cầm lòng không đặt, rồi hỏi ý chị xin nuôi bé Kim để chăm sóc bé tốt hơn và lo cho bé được đi học. Dù biết cuộc sống của ông bà nhìn lên không bằng ai, nhưng không nỡ nhìn xuống thấy bé Kim và gia đình nhỏ của mình đang oằn mình để mưu sinh, để tồn tại.

Ông bà có thêm đứa con gái ở tuổi ngoại ngũ tuần.

Ký ức trong đôi mắt tròn xoe, ngây ngô của bé những ngày đầu đời là cảnh người rệu chề từ sáng đến tối. Người đàn ông sức dài vai rộng đánh đập

mẹ rồi đuổi ba mẹ con ra khỏi nhà lúc Kim mới hơn đầy tháng. Từ đó, bé Kim đi cùng mẹ và hai anh chị nương nhờ cửa Phật. Ba anh em ở trong chùa, mẹ mượn tiền mua vé số bán trong lúc chờ nộp hồ sơ đi làm công nhân...

Có lần, có người trên thành phố vô căn nhà lá chật chội, ẩm thấp, nom quán tạp hóa của bà hàng hóa héo hon, thấy ông làm phụ hồ, người ốm o, xương xẩu. Thấy vẻ ngoài khắc khổ của ông bà; họ ái ngại, cảm thương. Biết tình cảnh của ông bà, họ ngỏ lời muốn đưa bé Kim về nuôi, rồi dự cho ông bà hai mươi triệu. Ông bà không đồng ý, vì tình yêu thương của ông bà dành cho Kim đâu khác gì con ruột. Chưa kể, sống nhà người, dù điều kiện, hoàn cảnh tốt hơn, nhưng chắc gì bé Kim đã vui, đã hạnh phúc như ở với ông bà...

Có lần, mẹ bé Kim về tìm gặp ông bà và bé, trông chị có nét tươi tắn hơn, hỏi ra thì đã có việc làm ổn định, chị ngỏ ý muốn đưa bé về để chung sống với mẹ và anh chị.

Bé Kim đi, căn nhà lá nhỏ chật hẹp cũng trở nên trống vắng, ai cũng nhớ, cũng mong. Được mấy bữa, cả nhà phần vì nhớ bé Kim, phần vì muốn biết bé và gia đình sống thế nào, ông bà kêu cậu con đi thăm bé. Tới nhà trọ mấy mẹ con, nhòm vô khung cửa sổ thấy Kim một mình trong phòng trọ đang ăn cơm; hỏi ra mới biết sáng sớm mẹ đi làm, anh chị đi học, không có tiền giữ trẻ, bé ở nhà một mình. Mẹ nấu cơm sẵn cho nó ăn cả ngày rồi khóa cửa ngoài.

Ông bà nghe con trai đi thăm em gái về kể lại, nước mắt cứ trào ra.

Chiều đó, ông bà đón bé Kim về.

Kim giờ tám tuổi, cũng là tám năm ông bà thêm nhiều nếp nhăn hơn trên khuôn mặt vốn đã trải qua quá nhiều sương gió cuộc đời. Đó là những nếp nhăn của tình yêu thương cho đi, mong nhận lại những đêm Kim say giấc, mong nhận lại những ngày Kim tập nói bi bô, những ngày Kim chập chững biết đi, những ngày Kim tự tin bước vào cổng trường, tiếp thu kiến thức nhân loại để trở thành người có ích.

*“Bạn chẳng cần đợi để trao đi tình yêu thương.
Bởi sự tử tế cũng là một sự lựa chọn!”*

- Từ Sài Gòn về Long An -

Ông chạy xích lô, bà ở nhà giữ con; ông nghiêm nhiên là người quản lý và sử dụng cái cần câu cơm của gia đình. Sau một lần tai nạn xe, chân trái của ông đình công, không chịu đạp xe nữa; vậy là ông bàn với bà về Long An trồng rau, nuôi cá.

Bà đồng ý.

Bán nhà, bán đồ đạc, bán luôn cần câu cơm yêu quý, được một số tiền nhỏ, ông bà về Đức Hòa, Long An.

Không dám lấy hết tiền mua đất xây nhà mới, ông mua một miếng đất nhỏ ở trong cái nơi mà người ta hay gọi là “hốc bò tó”. Ông đi chặt lá dừa, rồi thì tìm mua mấy cây dầu gió làm cột, kèo, cái nào kiếm được tự kiếm, cái nào phải mua thì kiếm đồ cũ mua. Cứ thế ngày qua ngày rồi cuối cùng cũng ra được một cái nhà chòi bằng lá. Cái nhà phần vì không được sử dụng bằng vật liệu tốt, phần vì thiếu kỹ thuật xây dựng nên một thời gian rồi cũng rệu rạo, xuống cấp, cột kèo cọt kẹt, lá lủng lỗ bên vách, trên mái. Không ít lần cả nhà túm tụm lại với nhau, kiếm một khoảnh khô ráo, mong tìm được một giấc ngủ chập chờn, mong qua đêm mưa lớn.

Toàn bộ tiền ông đầu tư đào ao nuôi cá, bà trồng rau muống, bày bán hàng ngày. Nhìn từng đọt cá từ lúc con giống như đầu tằm, lớn dần lên bằng đầu đũa rồi bằng trái bắp cạnh bờ ao, hạnh phúc lắm. Ông cầu mong một đọt thu hoạch lớn để đủ tiền để xây sửa lại căn nhà cứng cáp hơn.

Một ngày, có đám xì ke tới “xin” cá về làm mồi nhậu, ông bà nghĩ mình mới chân ướt chân ráo về nơi đất khách quê người, không người thân thích, cũng không muốn đụng chuyện, đưa tụi nó mấy con cá còn chưa đủ lớn, cũng xót xa lắm. Mấy bữa nữa tụi nó lại tới, ông phần vì tiếc công sức nuôi cá, phần vì không muốn tụi du côn du đãng này tới lui xin hoài nên ông không cho, nhưng cũng cho ít tiền để mua gì thì mua.

Vậy mà đêm đó cá bị bỏ thuốc, chết trắng ao.

Ông bà trở về hai bàn tay trắng, nhưng ông luôn

quan niệm “ông trời không lấy hết của ai cái gì”, vẫn vững tin, động viên vợ. Bỏ qua cái chân trái còn yếu, ông đi làm phụ hồ, tối về thì đi đẩy xe rùa chở cát để lấp nền nhà cho người ta xây nhà. Cuối tuần, ông được lãnh tiền phụ hồ, tiền đổ cát. Ông phân chia rành rọt: này là tiền đi chợ cho bà, này là tiền sữa cho bé Kim, này là phần đám giỗ, đám quai, còn lại đưa bà mua nước mắm, dầu hôi, bột ngọt, tiêu để bà ở nhà vừa trông con vừa bán cho bà con trong xóm.

Bén duyên với nghề bán tạp hóa bắt đầu từ hồi đó. Bà bán giá hợp lý, lại vui vẻ, xởi lởi nên được lòng người mua lắm. Kẹt cái vốn ít không đủ nhập hàng, bà đành vay thêm tiền ngoài. Hàng ngày bà gom tiền bán trả người cho vay 40. Có vốn mua thêm đồ cũng mừng, nhưng ngẫm tính toán lại hàng tháng cũng không dư được bao nhiêu, vì lãi vay ngoài tính ra cao quá.

Bữa nghe bà con trong xóm bàn tán có nguồn vốn CEP rẻ lắm, thế là bà mừng lắm. Bà vay hai triệu, vậy là buôn bán có dư từ đó. Cứ mỗi đợt vay, ông bà mạnh dạn tăng thêm mức vay, mua thêm hàng bán. Buôn bán đắt khách, bà lấy tiền lời mua gà con nuôi, cứ khoảng hơn 3 tháng bán gà thịt, lại bổ thêm vô vốn buôn bán. Coi bộ vốn CEP “hên”, mỗi lần vay là buôn bán có dư thêm chút đỉnh.

Căn nhà mới được xây lên vững chãi, mặc nắng gió, mưa dông tựa lòng người bao năm vẫn vậy...

- Bò con bú bình -

“Ba mẹ, con mua con bò con về nuôi nhe, con bỏ tiền đầu tư mua, ba mẹ ở nhà phụ cho nó ăn giúp con”

Một ngày đẹp trời, ít mây, gió nhẹ, thằng nhỏ này sinh ý tưởng nuôi bò. Bữa sau nó đem một con bò về thiệt, mà con bò này là bò “baby” (theo lối đặt tên của nó để nói về con bò sơ sinh). Nó mua ở xóm kế bên 1 triệu, nó nhờ ông bà phụ nuôi giúp vì lý do phải đi làm hàng ngày, không có thời gian chăm sóc.

Vậy là hàng ngày ông đi mua sữa, mà bò “baby” cũng không khác gì người “baby”, cũng cứng như cứng trứng, hứng như hứng hoa. Ông bà lại vào vai ba mẹ - theo cách mà người ta nhìn vào cách họ chăm sóc con bò. Nó - con bò “baby” được chăm sóc không khác gì con của ông bà, mà có khi còn sang hơn. Một ngày ông mua 5 ký sữa hết một trăm ngàn cho nó bú. Hàng ngày sau cỡ sữa sáng thì thả nó ra ngoài nắng - chắc cho nó tắm nắng, nhơn nhơn gặm thêm cỏ cho có chất xơ. Đến trưa trước 11 giờ là phải “rước” nó vào chuồng, sợ nắng tội nghiệp. Rồi cỡ 2 sữa, cỡ 3 sữa, chính tay ông bà đút từng bình sữa của em bé. Phải mà có loại bình sữa dành riêng cho bò “baby” chắc ông bà cũng ráng kiếm mua cho nó.

Hơn ba tháng rồi, tiền ông bà “phụ” nuôi cho con bò của thằng con cũng ngót nghét mười triệu, không biết mai một bò lớn, thằng con bán có “phụ” lại tiền mà công ông bà “phụ” nuôi con bò không nữa.

À mà, chắc gì ông bà đã chịu bán nó.

Tình người!

Nguyễn Thanh Tâm

Tôi vẫn nhớ mãi những ngày cuối thu năm 2013, khi mời cô làm cụm trưởng - cộng tác viên CEP - để tiếp cận và hỗ trợ cộng đồng nghèo tại Khu phố 3, phường Tân Thới Hiệp, Quận 12.

Quyết định đó của tôi khiến không ít bạn đồng nghiệp bất ngờ và e dè: “Cô Nghiêm có hiền quá không anh?”.

Vốn dĩ khi ấy, cô còn rất rụt rè và nhút nhát. Từ trước đến giờ cô chỉ buôn bán với gánh hủ tếu,

không quen mấy việc sổ sách giấy tờ, hoạt động cộng đồng. Phần bởi cái tính hiền lành, phần vì lo lắng mà cô từ chối mãi.

Phải mất tận mấy ngày hướng dẫn nghiệp vụ, hồ sơ, chia sẻ động viên, cô mới ngượng ngịu nhận lời. Để rồi từ đó, cô trở thành một người cụm trưởng hết lòng tận tâm, tận tụy với thành viên nghèo mà ai cũng hằng yêu quý.

Cuộc đời của mỗi người tựa như một cuốn truyện. Và cuộc đời cô cũng là một câu chuyện dài, với nhiều trắc trở, khổ đau và hạnh phúc; đắng cay lẫn ngọt ngào.

Hồi ấy, khi cuộc sống gia đình cô đang bình lặng trôi qua từng ngày thì biến cố ập đến. Chồng cô bị tai nạn lao động ở xưởng dệt và không qua khỏi trên đường đến bệnh viện. Cô ngã quy xuống khi nhận được tin báo về. Người chồng hết mực yêu thương đã không còn bên cô nữa. Để lại mình cô chới với giữa cuộc đời, những khó khăn và hai đứa con còn nhỏ dại.

Từ ngày mất đi trụ cột gia đình, cuộc sống ba mẹ con cô từ chỗ đủ ăn dần rơi vào túng thiếu. Đồng lương công nhân ít ỏi, một mình cô không đủ trang trải chi phí sinh hoạt. Cô phải xin nghỉ làm, về nhà buôn bán vừa tiện bề chăm sóc hai đứa nhỏ.

Công việc hàng ngày của cô bắt đầu lúc bốn giờ sáng, khi mọi người còn đang yên giấc: đun sôi nồi nước lèo được nấu từ chiều hôm trước, rồi tắt tả chạy ra chợ mua mớ rau, cho kịp trở về nhà chuẩn bị. Trời vừa sáng, cô gánh hủ tíu đi bán khắp từ xóm này qua xóm khác, trên đôi vai gầy trĩu nặng.

Khách hàng quen cũng có người khá giả, nhưng đa phần là bà con lao động chân tay, vất vả mưu sinh qua ngày. Có người ăn thiếu vài ngày mới trả, cũng có người khó quá mà cô không lấy tiền.

Người dân trong khu phố dần quen mà yêu mến gánh hủ tít; cũng bởi cái tính nhã nhặn và tử tế sẵn có của cô. Những ngày nghỉ học, hai đứa trẻ theo chân cô khắp các hang cùng ngõ hẻm, vừa phụ giúp mẹ mấy việc lật vất. Vừa học được những bài học làm người bình dị, sâu xa; qua cái cách người mẹ hiền từ của mình đã sống – giàu cái tình người và lòng bao dung.

Thu nhập từ gánh hủ tít dù có khá hơn lương công nhân thì cũng chỉ vừa đủ trang trải trong nhà. Thời gian trôi qua ba mẹ con cứ thế bầu vùi, nương tựa vào nhau.

Rồi vất vả cứ theo hai đứa nhỏ lớn dần thêm. Chi phí học hành ngày càng thêm nặng. Cuộc sống vất vả cứ thế oằn theo đôi quang gánh hủ tít bán dạo sớm tối mỗi ngày. Lúc không còn lối thoát nào khác nữa, cô đánh liều đi vay nặng lãi. Gánh hủ tít vì thế cũng nặng hơn.

Mấy bận không kịp trả, người ta đòi tiền góp hàng ngày với những lời nói khó nghe. Có khi không dám trả lời, cô phải ẩn náu ở nhà bà con hàng xóm xung quanh mà khát nợ. Những đêm ấy cô chìm dần trong âu lo và sợ hãi; đôi mắt quầng thâm vết chân chim hằn trên những nhọc nhằn...

Đối với con người; có lẽ cái đáng sợ nhất chính là khi dần đánh mất đi niềm tin nơi chính mình. Những sự

chà đạp lên thân phận; những cùng cực trong đói nghèo và tủi hổ làm cho con người ta trở nên yếu đuối và mong manh đến vô cùng.

Tôi vẫn không thể quên được dáng vẻ khúm núm, những giọt nước mắt khóc tủi; ánh mắt cúi gằm xuống tự ti, khi cùng cô mang tiền đi trả cho mấy người cho vay nặng lãi.

Có lẽ cũng bởi sự tự ti về thân phận ấy, mà cô cứ lần lựa mãi mới chịu nhận lời làm cụm trưởng CEP. Mặc dù khi ấy cũng đã sau đó những mấy năm.

...

Thấm thoát, đã gần tám năm cô đồng hành cùng CEP. Với sự gần gũi và quan tâm sâu sát của mình, mà cô đã kịp thời phát hiện và giúp nhiều người thoát khỏi nạn cho vay nặng lãi, như mình ngày trước.

Cô ở bên cạnh những thân phận nghèo khó, bằng sự thấu cảm của một tâm hồn đồng điệu và tình yêu thương sáng trong.

Cũng bởi thế mà cô không những hiểu rõ ai đang thực sự cần vốn để làm ăn. Mà còn thấu hiểu được những góc khuất thâm kín bên trong về sự tự ti và mặc cảm của họ. Không quản ngại khó khăn, cô gần gũi, bầu bạn và sẻ chia, cùng họ vượt qua, để trở nên mạnh mẽ và cứng cỏi hơn.

Thành viên có chuyện vui buồn gì cũng tìm cô tâm sự; hoặc là khoe cái xe sớm sủa, cái quạt mới mua; hoặc chuyện hôm nay bán buôn ế ẩm thế nào...

Mấy đứa con nít, nhìn mặt là cô biết con cái nhà ai, đang học lớp mấy. Lũ trẻ trong xóm yêu mến mà cũng xem cô như ngoại hiền từ của mình.

Cô có thể kể vanh vách hoàn cảnh của từng nhà, khó khăn ra sao, việc làm thế nào... đến nỗi anh công an khu vực còn hay đùa là “*cần biết thông tin gì trong phố thì tìm tới cô Nghiêem*”.

Bước chân cô vẫn miệt mài không mỏi; trái tim cô vẫn luôn sáng trong và chan chứa tình người đến với những mảnh đời gian khó, trong suốt những năm tháng đã qua.

Cùng những nỗ lực không ngừng của cô là sự đổi thay, tươi mới trong đời sống kinh tế của hàng chục thành viên nghèo khó; là hàng trăm nụ cười rạng rỡ, vượt qua khó khăn và những mặc cảm tự ti. Tất cả những điều ấy, cô nhận về làm niềm hạnh phúc bình dị cho chính mình để tiếp tục bền bỉ cùng họ một chặng đường đời; như lời cô tâm sự: “Đến khi nào chân cô không còn đi nổi nữa mới thôi”.

Bây giờ, khi đã lớn tuổi, cô không còn đủ sức gánh trên vai gánh hủ tít hàng rong như ngày xưa nữa, thì người cụm trưởng ấy vẫn cần mẫn sớm hôm đi thăm hỏi những gia đình thành viên; đồng cảm với những nỗi niềm; vui cùng những niềm vui. Thầm lặng trao đi tình yêu thương, sự tử tế; trao cơ hội và gửi gắm ước mong về tương lai tươi sáng đến với những mảnh đời mà cuộc sống đưa gấn đến bên cô.

*“Không có hạnh phúc nào êm dịu bằng
lòng yêu thương giúp đỡ những người
mà hoàn cảnh đưa đến gần trái tim ta”*

(J. Rey Nand)

IV

SỐNG CÓ GIÁ TRỊ

Đó là một khao khát rất tự nhiên, rất mãnh liệt. Từ bên trong sâu thẳm mỗi người luôn có một giọng nói vọng lại – đó là tiếng nói của lòng lương thiện.

Nó sinh ra cùng lúc chúng ta chào đời; tồn tại và không ngừng thôi thúc mỗi người đi kiếm tìm ý nghĩa của cuộc sống.

Chúng ta đang luôn nỗ lực để kiếm tìm mỗi ngày không ngừng?

Chúng ta vô tình quên lãng hoặc không để ý lắng nghe những tiếng lòng từ sâu thẳm bên trong mình vọng lại?

...

Trong tất cả những điều tốt đẹp được viết nên trong cuộc sống này, có câu chuyện nổi tiếng được biết đến trên khắp thế giới; cũng có câu chuyện bình dị ẩn quanh sau lũy tre làng.

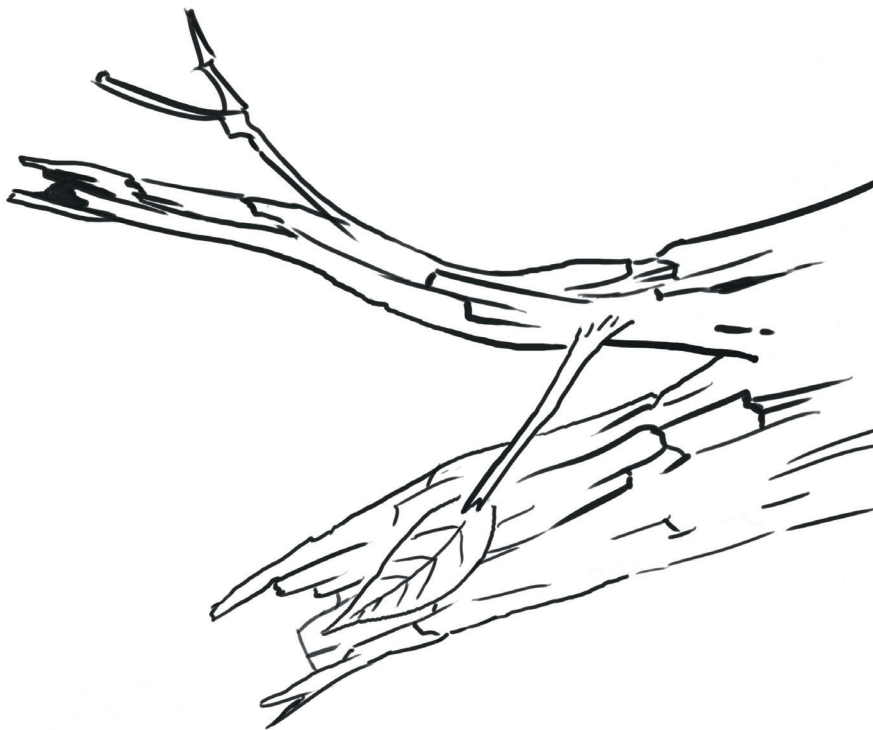
Chúng có thể khác nhau tại nơi bắt đầu, nhưng tất cả sẽ đi đến cùng một điểm cuối – đó là khắc ghi trong trái tim con người.

*“... Có những hạt cát bị lãng quên
... Có những di sản được để lại.
Số phận không phải là một thứ đã được định sẵn.
Số phận được tạo nên bởi sự lựa chọn, niềm tin
và cách mà mỗi người chúng ta đã sống”*

Những Điều Kỳ Diệu

Nguyễn Thị Hoàng Vân

“Hãy tin vào trái tim bạn, rằng bạn sinh ra để sống cuộc đời đầy ắp những đam mê, đầy những mục đích và những điều kỳ diệu”

Những buổi phỏng vấn, tìm đến những con người có cùng những giá trị với CEP luôn là những giây phút xúc động, khó quên trong đời tôi. Cuộc đời đã cho tôi nhiều may mắn và những điều kỳ diệu, được chung con đường với những tâm hồn đồng điệu, cùng chung một ước muốn - được sống có ích và chia sẻ yêu thương.

... Mùa hè năm đó, cô sinh viên trường Đại học Kinh tế với đôi mắt đen sâu thẳm, ánh lên sự quyết tâm và kiên định bước vào vòng phỏng vấn cuối cùng, của đợt tuyển nhân viên mới khóa K20. Em sinh ra và lớn lên ở miền quê miền Trung vất vả nhọc nhằn. Nhìn bảng điểm, biết ngay rằng cô bé thông minh và rất có ý chí.

“Em ước mơ được làm việc tại CEP, nhìn thấy hình ảnh cô chú thành viên - khách hàng của CEP, em thấy có hình bóng những người thân yêu của mình”

Giọng cô bé nghẹn lại.

Mắt tôi chợt cay xè, lý lịch cô bé không có thông tin về ba...

Ba đã rời bỏ mẹ lúc em còn trong bụng, khi phát hiện mẹ bị căn bệnh động kinh. Mẹ thà ở một mình nuôi bé chứ nhất quyết không bỏ con. Em chào đời trong tình thương yêu và những lam lũ của mẹ. Từ tuổi bé thơ, cô bé đã luôn nhủ lòng mình phải học tập thật tốt để sau này có thể chăm lo cho mẹ và ngoại.

Cô bé được phân công về nhận nhiệm vụ nhân viên tín dụng ở một chi nhánh vốn nổi tiếng có địa bàn phức tạp, đầy rẫy những rủi ro, tệ nạn xã hội, cho vay nặng lãi.

Trước đó, một số bạn nhân viên tín dụng mới, được phân bổ về chi nhánh đã phải xin nghỉ việc chỉ sau vài tháng. Khi đi khảo sát nhà thành viên vay vốn trong các con hẻm sâu trên kênh nước đen, bước ra, đã thấy cái yên xe máy bị băm nát bởi xã hội đen, cùng những lời hăm dọa... Khi chứng kiến những tin nhắn liên tục đe dọa lấy mạng anh Giám đốc chi

nhánh, sau khi những đồng vốn, những chương trình của CEP đến tận nơi những con hẻm sâu hun hút để hỗ trợ những mảnh đời cơ cực không còn nơi bầu vùi.

Ở các địa bàn phức tạp, đặc thù ấy; để có thể tiếp cận và hỗ trợ được thành viên nghèo, ngoài những vất vả của công việc, nhân viên tín dụng CEP còn đối diện với rất nhiều rủi ro. Đây thực sự là một cuộc chiến - một cuộc chiến thầm lặng mà đầy hiểm nguy khi chống lại nạn cho vay nặng lãi.

Tôi dõi theo em, tin chắc rằng cô bé không bỏ cuộc.

Tận tâm tận tụy với công việc, cũng như bao nhiêu bạn nhân viên tín dụng CEP, em đã vượt qua tất cả những nhọc nhằn, hiểm nguy ấy để sẻ chia yêu thương cùng bao phận đời cơ cực, bằng những nỗ lực không ngừng và sự đồng cảm của trái tim giàu trắc ẩn. Càng đặc biệt hơn với em - cô bé kiên cường trước những biến cố của cuộc đời mình.

Những điều kỳ diệu luôn đến mỗi ngày

... Một ngày nọ, cuộc gọi gấp trong đêm từ anh Giám đốc chi nhánh - “Chị ơi, bạn tín dụng tha thiết đề xuất mức vay 40 triệu đồng cho chị thành viên đang vướng vào vay nặng lãi.”

Lúc bấy giờ, mức vay tối đa mà CEP giải ngân mới chỉ dừng lại ở mức 20 triệu đồng. Các bạn tín dụng vẫn còn rất “nhát tay” khi duyệt mức vay. Bởi đa phần vay vốn CEP là khách hàng khó khăn, công việc không ổn định và thu nhập bấp bênh. Hơn nữa phải tính toán dòng tiền kỹ lưỡng mới có thể đưa ra quyết định duyệt mức vay phù hợp - vừa đáp ứng nhu cầu thành viên, vừa đảm bảo thu nhập tạo ra

có thể trang trải cuộc sống hàng ngày và không gặp áp lực quá lớn về việc hoàn trả vốn vay hàng tuần. Huống gì chị thành viên còn đang vay nặng lãi?

Theo chân cô bé và anh Giám đốc chi nhánh qua những con hẻm ngoằn ngoèo đến nhà chị. Đập vào mắt tôi là ông cụ gầy gơ xương bệnh phổi đang nằm co quắp trên cái giường sắt hoen gỉ, chiếm hết gần nửa nơi ở chỉ tầm 8 mét vuông. Một cái hộp bánh quy Kinh Đô móp méo cũ kỹ để ngay dưới đầu giường, hỏi ra mới biết là cái “thạp gạo” của gia đình.

Lòng tôi thắt lại...

Chị làm công nhân thời vụ, một ngày chạy phụ việc đến ba nơi; ráng kiếm đủ tiền, lo cơm cháo cho cha và người anh bị tâm thần. Số tiền vay CEP đợt trước để mua cái xe gắn máy đi làm, nay xe bị hư hỏng chị phải vay nặng lãi để sửa xe, cộng với thiếu trước hụt sau, số tiền vay ban đầu chỉ có 1,2 triệu đồng rồi tăng lên 4 triệu đồng, lên 10 triệu đồng. Chị nhịn ăn cũng không sao trả nổi tiền phải đóng hàng ngày; lãi mẹ đẻ lãi con, chẳng mấy chốc đã lên đến 40 triệu đồng.

Mắt đen tròn, cô bé nhìn tôi đau đáu - “Chị ơi, nếu không giúp 40 triệu đồng để trả dứt điểm vay nặng lãi lúc này, chắc mấy cha con chị ấy phải ra đường mất, tiền trả lãi vay nợ ngoài hàng ngày cũng bằng tiền hoàn trả vốn CEP hàng tuần, mình còn có thể kéo dài thời hạn vay, chia nhỏ số tiền trả, tui em cũng sẽ ráng chạy tìm công ty có việc làm ổn định giúp chị ấy”.

Vốn CEP đã đến với chị ngay ngày hôm sau, trả dứt nợ vay nặng lãi với sự có mặt của cả ba bên cùng với chính quyền địa phương. Niềm tin vào CEP lấp lánh trong đôi mắt chị. Cô bé và anh em tín dụng cả chi nhánh ai cũng mừng vui. Dầu biết chắc chặng đường tới sẽ đầy khó khăn nhưng ai cũng sẵn sàng và thấy hạnh phúc, vì niềm tin vào những điều kỳ diệu luôn đến với những con người không bao giờ bỏ cuộc, vì niềm tin vào tấm chân tình của người lao động nghèo.

Sản phẩm “cho vay khẩn cấp” cũng đã ra đời từ đó. Các bạn tín dụng các chi nhánh CEP càng có thêm động lực để sẵn sàng chấp nhận rủi ro công nợ, quyết tâm đeo bám để giúp đỡ những thành viên vay vốn thoát khỏi vòng luẩn quẩn của nghèo khó và bẫy tín dụng đen.

Mỗi năm CEP có hàng nghìn thành viên công nhân lao động nghèo thoát khỏi bẫy tín dụng đen, vay nặng lãi, ổn định lại cuộc sống và có tương lai vững chắc; từ những điều kỳ diệu của niềm tin, dám nghĩ, dám làm rất đáng trân quý.

Tôi tự hào được đôi lần ngắm nhìn hình ảnh cô bé trên Bảng danh dự “Những chú Ong CEP”, những gương sáng trong đội ngũ cán bộ, nhân viên CEP, cần mẫn đem mật ngọt cho đời. Sao quá đổi yêu thương, sao quá đổi tự hào - những đồng đội yêu quý của tôi.

Sống có ích và chia sẻ yêu thương

... Một đêm, Sài Gòn mưa rả rích, lại cuộc gọi của anh Giám đốc chi nhánh. Trái tim tôi như vỡ vụn.

Cô bé tin dụng mắt đen tròn ngày nào vừa sinh con đầu lòng, nhưng hạnh phúc vừa đến cũng chính là lúc phát hiện căn bệnh của thế kỷ đã nghiệt ngã xô em. Tôi bàng hoàng nhận tin về em, khi còn chưa thoát khỏi sự ám ảnh bởi hình ảnh một bạn trẻ, con của cô thành viên vay vốn ở Bình Chánh mà tôi đến thăm cách đó không lâu, em ấy bị bệnh ở giai đoạn cuối, khắp người thân nổi đầy những vết đỏ lở loét, nuốt không nổi ngụm cháo, ở trong một cái chòi lâu lắm chẳng ai ghé thăm...

Cô bé bị tổn thương về tinh thần và sức khỏe một cách trầm trọng. Tháng đầu tiên em rơi vào trạng thái trầm cảm và tuyệt vọng. Có lúc cô bé đã nghĩ rằng mọi thứ sẽ kết thúc với mình, kể cả những ước mơ em vẫn hằng ấp ủ, ước nguyện một ngày chữa lành bệnh cho mẹ vẫn chưa thành...

Tôi ôm lấy em và khóc cùng em trong phòng bệnh; giường bên kia là một chị làm nghề móng tay, cũng không biết tại sao mình bị nhiễm căn bệnh quái ác ấy. Những ngày bên em, tôi đọc cho em nghe những tấm gương về niềm tin và nghị lực sống. Tôi nói với em niềm tự hào của chúng tôi về em, về những điều tốt đẹp em đã làm được cho mẹ, cho gia đình, cho những người nghèo khổ không có lối thoát và cả những ước mơ còn đợi em hoàn thành...

Tôi tin vào những điều kỳ diệu luôn đến với em, từ trái tim nhân hậu và ước mong được sống có ích cho đời.

Em đã dũng cảm vượt qua nỗi đau, chiến đấu với bệnh tật và trở về hạnh phúc bên những người yêu thương và đồng đội của mình. Với công việc phù hợp

hơn với sức khoẻ của mình, em lại vững bước cùng đồng đội CEP đi tiếp hành trình của những điều kỳ diệu.

Mỗi khi có đoàn khách đến thăm học hỏi kinh nghiệm tại chi nhánh, tôi lại thấy em nhiệt huyết chia sẻ về công việc; về niềm hạnh phúc của một người nhân viên CEP - được chia sẻ yêu thương và giúp đỡ những mảnh đời cơ cực. Có lần chi nhánh được vinh dự đón Phó Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam vào thăm CEP, tôi lại được gặp em, được nhìn thấy đôi mắt long lanh ngân ngấn nước - đầy nghị lực và niềm tự hào. Tôi cảm nhận các anh cũng đọc được niềm hạnh phúc và tự hào trong đôi mắt của những con người CEP.

Bước tiếp hành trình của gian lao và hạnh phúc

Thời gian sắp đến với em, với tất cả chúng tôi ở CEP là vô cùng quý giá, sẽ còn rất nhiều khó khăn thử thách mới, và cả những điều kỳ diệu của hạnh phúc đang chờ chúng tôi phía trước.

Với cô bé, em sẽ dành thời gian của mình, sức khỏe của mình để tiếp tục sống giá trị và chia sẻ yêu thương - bài học mà em đã học được qua hơn 10 năm ở CEP - cũng là điều mà chúng tôi mãi cùng nhau xây đắp và dẫn thân. Mong ước được trao đi những giá trị sống tích cực, của lòng biết ơn và yêu thương, trong cô gái nhỏ đầy nghị lực ấy - em còn ấp ủ một ước mơ lớn hơn - được giúp những người phụ nữ Việt Nam bứt phá mọi giới hạn, vượt qua mọi thử thách để có cuộc sống hạnh phúc và bình an.

Cảm phục và tự hào về em. Tôi tin rằng em sẽ tiếp tục chinh phục được ước mơ đẹp ấy.

Giờ đây, CEP tròn 30 năm hành trình đầy tự hào, hành trình của gian lao và hạnh phúc, của những điều kỳ diệu. Tôi muốn được kể câu chuyện về em, về cô bé tín dụng CEP đầy nghị lực, thấm đẫm tình yêu thương, đại diện cho hàng trăm các bạn trẻ nhân viên tín dụng CEP, có cùng chung mục đích và ước mơ, được cùng nhau viết nên những câu chuyện đẹp và chân chất.

“Ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong”.

Chúng tôi biết ơn môi trường thử thách của CEP, biết ơn hành trình 30 năm rất đổi tự hào cùng CEP, thời gian tuổi thanh xuân của chúng tôi trôi qua vô cùng đẹp, được chia sẻ yêu thương và sống có ích.

Ước mong tất cả các bạn trẻ chúng ta được sống với tuổi trẻ đầy hoài bão - làm người có giá trị, sống chia sẻ yêu thương để những điều kỳ diệu luôn đến mỗi ngày.

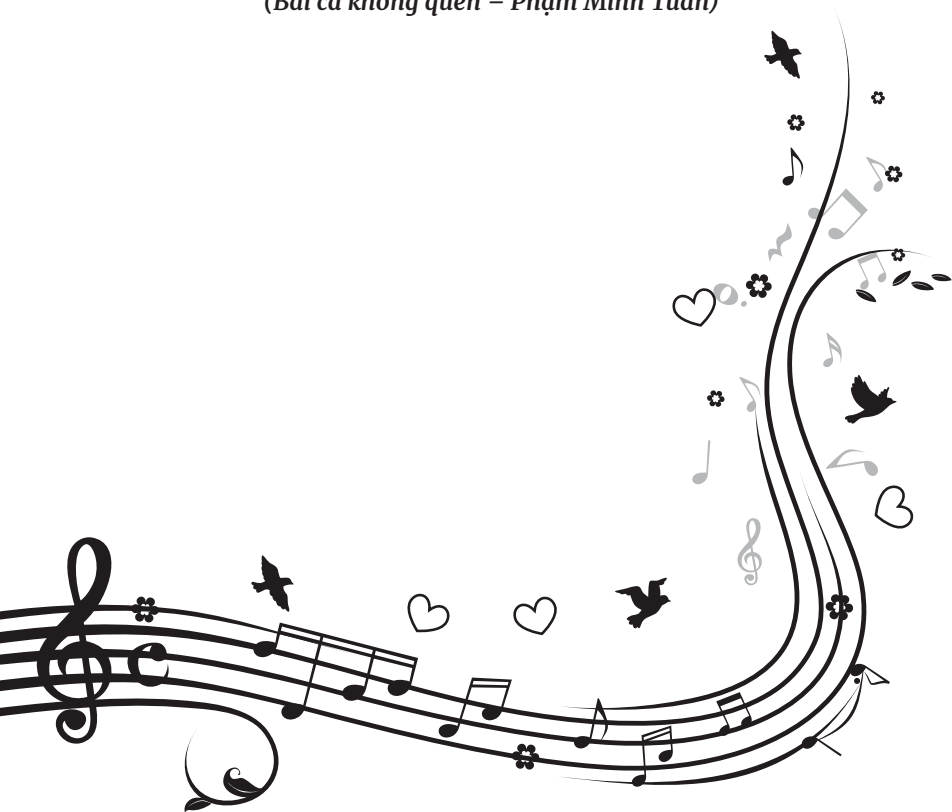

Bài ca không quên

Phan Thị Kim Lan

Bài ca tôi không quên tôi không quên... tháng ngày vất vả
Bài ca tôi không quên tôi không quên... gửi trọn đời cho tất cả
Bài ca tôi đã hát với em yêu, với đồng đội với cả lòng mình
Bài ca tôi đã hát với quê hương với bạn bè với cả cuộc đời
Tôi không thể nào quên , Tôi không thể nào quên...

(Bài ca không quên – Phạm Minh Tuấn)

Lời bài hát nhẹ đưa, từ đâu đó vọng lại, kéo nó quay về những hồi ức của tháng ngày thanh xuân tươi đẹp. Nó bỗng thấy mắt mình rưng rưng.

... Năm 2000: Nó được nhận vào làm tại Quỹ Trợ vốn CEP thông qua sự giới thiệu của một người anh kết nghĩa trong chiến khu với ba nó. Và do chỉ tuyển có một, nó tiếc mãi là không được tuyển theo khóa để có thể tự hào giới thiệu mình “K” mấy như các bạn sau này (*).

Ngày thử việc thứ 7

Vừa mới ra trường, mấy tháng trời nó cầm hồ sơ đi xin việc và chờ đợi... rồi dùng một cái, tận mấy nơi báo đậu cùng lúc. Anh nó gọi về quê để chọn việc ở những nơi “hot” nhất lúc bấy giờ: điện lực, bưu điện, Ngân hàng Công thương, UBND Tỉnh... Nó lừng chừng suy nghĩ. Chú ruột nó vì sốt ruột, thương đứa cháu mồ côi cha mà lúc nào ông cũng nghĩ còn nhỏ dại nên khuyên: “Ngoài đó đang chờ, chú cho tiền con mua vé máy bay về cho nhanh”.

Bỏ qua những cơ hội được ai cũng xem là tốt, nó chọn tiếp tục làm việc tại Quỹ Trợ vốn CEP, nơi mà khi ấy giới thiệu với người nhà nó, bạn bè nó, cả thầy chủ nhiệm của nó cũng không ai biết tới. Thấy nó còn nói “*Làm ở đó lương làm sao mà sống nổi em?*”...

Ngày đó như định mệnh.

Và rồi 21 năm trôi qua, nó biết lựa chọn của mình ngày ấy là đúng. CEP không phải là nơi nó mưu cầu có cuộc sống giàu sang, nơi ấy là nơi nó được sống

(*) CEP tuyển nhân viên theo từng khoá và đặt tên khoá K “...” theo số thứ tự để nhận biết. Từ đó, các bạn vào chung một Khoá hay gọi nhau là thành viên K “...” nào đó

hết mình cùng những đồng đội, những thành viên. Có rất nhiều lý do cho sự gắn bó lâu bền ấy...

Ngày làm việc đầu tiên

Lơ ngơ quan sát, rụt rè tìm hiểu, làm quen, ghi nhớ. 11h30, đang lúng túng vì không biết đi ăn trưa ở đâu thì chị đã đến bên nó - “*Em đi ăn trưa với chị*”. Nó ngạc nhiên khi chị bảo để chị trả tiền cho, rồi chị đưa cho thu ngân hai phiếu cơm. Trong bữa ăn chị ân cần hướng dẫn những chỗ ăn mà các anh chị hay ghé, cho nó những thông tin cần thiết. Nó lại còn được chị sắp xếp cho một chỗ nghỉ trưa thoáng mát. Chị là thế, sự quan tâm, chăm chút từng nhỏ nhặt ấy - chị đều dành cho tất cả - như một người chị, “*cô chủ nhiệm*” tận tâm, hết lòng.

Cảm ơn chị vì tình cảm ngày đầu tiên ấy.

Ngày làm việc thứ 5

Nó được đi giao vốn cùng chị, xa tận Củ Chi. Trong sâu thẳm lòng mình, nó biết rằng chọn lựa gắn bó với CEP có lẽ bắt đầu từ buổi giao vốn đầu tiên ấy.

Ra về, chị hỏi nó cảm thấy thế nào sau buổi giao vốn, nó trả lời “*Người dân dùng vốn CEP có thể tạo việc làm thoát nghèo hả chị?*”. Từ nhỏ, nó thấy má nó hay cho mọi người lúc thì vài con gà con, lúc thì con heo con trong lứa heo nhà mới đẻ, lúc thì có người đến đánh mấy cây chuối con, hay cắt một mớ dây lang, hay đơn giản là một bịch hạt bầu, bí, mướp, mà má nó hay nói là cho về gầy giống. Thời bao cấp đói khổ, má sẵn lòng san sẻ con giống, cây trồng cho các cô chú trong khu tập thể để cải thiện bữa ăn hàng ngày. Đất bazan Tây Nguyên màu mỡ, nó

thích thú ngắm nhìn giàn bí sai quả, những luống rau xanh mướt, đàn gà con lớn lên thông dong dạo trong sân nhà của các cô chú từ những mầm chia sẻ má nó đã trao đi.

Và từ buổi đầu giao vốn ấy với hơn bốn mươi người dân lao động lam lũ, nghèo khổ, có cô bác còn không biết chữ phải lặn tay, hoặc chỉ ráng lăm để nguệch ngoạc vẽ tên mình; nó đã thấy một cách căn cơ hơn, quy mô hơn để giúp nhiều người thoát nghèo. Cũng là lần đầu tiên trong đời nó biết đến giáo sư Muhammad Yunus, qua lời kể của chị. Với mô hình cho người nghèo vay vốn tín chấp tại Bangladesh, CEP đã học hỏi áp dụng thành công mô hình này tại TP. Hồ Chí Minh và các tỉnh lân cận: “Trao những đồng vốn nhỏ với tất cả lòng chân thành, đúng thời điểm đến những người thật sự cần”.

Cảm ơn chị đã gieo cho em niềm tin đầu tiên trong công việc.

Ngày làm việc thứ...

Ngồi thờ ra trước máy tính, nó lo và rối trí lắm. Vì một sai lầm về ngày tháng trong câu lệnh nhập liệu mà số liệu thu hồi của thành viên từ đầu năm đến tháng 9 đều được chuyển thành thu một ngày duy nhất.

“ Anh đã backup dữ liệu rồi, em update lại đi, không sao đâu, đừng lo”

Cảm ơn anh đã luôn tận tình chỉ bảo nghiệp vụ từ những ngày đầu chập chững.

Ngày làm việc thứ...

Nó bắt gặp chị ngồi khóc âm thầm một mình trong căn phòng rộng. Sau nhiều cuộc họp để đưa ra một quyết định khó khăn về việc kỷ luật một nhân viên. Chị tự trách mình, có lẽ đã chưa kịp hiểu hết về cuộc sống của em để giúp em vượt lên sự cảm dỗ của vật chất hàng ngày.

Nó lại thấy chị đi thăm anh em chi nhánh, thăm thành viên. Quà này cho cháu mới sinh, còn đây là tặng cô bé mới đậu đại học, hộp sữa biếu mẹ đang mệt nằm nhà...; mỗi chuyến đi đều có nước mắt và nụ cười. Lúc nào trò chuyện với chị xong, bao nhiêu điều khó giải bày lại được thổ lộ - à, lý do là thế - mọi người lại hiểu thêm về những khó khăn của nhau để cảm thông và khoan dung; mà yêu đời hơn, lạc quan hơn, mạnh mẽ hơn, tươi vui hơn, sâu sắc hơn, thiết tha sống có ích hơn mỗi ngày.

Người chị luôn bận rộn, trần trở, liên tục thúc đẩy các phòng nghiệp vụ trong những dự án công nghệ để ứng dụng trong hoạt động CEP, mục tiêu vẫn là hiệu quả trong công việc, để thành viên được tiếp cận các sản phẩm - dịch vụ của CEP nhanh chóng và thuận lợi nhất.

Cảm ơn chị đã trao cho chúng em những giá trị sống tốt đẹp.

Ngày làm việc thứ... (Kỷ niệm về chuyến đi cơ sở cùng một em tín dụng ở chi nhánh)

12h30 trưa, không về chi nhánh, ăn vội hộp cơm, em nằm tòn ten trên chiếc võng trong quán cóc ven đường, nghỉ mệt xíu, chiều còn tranh thủ đi gặp

một số thành viên mới có nhu cầu vay vốn; rồi ghé qua cô Tư chụp hình căn nhà để hoàn tất hồ sơ đề xuất xây “Mái nhà CEP”, mùa mưa đã lại đến. À, còn gặp chú Ba lấy mẫu xoài để giúp chú tiêu thụ trên trang web CEP. Em làm hàng ngày được bao nhiêu việc bình dị và có ích cho mọi người, cho cuộc sống, cũng là cho chính mình, vui làm sao.

Dịch Covid, vượt lên nỗi lo lắng cho sự an nguy của bản thân và gia đình, em và các bạn lại cùng nhau vận chuyển nhu yếu phẩm đến tặng thành viên nghèo bị ảnh hưởng; khẩu trang và nước rửa tay đến với cô chú cộng tác viên, cụm trưởng, lời thăm hỏi, động viên đến từng công đoàn, từng hoàn cảnh để giải quyết giảm lãi, từng nồi nước chanh sả gừng bạn nấu cho cả chi nhánh thơm ngát. Gương mặt em lấm tấm mồ hôi sau lớp khẩu trang kín mít chỉ còn đôi mắt đẹp vẫn ngời lên lấp lánh, thương làm sao.

Cảm ơn vì những giá trị sống tốt đẹp đã được lan tỏa.

Nhiều ngày làm việc như thế đã trôi qua...

Năm 2021: Năm làm việc thứ 21

Cũng như cây được rễ cung cấp dưỡng chất, như một lẽ tự nhiên, cây lại dồn nhựa sống cho lá xanh, cho hoa thơm, quả ngọt và cho những mầm non mới lại mọc lên.

Ngày làm việc thứ n+ của nó lại là ngày làm việc đầu tiên hay ngày thứ n, n của một thế hệ trẻ khác nào đó. 21 năm trong hành trình 30 năm, có biết bao nhiêu ngày làm việc mà nó đều nhận được và trao đi như thế. Được trải nghiệm, được mâu thuẫn, được hòa giải, được thất bại, được reo vui, được phụng sự và được hạnh phúc.

Cùng nhau đi hết những tháng năm tuổi trẻ với những trái tim biết rung động, những tháng năm trưởng thành, và chắc chắn mãi là như thế cho những thế hệ tiếp theo của CEP.

Cùng nhau giản dị gieo dưỡng và nhận về những giá trị sống tốt đẹp.

*Cây sẽ cho lộc và cây sẽ cho hoa
Em hãy yêu con người ngọt ngào đời vẫn thế
Em hãy dâng cho đời một nụ hoa tình cờ
(Hoa xuân ca – Trịnh Công Sơn)*

Một cuộc đời thật đẹp!

Nguyễn Thị Cẩm An

Công việc thường nhật của chị là chăm sóc, dạy dỗ cho mấy đứa nhỏ mồ côi, ở mái ấm Hoa Sen; là những ngày khảo sát, đồng hành hỗ trợ, thăm hỏi động viên những người lao động nghèo, vay vốn quỹ CEP thuộc cụm chị quản lý.

Chị - người con gái gốc Huế, với giọng nói trầm ấm và nụ cười hào sảng ấy vẫn miệt mài như thế, đã gần hai mươi năm nay.

Cả cuộc đời chị cống hiến thầm lặng với các hoạt động cộng đồng, như một người đưa đò cần mẫn, chở nặng yêu thương và gieo nên ước mơ tương lai tươi sáng cho những người yếu thế.

Dù mãi đến năm 2015, khi đã bước qua tuổi 49, chị mới cầm trên tay tấm bằng cử nhân ngành công tác xã hội. Thậm chí lúc đó, chị cũng vừa mới nỗ lực để hoàn thành tốt nghiệp lớp 12 hệ bổ túc văn hóa, khi việc học trước đó đã từng dang dở vì gia đình khó khăn.

Thì từ những nỗ lực, tình yêu thương của chị mà hàng chục đứa trẻ mồ côi đã có việc làm, vượt lên nghịch cảnh mà trở thành người có ích và hòa nhập xã hội. Hàng trăm gia đình nghèo đã có cơ hội được tiếp cận nguồn vốn CEP, mà vượt khó vươn lên - những ngôi nhà mới, những bữa ăn thơm tất hơn, những đứa trẻ được cấp sách tới trường tiếp tục ước mơ nuôi con chữ.

Dù cũng chẳng có những tấm bằng khen được treo lên tường, thì những điều tốt đẹp mà chị đã thầm lặng cho đi cũng đã tự khắc toả hương, góp mặt cho đời và thật đáng trân quý, tự hào!

Trải qua nhiều khó khăn và những thời khắc cam go của cuộc đời, chị vẫn luôn nỗ lực và bền bỉ trên cuộc hành trình đẹp đẽ ấy.

Câu chuyện về cuộc đời của chị càng khiến cho tôi thêm cảm phục về một người phụ nữ kiên cường, bản lĩnh, một tấm gương sống đẹp và tử tế. Để thêm tin yêu vào một cuộc đời thật đẹp và đáng sống!

...

“Dẫu có muôn vàn khó khăn thử thách, thì hãy luôn nỗ lực và bền chí; bởi vì phía trước chân trời luôn là ánh sáng”

Đó là điều chị tin và niềm tin chị gieo vào những thân phận không may mắn mà chị gặp trên đường đời.

Cũng là niềm tin đã cùng chị đi qua những thăng trầm trong cuộc đời của chính mình – để sống và cống hiến!

Sinh ra và lớn lên cũng trong những gian khó, chị thấu hiểu những vất vả của bà con chòm xóm khó khăn. Khi trưởng thành, chị có cái nhìn rõ ràng về cuộc đời mình – chị muốn làm công việc gì đó có thể giúp đỡ mọi người.

Bởi vậy, chị đã không ngần ngại dấn thân vào cuộc hành trình của CEP, mặc lên chiếc áo xanh – của người chiến sĩ trên mặt trận xóa đói giảm nghèo. Chị cũng không từ bỏ cơ hội được làm việc tại mái ấm Hoa Sen, để chăm sóc, dìu dắt những đứa trẻ không may mắn, dẫu biết rằng sẽ nhiều những nhọc nhằn.

Những vất vả, tất bật của công việc với thu nhập ít ỏi; những khó khăn về điều kiện kinh tế gia đình, khi ba cô con gái của chị lần lượt ra đời. Còn chồng chìm trong nghiện rượu và những vấn đề tâm lý, tinh thần. Không chỉ một mình xoay xở nuôi nấng ba đứa con nhỏ, chị còn trở thành nạn nhân của bạo hành gia đình, với những trận bị chồng đánh đập, những cơn ghen vô cớ... Có những đêm chị phải chạy khỏi nhà trong tình trạng suy sụp, mệt mỏi và

ướt đẫm..., những tổn thương và tủi hờn của một người phụ nữ không được trọn vẹn trong hạnh phúc gia đình..., những điều chị một mình âm thầm cất giấu, chịu đựng và vượt qua.

Đã tưởng chừng có lúc chị từ bỏ.

Nhưng rồi như định mệnh, mà cái duyên, cái nghiệp với nghề đã gắn bó với chị từ đó cho đến tận bây giờ. Bằng niềm tin, bản lĩnh và nghị lực phi thường, chị vượt qua những năm tháng đầy khó khăn ấy của cuộc đời mình để tiếp tục yêu thương mà đồng hành cùng những số phận mà cuộc đời đưa đến gần bên chị.

Chị tìm niềm vui và nguồn động viên từ ba cô con gái chăm ngoan, học giỏi, mà bây giờ cũng đã thành đạt và yên bề gia thất. Từ những thành quả bình dị có được từ công việc sau những vất vả, nhọc nhằn - là sự trưởng thành và tình yêu thương của đám nhỏ ở mái ấm dành cho chị, người mà tụi nó vẫn gọi thân thương là “má”; là những đổi thay của những phận đời cơ cực mà chị đã giúp đỡ, trao cơ hội với từng đồng vốn nhỏ hỗ trợ từ CEP. Từ những câu chuyện của sự chia sẻ, đồng cảm; những nghị lực phi thường của những con người mà số phận đã đặt lên đôi vai họ những thử thách cam go...

Với chị CEP không còn chỉ là nơi của công việc nữa; mà đó còn là niềm vui, nguồn động lực; là nơi để chị đeo đuổi sứ mệnh giúp đời mà chị đã chọn.

“Hãy sống như ngày cuối cùng được sống”

... Những ngày cuối năm 2017, sức khỏe của chị bắt đầu yếu dần, tiêu tụy và cân nặng tụt giảm đột

ngọt rất nhanh. Dầu trước đó, mấy tháng chị đã biết mình có vấn đề ở phổi và bắt đầu uống thuốc thì tình hình vẫn ngày một xấu đi.

“Hãy sống như những ngày cuối cùng được sống” là điều mà chị nhắc nhở mình, sau giây phút bàng hoàng ấy. Bác sĩ thông báo chẩn đoán trong phổi chị có khối u; nếu là u ác tính thì không nên phẫu thuật vì sẽ rất nguy hiểm, và chị còn từ một đến hai năm. Còn nếu may mắn, thì bác sĩ sẽ nói chúc mừng chị. Kết quả sẽ có chính thức sau khi hội chẩn, vào chín ngày sau.

Mọi thứ đến quá bất ngờ, khi chị có quá nhiều dự định còn dang dở. Chị dồn tất cả sức lực còn lại vào chín ngày ngắn ngủi để lo thu xếp sắp đặt chu toàn những gì mình có thể cho con bé út và đàn thơ ở mái ấm còn nheo nhóc... Chuẩn bị cho điều xấu nhất sẽ xảy ra sau chín ngày nữa.

Chị tìm đến bạn nhân viên quỹ CEP để chuẩn bị tài liệu, hồ sơ bàn giao và thu xếp tìm người thay thế chị...

Bởi nếu không may mắn, thì dù mạnh mẽ thế nào con người ta cũng rất dễ gục ngã và chị biết rằng thời gian còn lại sẽ chìm trong những việc chữa trị và sức khoẻ yếu dần...

Chị vẫn dành những ngày khỏe có thể là cuối cùng của mình chỉ để dành cho người và cho đời.

Trong những ngày mà số phận đặt lên chị những thử thách cực đại, chị nhận được tình yêu thương, niềm tin, những lời động viên từ những người chòm xóm mà chị đã giúp đỡ, từ những đứa con không

ruột rà mà chị đã cứu mang; từ những người anh em đồng đội đã cùng chị chung một chiến hào.

Chị nhận được món quà bình dị từ cậu nhân viên CEP, cuốn sách “*Vô thường*” và lời nhắn mộc mạc:

“Buồn - cũng phải sống

Chán - cũng phải sống

Đau - cũng phải sống

Vậy sao không chọn vui vẻ

Cho cuộc đời an yên”

Lật giở từng trang sách, chị thấy mình dần an yên trong cõi vô thường!

Trong những thời khắc cam go của số phận, ta mới càng trân quý hơn những điều tốt đẹp mà cuộc đời đưa đến bên mình.

Và điều may mắn cuối cùng đã mỉm cười với cuộc đời của chị. Cùng tình yêu thương của mọi người, chế độ ăn kiêng và luyện tập yoga, mà sức khoẻ của chị dần ổn định mấy tháng sau đó.

Để rồi từ đó, chị càng thêm vững tin, yêu hơn cuộc đời này và tiếp tục cuộc hành trình mà chị và CEP đã chọn.

...

Những ngày này, khi dịch Covid đang hoành hành; tôi lại thấy nụ cười khoẻ khoắn, năng lượng tràn đầy của người phụ nữ ấy tiếp tục xông pha cùng CEP trên mặt trận chống dịch; hỗ trợ người nghèo – cộng đồng dễ tổn thương và chịu ảnh hưởng lớn từ dịch Covid – cùng họ đi qua những ngày gian khó; bằng những món quà nhỏ mà thấm đượm nghĩa tình...

Ngôi sao phía chân trời

Nguyễn Thị Hà

Chân thoại Hy Lạp kể rằng: “Ngày xưa có một ngôi sao đến xin thần Dớt (Zeus) thay đổi vị trí của mình trên bầu trời. Ngôi sao nói: Con không thích đứng ở góc đường chân trời. Ở đó con không có gì nổi bật cả”.

Thần Dớt trả lời ngôi sao nhỏ: “Quan trọng là người có tỏa sáng ở nơi mình đang đứng hay không!”. Có lẽ mỗi người chúng ta trên đời đều mong muốn mình được tỏa sáng, cho dù có đứng ở góc đường chân trời.

...

Tôi đã gặp một ngôi sao như thế giữa đời thường. Một cô gái tràn đầy nghị lực sống – đã không từ bỏ ước mơ, không ngừng nỗ lực, vượt qua những khó khăn mà làm đẹp thêm cho đời. Đó là em – cô gái đồng nghiệp, đã để lại trong tôi nhiều ấn tượng sâu đậm.

...

Ngày hỗ trợ em đi phát vay, đang trên đường về thì cơn mưa từ đâu ào xuống, xối xả. Tôi vẫn hay bảo Sài Gòn này thật lạ, có những cơn mưa bất chợt, cứ làm người ta trở tay không kịp... Hai chị em tấp vào quán cà phê bên đường; góc quán nhỏ - nơi có ô cửa kính - nhìn ra cả một màn mưa lớn ngoài kia. Nhấp một ngụm trà nóng chúng tôi băng quơ chuyện trò về công việc, cuộc đời; về những mảnh đời mà chúng tôi đang đồng hành, hướng dẫn ở CEP...

Em đưa ngón tay vẽ theo những hạt mưa đang bò ngoằn ngoèo trên khung kính; ánh mắt xa vợi nhìn ra khoảng mưa ngút ngàn... khi câu chuyện đang dang dở về cô thành viên có hoàn cảnh khó khăn mà hôm nay chúng tôi vừa trao vốn. Trong miên man ký ức ủa về, em khẽ run lên - “Cô ấy giống em hồi trước quá chị. Cuộc đời, có những quãng đưa con người ta vào bế tắc đến nghệt thở. Thương cô ấy quá!”

Góc quán nhỏ, dưới âm thanh của cơn mưa đã bớt ồn ào qua lớp kính, hiện về những thăng trầm mà một cô gái còn trẻ như em đã chông chênh bước qua...

...

Năm em được sáu tuổi, do hoàn cảnh gia đình quá khó khăn, ba mẹ phải gửi em ở quê với ông bà nội già yếu, để lên thành phố làm ăn. Em thiếu thốn tình cảm của ba mẹ, luôn khát khao được ôm mẹ ngủ những đêm trời mưa lạnh; muốn được ba cõng trên lưng đi thả diều như chúng bạn... Ấy vậy mà cũng không có được. Mỗi năm, ba mẹ chỉ về thăm em được hai lần – đó là những ngày mà em mong ngóng nhất.

Cho đến khi em học hết lớp 12, ba mẹ mới đón em lên thành phố đoàn tụ gia đình, vừa có thể phụ ba mẹ trông em và kiếm thêm thu nhập. Mặc dù cả nhà chen chúc trong căn phòng trọ nhỏ xíu và ẩm thấp, nhưng được sống cùng ba mẹ và các em là cả bầu trời hạnh phúc – điều giản dị mà bao năm qua em vẫn hằng ước ao.

Nhưng niềm vui chưa được bao lâu thì gia đình em rơi vào khó khăn chồng chất... thêm hai em nhỏ nữa ra đời... Ba là nguồn thu nhập chính trong gia đình, nhưng công việc không thuận lợi. Cảnh nhà túng quẫn, ba mẹ bắt đầu vay mượn bên ngoài. Ban đầu là những người gần nhà, năm chục, một trăm, năm trăm đóng lãi tháng để xoay vòng. Cũng từ đó mà em đành gác lại ước mơ làm cô giáo, cất hết sách vở vào cái thùng mì tôm, xin đi làm cho một công ty tư

nhân gần nhà, lương theo sản phẩm nên nguồn thu nhập cũng không ổn định...

Những trăn trở và ước mơ có được công việc ổn định hơn để có thể đỡ đần ba mẹ, nuôi nấng các em, thôi thúc cô bé nỗ lực tiếp tục đi học – em đăng ký một lớp học tại chức. Ngoài thời gian học em chỉ biết lao vào đi làm nhưng cũng chỉ đủ trang trải học phí.

Dạo ấy, mẹ em cũng bắt đầu ra buôn bán hột vịt lộn luộc, trên vỉa hè trước cổng chi nhánh CEP Quận 8, gần chỗ trọ của gia đình em... Thấy hoàn gia đình em khó khăn và cũng chăm chỉ làm ăn nên cô cụm trưởng gần nhà đã hướng dẫn cho mẹ em làm hồ sơ vay vốn buôn bán. Dầu vậy, nguồn thu nhập cả nhà vẫn không đủ trang trải chi tiêu, sinh hoạt. Thế rồi mẹ em tìm đến tín dụng đen lúc nào không hay, họ cho vay lãi trả góp theo ngày tính ra đến 20%, 30%. Cả nhà tần tặn lắm cũng không đủ trả.

“Họ đòi nợ và chửi bới thậm tệ, bằng những từ ngữ rất thô tục” – cô bé nghẹn lại.

Hàng ngày người ta đến đòi tiền, hăm dọa là mẹ phải tránh mặt đi; chỉ còn mình em đứng lại, tro troi mà năn nỉ họ trả dần. Thế là cứ vay chỗ nợ đắp chỗ kia, trong vòng vài tháng số tiền mượn ban đầu từ 5 triệu nhanh chóng lên 10 triệu, 20 triệu...

Cô bé quay sang tôi, cười nhẹ: “Giá như hồi ấy, mà mẹ em nói thật với CEP mình, thì đã không đến nỗi như thế, chị nhỉ”.

“Ừ, nhưng mà em thấy đó, dù mình cũng chia sẻ, động viên nhiều, mà thành viên cũng nhiều người e dè, sợ, rồi cứ giấu; mẹ em ngày ấy cũng vậy thôi”

Tôi chạnh lòng tiếp lời em, và những trăn trở cứ đầy lên – về cuộc chiến với nạn cho vay nặng lãi mà chúng tôi đang từng ngày chiến đấu, vẫn khó khăn chất chồng...

Đó cũng là tình cảnh tương tự của nhiều gia đình nơi xóm trọ nhỏ em đang sống; và chắc hẳn cũng sẽ nhiều hơn nữa ở đâu đó ngoài kia – những người nghèo khó cần một cơ hội để thay đổi cuộc đời.

Từ giây phút ấy, em bắt đầu hình thành và nuôi dưỡng một ước mơ lớn lao hơn – mang đến cho họ cơ hội, những cơ hội thực sự để thay đổi cuộc đời.

Từ đó, động lực vượt lên số phận, vượt qua những sự chà đạp của họ khiến em càng lao đầu vào công việc. Con bé nhận thêm đồ làm gia công buổi tối; mùa nào thức nấy đến tận 1 – 2 giờ sáng. Ngày đi làm công ty, đêm về lại gia công thêm hàng...

Cũng bởi tính chịu thương chịu khó ấy, mà cô cụm trưởng lại động viên và giúp em vay vốn hỗ trợ thêm từ CEP. Khoản vốn vay được, một phần để trả nợ, một phần em dành vốn buôn bán.

“Chị biết không, lúc ấy em bế tắc vô cùng, thương ba mẹ, thương các em, thương cả bản thân mình nữa ...”

Cô bé dừng lại, mắt đã ngân ngấn nước từ lúc nào... rồi tiếp lời:

“Ngay cả khi quen bạn trai em tính chuyện kết hôn thì tiền chuẩn bị cưới cũng là tiền vay của CEP. Nhưng nhìn vào hoàn cảnh nhà em gia đình nhà bạn trai lại không đồng ý..., hì hì nhờ vậy mà em độc thân vui tính đến giờ nè”

Em cười khúc khích.

Tôi lảng tránh, nhìn ra khung cửa, mà thương thay số phận em mình! Cô gái tử tế hiền lành ấy rồi sẽ hạnh phúc thôi - tôi nhủ thầm trong bụng.

...

Mấy năm miệt mài vừa học vừa làm, em cũng tốt nghiệp. Thời gian mới ra trường, xin việc làm còn nhiều khó khăn. Dù phải thay đổi nhiều công việc khác nhau cũng không làm em nản chí.

Cho đến khi hay tin CEP tuyển dụng, em đã không ngần ngại nộp hồ sơ, để thực hiện ước mơ mà em hằng ấp ủ, cho đến bây giờ.

Cảm phục và tự hào về em – người đồng nghiệp của tôi.

Cô gái nhỏ nhắn không đầu hàng số phận, mang trong mình niềm tin mạnh mẽ và một ước mơ tốt đẹp. Cuối cùng, đã giúp gia đình mình vượt qua những khó khăn. Và đang từng ngày nỗ lực trên cuộc hành trình gieo nên những mầm xanh cuộc đời!

Một ngôi sao nhỏ, mang ánh sáng niềm tin và hy vọng đến với những thân phận nghèo khó – cũng như em đã từng trải qua.

...

Sống là cho không chỉ nhận riêng mình!

Lê Thanh Bình

*Viết về cụm trường Lê Thị Cung - ấp Chánh,
xã Long Hiệp, Huyện Bến Lức, Long An.
Bằng tất cả niềm tự hào, lòng biết ơn và sự trân quý!.*

Mưa như trút nước, những tia chớp sáng chói như muốn rạch toang bầu trời đen thẳm. Tiếng sấm sét ì ùng, chói tai khiến đàn vịt tơ nằm dưới gầm giường giật mình, kêu nháo nhác. Ông bà trở mình làm chiếc giường tre kêu cọt kẹt, mấy đĩa nhỏ vẫn ngủ ngon lành. Bà tạm lấy thân mình che mưa dột cho các con, trong lúc chờ chồng

đi lấy miếng nhựa cũ đặt lên mùng che lại. Rồi ông lùa đàn vịt vô lại gắm giường, lại một đêm dài, hai ông bà canh giấc ngủ con, chờ trời sáng...

Ông và bà ra ở riêng ngay khi cưới nhau, tài sản có được là chiếc xe đạp cũ của anh chồng và mớ lá dứa ba chồng cho. Ông nhồi rơm trộn đất sét đắp tường. Mái lá lều tranh là tổ ấm của đôi vợ chồng son. Rồi gia đình có thêm ba thành viên mới, kháu khỉnh. Nghề phụ hồ của ông vẫn là nguồn thu chính của cả gia đình. Bà ở nhà vừa trông con, vừa nấu rượu, nuôi vịt, nuôi heo. Mái tranh rệu rạo, xiêu vẹo, nền đất nổi mốc trắng nhà những mùa mưa đến vẫn luôn đầy ắp tiếng cười yêu thương của gia đình nhỏ.

Cuộc sống vốn không dễ dàng, cũng không khuất phục được lòng người. Ông bà vẫn nhẫn nại làm lụng ngày đêm, lo cho ba con ăn học đầy đủ. Chúng lớn lên dưới sự yêu thương, đùm bọc của cha mẹ. Cô con gái lớn xin ông bà đi xuất khẩu lao động sang Nhật Bản lúc vừa học hết phổ thông. Tiền được gửi về hàng tháng, cuộc sống gia đình ông bà cũng đỡ cơ cực hơn. Nhưng trái tim của người làm cha, làm mẹ lại quặn đau... Đứa con gái cô đơn nơi xứ người, ở trong khu trọ thiếu thốn đủ điều, chân bị giãn tĩnh mạch nặng do phải đứng quá lâu vì công việc, và chỉ dám bước ra siêu thị mua đồ ăn giá rẻ khi kim đồng hồ cọc cách nhảy qua mười giờ tối.

Bà sống nhân hậu, hòa đồng, được mọi người yêu mến và tin tưởng. Có lẽ cuộc sống trải qua quá nhiều sương gió, quá nhiều khổ cực đã nhào nặn nên con người đầy lòng trắc ẩn, chan chứa tình yêu thương.

Những mảnh đời khốn khó, họ tìm tới để được cùng đồng cảm, sẻ chia. Bà tìm đủ mọi cách để giúp họ cuộc sống tốt hơn. Có lẽ, đó cũng là lý do mà bà gắn với CEP, tin tưởng để gửi gắm yêu thương, chọn là nơi để được cho đi nhiều hơn nữa...

Suốt cuộc hành trình ấy, bà gom nhặt những câu chuyện vui buồn, níu giữ những phận nổi trôi làm thành niềm hạnh phúc cuộc đời.

...

Nhớ câu chuyện vợ chồng chị Diễm.

Bà gặp vợ chồng chị trong một buổi sáng nọ. Nét lo âu, thảng thốt hiện rõ trên khuôn mặt của hai con người độ tuổi ngũ tuần. Họ tìm đến bà như tìm một nơi bám víu.

"...Chỉ có chị Cung mới giúp được anh chị thôi.", câu nói của chị cán bộ xã làm vợ chồng chị Diễm vừa khắp khởi vui mừng, vừa không khỏi lo lắng.

Hai vợ chồng chị Diễm cùng với đứa con đã nghỉ học từ năm lớp 11 sống vào nghề bán rau dọ tại các công ty, khu công nghiệp trong huyện. Trong lúc túng quẫn, chị tìm đến nguồn vốn tín dụng đen vay 10 triệu, thu nhập từ buôn bán rau cải của cả gia đình không thể trả nổi khoản lãi hai trăm ngàn hàng ngày để rồi nợ chồng lãi cứ tăng dần. Nhiều lần bị chửi bới, đánh đập, dọa chém, dọa giết... Trong nỗi hoang mang và khốn khổ, không ít lần hai vợ chồng tính bỏ xứ ra đi.

Giữa dòng nước cuốn cuộn, mênh mông, hai con người đang vật lộn, giằng co với dòng nước dữ.

Phận đời mong manh như sợi chỉ tơ, đuối sức, chìm dần... Khúc gỗ nổi trên mặt nước trước mặt, họ vui mừng, sung sướng, hy vọng bầu vú để thấy mình còn điểm tựa, còn cơ hội thoát khỏi dòng nước kia. Nhưng cảm giác lo lắng, sợ hãi cũng xâm chiếm họ vì những hoài nghi – khi trước đó, những khúc gỗ khác cũng xuất hiện rồi trôi rất nhanh, nhanh hơn cái giang tay chờ đợi, cái khoảnh khắc mong chờ, hy vọng lóe lên nhưng cũng vụt tắt tức thì.

May thay, cảm giác hoài nghi, lo lắng vợ chồng chị Diễm đã biến mất đi khi gặp bà.

Bà hối hả, không do dự và ngay ngày hôm sau, nguồn vốn đã được đến tay chị để trả hết gốc lãi cho khoản vay tín dụng đen. Anh chị yên tâm làm lụng, gom góp trả vốn vay CEP hàng tuần, với số tiền gốc lãi hàng tuần chỉ bằng số tiền lãi hàng ngày anh chị đang phải trả.

Con nước dữ đã không cuốn trôi một kiếp người...

...

Bà cũng nhớ chị mãi.

Chồng chị sau lần tai nạn xe, xương vai bị gãy, sọ não bị tổn thương, anh không còn bình thường như trước mà lúc tỉnh, lúc mê, có lúc còn không biết tới cả những người mình yêu thương nhất. Một mình chị cứ ngày qua ngày lâm lũi với chiếc máy may cũ mà bà vận động địa phương cho. Gánh nặng trên đôi vai gầy của chị không còn được san sẻ từ khi anh bệnh. Đôi mắt chị cũng bị mờ dần qua những đêm thức tới 2, 3 giờ sáng, để ngày mai có thêm vài đấu gạo cho cả gia đình. Bà từng rơi nước mắt khi biết có

đêm chị bị sốt siêu vi, nằm mê man. Chồng thấy chị nằm bất động, tưởng chị chết; anh kéo chị ra vườn nhà nằm một mình mặc trời đêm sương giá. Cũng may cơn mưa lớn lúc tờ mờ làm chị tỉnh dậy. Chút hơi sức còn sót lại chị gắng gượng lết được vào nhà. Tối hôm sau, bà qua thăm nom và ở lại chăm sóc chị cho đến khi hết bệnh.

Bà tư vấn cho chị vay vốn để thanh toán hết những khoản nợ bên ngoài, những khoản nợ mà có lẽ số tiền chị kiếm được cả đời cũng chỉ dành cho việc trả lãi. Lòng chị nhẹ nhõm những âu lo. Chị yêu mến, xem bà như người mẹ thứ hai của mình, tìm đến bà tâm sự nỗi buồn, khoe kể dăm thứ chuyện vui: khi sắm được cái máy may tốt hơn, mua thêm được vài chục con gà, vịt để nuôi xung quanh nhà. Đứa con gái được tiếp tục học hành đến nơi đến chốn, nhờ học bổng CEP trao...

Bà nhớ hai dòng nước mắt vui mừng khôn xiết trong hạnh phúc – ngày chị dọn vào căn nhà mới, cứng cáp, kiên cố hơn; được chồng bà và bà con trong xóm phụ giúp dựng xây.

...

12 năm là cụm trường, với rất nhiều lượt khách hàng tham gia vay vốn. Bà vui khi có thêm những mái nhà được CEP xây dựng che mưa che nắng cho người dân ấp bà, có thêm nhiều phần học bổng để cho sắp nhỏ được tiếp tục cắp sách tới trường, các phần quà Tết cho cái Tết được sung túc hơn và nhiều thẻ Bảo hiểm y tế cho những khách hàng còn bị đau, bị bệnh...

12 năm bà hạnh phúc cùng những đổi thay tích cực trong cuộc sống của bà con trong ấp. Chị Một đã có vốn CEP để mua được nhiều vé số hơn để bán, chị Phụng Cơ nuôi hêm được nhiều gà, nhiều vịt. Căn nhà anh Tùng lại được tu sửa, tô, sơn, lát gạch, căn nhà bây giờ đã khang trang. Chị Tố Tâm có thêm máy may, máy vắt sổ, tiệm may đồ của chị ngày càng thêm tấp nập.

...

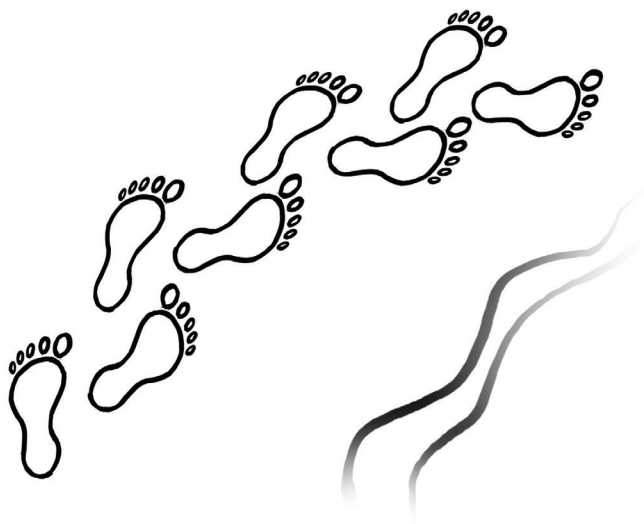
12 năm bình dị mà rất đổi tự hào. Bà quan niệm “Sống là cho, đâu chỉ nhận riêng mình”, khi đem cho đi tình yêu thương, sự sẻ chia, đồng cảm, không chỉ đem lại niềm hạnh phúc cho người khác mà còn đem lại niềm vui cho chính mình.

**“Khi ta ban tặng bạn đóa hồng,
trên tay ta còn vương mãi mùi hương” ...**

Không phải những người có nhiều của cải mới là người giàu có. Chính những người biết cho đi nhiều nhất mới là người giàu có
(Erich Fromm)

Không đề

Trần Hải Quân

Ai đó đã nói: “Những cuộc gặp gỡ trong đời nhiều khi cũng bởi cái duyên”. Tôi đến với công tác xã hội cũng bởi một cái duyên tình cờ, rồi bận lòng với nó. Những điều mà tôi đã gặp, những điều mà tôi đã thấy; những điều xảy ra trong cuộc sống khiến nó trở thành một cái gì đó thật đặc biệt... là tình yêu, là niềm tin. Nơi ấy, tôi được sống là mình với đam mê, yêu thương... cũng là nơi bầu vút, tựa nương cho một tâm hồn.

Hơn mười năm về trước, tôi may mắn có cơ hội được làm việc tại CEP. Nơi tôi được tiếp tục một chặng hành trình hoạt động công tác xã hội của mình. Năm năm gắn bó, một chặng đường chưa phải là dài, thì cũng cho tôi đủ đầy những trải nghiệm buồn vui; sướng khổ trong công việc lẫn cuộc đời. Những kỷ niệm yêu thương in hình hài, tụ lại trong dấu gót của thời gian.

Và giờ đây, trong thời khắc trọng đại của những ngày CEP sắp tròn 30 tuổi; cũng là một cơ duyên lớn nữa cho tôi được trở về những năm tháng thanh xuân tươi đẹp ấy.

Trong những ngày thực hiện cuốn sách này, tôi được có dịp trở lại vẹn nguyên với những bình dị mà rất đời thân thương của một người tín dụng CEP năm nào. Được rong ruổi trên những nẻo đường đầy nắng gió, với chiếc áo khoác jean đã phủ màu thời gian. Được về thăm lại những nơi chốn cũ, nhìn lại những gương mặt thân thương. Được lắng nghe những câu chuyện vui buồn và những trở trăn của họ về những phận đời còn lắm gian khó – như những ngày xưa đã từng...

Cứ thế, những ngày của mấy năm về trước hiện về, lật giở trong tiềm thức của tôi như cuộn phim chấp đoạn và ghép nối, làm thành năm thành tháng cuộc đời người tín dụng CEP – trộn hòa với nắng mưa; buồn vui với phận người và giản dị mà tỏa hương hoa cho đời!

Tôi nhớ về họ - những người đồng đội mà chúng tôi vẫn thường gọi nhau bằng hai tiếng – anh

em. Những người đã, đang và sẽ luôn mang trong mình dòng máu nóng của nhiệt huyết và đam mê; đang từng ngày mang tất cả những giá trị đẹp đẽ của CEP đến với thành viên nghèo. Những kỷ niệm buồn vui cứ đẩy lên theo năm tháng; trộn lẫn trong từng giọt mồ hôi và có khi cả những giọt nước mắt không kịp giấu qua cái quạt tay rất vội. Chắc hẳn, trong mỗi người đều lưu giữ cho riêng mình những trang nhật ký không thể nào quên về một chặng đường đã đi qua...

Sài Gòn, ngày... tháng... năm...

Một đêm mưa thật nhẹ!

Hai chị em đang đứng co ro dưới mái hiên đang trú vội bên đường. Mái hiên nhỏ, không đủ che hết những hạt mưa nghịch ngợm, theo gió lạnh ùa vào. Tôi vẫn nhớ nụ cười thật nhẹ và ánh mắt thích thú của chị nhìn những hạt mưa hắt chéo dưới ánh đèn vàng. Khung cảnh nên thơ thật đẹp. Mệt nhọc của một ngày vất vả cứ thế nhòa dần theo những hạt mưa bay. Chúng tôi say sưa ngắm và tận hưởng khoảng bình yên ấy, sau một tối thăm hỏi thành viên về muộn.

...

Đức Hòa, ngày... tháng... năm...

Không thể nhịn cười khi nhớ lại cảnh sáng nay: con đường vào xã Hòa Khánh Tây ngập sình lầy sau một đêm mưa nặng hạt. Buổi thu tiền vì thế cũng vất vả hơn hẳn thường ngày. Anh cúi xuống xắn quần, tháo giày quàng lên cổ và bước tiếp. Rồi quay lại làm dáng, còn “thằng điên” kia thì hứng thú lấy điện

thoại chụp hình, quay phim. Một khoảnh khắc đã được lưu lại. Một hình ảnh chân thực về đời người tín dụng được khắc ghi. Bỗng thấy tình thương nhiều thêm chút nữa, với những người anh em của tôi. Không kêu ca, than vãn. Họ vượt qua khó khăn bằng những “sáng kiến” ngậy ngô và trong trẻo đến lạ, với nụ cười vẫn luôn nở trên môi...

Hóa ra, trong những mệt nhọc, những khó khăn đôi khi ta gặp phải trong công việc, trên đường đời; lại ẩn chứa những vẻ đẹp bình dị mà cũng chẳng mấy khi ta được ngắm nhìn. Hoặc là ta đã vô tình không nhận ra; hoặc là cố tránh mà không kiếm tìm!?

Còn rất nhiều, rất nhiều những trang nhật ký như thế về những năm tháng đã qua; khắc sâu trong tâm hồn mỗi người. Đó là những ngày rong ruổi trên những con đường xa tít tắp, hay những hẻm phố len lỏi, ngoằn ngoèo. Là những ngày khảo sát dải nắng, dầm mưa. Là những câu chuyện cười về đời mà chúng tôi hay kể cho nhau nghe khi quây quần, bên bữa cơm trưa thân tình. Sẽ chia những buồn vui – họ cùng nhau đi qua những ngày gian khó.

Những vất vả, khó khăn được nhìn qua một lăng kính khác, tươi mới và đẹp đẽ hơn. Có rất nhiều góc nhìn khác nhau, như một hộp bút chì màu có cả đen, đỏ, xám, xanh... Chúng tôi vẽ lên những nét nghịch ngợm và đầy màu sắc; để rồi đi qua nó một cách nhẹ nhàng và đầy màu sắc.

Đó là cách mà chúng tôi đã đi qua tháng năm và nhận về đây ấp tình yêu thương từ những tâm hồn đồng điệu. Họ gọi nhau là “cặp đôi hoàn cảnh”

khi một buổi thu tiền mà lúng lớt đến ba lần. Họ sẵn lòng sẽ chia cùng nhau những “tai nạn nghề nghiệp” rồi lại cười và cùng nhau bước tiếp...

Đời người tín dụng CEP buồn vui cùng những thân phận mà tạo hóa vô tình đưa họ xích lại gần nhau. Giữa những xa hoa, lộng lẫy; giữa những tòa nhà chọc trời với ánh đèn điện sáng trưng là những con hẻm sâu hun hút, là những số phận đang gồng mình kiếm sống từng ngày. Người mẹ nghèo miệt mài hàng đêm bên bàn may; đổ mồ hôi cho ngày mai các con có một bữa cơm đủ đầy hơn. Mái tóc cha thêm những sợi bạc cùng những nhọc nhằn mưu sinh. Đứa em thơ lê la bán vé số, sau giờ tan trường... Còn nhiều lắm những tiếng thở dài, những cái nhìn đau đáu, xa xăm... Còn nhiều lắm những chìm nổi cần một điểm tựa, một niềm tin; cần một cơ hội để vươn lên.

Thấy mình còn quá nhiều may mắn ở đời. Không ai nói ra; nhưng ai cũng biết rằng: mình còn nhiều việc phải làm lắm.

... Tôi vẫn nhớ: dáng chị xách theo bịch sữa khi đi xử lý nợ, vì đứa con thành viên đang ốm. Nói là đi xử lý nợ vậy thôi lại chẳng thể cất nên lời, khi trước mắt là căn nhà trống hoác... ra về mà lòng ngổn ngang.

... Tôi vẫn nhớ: chị gửi gắm tình yêu thương và hy vọng của mình qua bộ sách giáo khoa, chiếc xe đạp dành tặng cho em mùa tựu trường.

... Tôi vẫn nghe: anh khiêm nhường mà mạnh mẽ đối diện với những người cho vay nặng lãi, khi đến

với bà con thành viên trong Xóm cùi, kênh nước đen, khu nhà ổ chuột...

... Tôi vẫn nghe, cứ mỗi dịp trung thu em lại mang chiếc lồng đèn nhỏ tặng các em phía sau khu phố; tuổi thơ các em thế mà trôi qua đủ đầy, ấm áp thêm chút nữa...

Đến tận bây giờ, dẫu đã hơn năm năm kể từ ngày rời xa CEP cho ước mơ và ấp ủ đời mình; tôi vẫn nhớ như in tất cả những điều nhỏ nhặt mà thân thương ấy. Chúng giản đơn, bình dị mà đẹp đến vô ngần – về hình ảnh người tín dụng CEP.

Thật hạnh phúc và cảm ơn cái duyên đẹp đẽ đã cho tôi được đi cùng họ một chặng đường đời – Những trái tim thật thà và cái tâm sáng trong!

“Khi tâm trí bạn được thôi thúc bởi những mục đích cao cả thì suy nghĩ của bạn sẽ phá vỡ mọi ràng buộc. Tâm hồn bạn sẽ vượt qua mọi giới hạn, ý thức của bạn sẽ vươn xa đến mọi hướng, và bạn nhận ra chính mình trong một thế giới mới mẻ, rộng lớn và tuyệt diệu”

(Sưu tầm)

MỤC LỤC

Lời Trao gửi	3
Lời Nhà xuất bản	5
Lời Giới thiệu	7
Lời Mở đầu	9
I/NỖI ĐAU & NGHỊ LỰC	14
Người phụ nữ nghèo đưa bốn con vào giảng đường	16
Câu chuyện đời cô Ánh	22
Ngày mới nắng lên	27
Xương rồng trên cát	33
Bình yên trong nỗi đau	39
Cầu vồng sau mưa	45
<hr/>	
II/SỨC MẠNH NIỀM TIN	52
Tình yêu, nỗi nhớ và niềm tin	54
Niềm tin trong gian khó	60
Mùa chò nâu	67
Giấc mơ trên dòng kênh nước đen	74
Niềm tin sau cơn mưa	81

III/TÌNH YÊU THƯƠNG	90
Sức mạnh của tình yêu thương	92
Tình thương của mẹ	98
Chiếc ba bánh đập	103
Những câu chuyện tình yêu	109
Tình người	116

IV/SỐNG CÓ GIÁ TRỊ	124
Những điều kỳ diệu	126
Bài ca không quên	134
Một cuộc đời thật đẹp	141
Ngôi sao phía chân trời	147
Sống là cho không chỉ nhận riêng mình	153
Không để	159

SÔNG YÊU THƯƠNG

CHỈ ĐẠO NỘI DUNG

Nguyễn Thị Hoàng Vân

Tổng Giám đốc Tổ chức Tài chính vi mô CEP

BAN BIÊN SOẠN

Chị Phan Thị Kim Lan

Phó Tổng Giám đốc Tổ chức Tài chính vi mô CEP

Và các anh chị là Cán bộ nhân viên CEP

Anh Trần Hải Quân

Chị Nguyễn Thị Ngọc Yến

Chị Đoàn Minh Thảo

Anh Lê Anh Khương

SỐNG YÊU THƯƠNG

Nhiều Tác Giả

Chịu trách nhiệm xuất bản

Giám đốc - Tổng Biên tập **ĐINH THỊ THANH THỦY**

Biên tập: **Nguyễn Thị Liên**

Sửa bản in: **Trần Hải Quân**

Trình bày: **Lê Trung**

Bìa: **Hồ Ngọc Hùng**

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

62 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1, TP.HCM

ĐT: (028) 38225340 - 38296764 - 38247225 - Fax: 84.28.38222726

Email: tonghop@nxbhcm.com.vn

Sách online: www.nxbhcm.com.vn / Ebook: www.sachweb.vn

NHÀ SÁCH TỔNG HỢP 1

62 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1, TP.HCM - ĐT: 38 256 804

NHÀ SÁCH TỔNG HỢP 2

86 - 88 Nguyễn Tất Thành, Q.4, TP.HCM - ĐT: 39 433 868

GIAN HÀNG M01- ĐƯỜNG SÁCH TP.HCM

Đường Nguyễn Văn Bình, Q.1, TP.HCM - ĐT: (028) 3823 8191

Thực hiện liên kết:

TỔ CHỨC TÀI CHÍNH VI MÔ CEP

Địa chỉ: 14C Cách Mạng Tháng Tám, Phường Bến Thành, Quận 1, Tp. HCM

In lần thứ nhất, số lượng 9.000 cuốn, khổ 13 x 20.5 cm

Tại Xí nghiệp in Fahasa, 774 Trường Chinh, P.15, Q. Tân Bình, TP.HCM

XNĐKXB số: 3253-2021/CXBIPH/01-236/THTPHCM

QĐXB số: 488/QĐ-THTPHCM-2021 ngày 22/9/2021

ISBN: 978-604-335-356-3. In xong và nộp lưu chiểu năm 2021

CEP (1991-2021)

Hành trình 30 năm đầy tự hào với khát vọng góp sức xoá đói giảm nghèo, cải thiện an sinh xã hội thông qua ứng dụng mô hình ngân hàng Grameen của Bangladesh vào hoạt động CEP tại Việt Nam.

Hành trình ấy đã đến với hàng triệu người lao động nghèo, trao cho họ cơ hội tiếp cận dịch vụ tài chính chính thức, thụ hưởng các chương trình phát triển cộng đồng, giúp họ vượt qua khó khăn bằng những nỗ lực vượt khó phi thường.

Chính những con người ấy đã viết nên những câu chuyện xúc động về niềm tin và nghị lực, về khát vọng chia sẻ yêu thương và sống làm người có giá trị.

Mong ước được trao đi những giá trị sống tích cực, truyền cảm hứng và lan tỏa yêu thương đến cộng đồng.

30 năm
Khát vọng
Giảm nghèo • Chia sẻ yêu thương

”
TO CEP
With great
admiration for
your achievements.
YUNUS
”

Muhammad Yunus

Người sáng lập Ngân hàng Grameen tại Bangladesh
Ông được trao tặng Giải Nobel Hòa bình năm 2006 về những đóng góp trong hoạt động xoá đói giảm nghèo và hòa bình thế giới.

